

Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. augusztus 28.-án 7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** ülésének

a) jegyzőkönyve,

b) tárgysorozata,

c) határozatai:

52-57/2025.

P/243-11/2025.

T á r g y s o r o z a t :

- 1) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés a GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 4) Előterjesztés a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde dokumentumainak elfogadásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Pusztadobos, 2025. augusztus 28.



J e g y z ő k ö n y v

Készült: Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. augusztus 28-án 7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** üléséről.

Az ülés helye: Ilki Közös Önkormányzati Hivatal Pusztadobos Kirendeltség
Pusztadobos, Petőfi u. 4.

Jelen vannak: Dani Attila polgármester,
Jurkinya Krystyna Danuta alpolgármester,
Daniné Groholy Gabriella képviselő,
Nemes Tamás képviselő,
Petkó Andrea képviselő,
Tóthfalusi József Csaba képviselő,
Vastag László Mihály képviselő.

Tanácskozási joggal jelen volt:

Lévai Károly jegyző
Molnár Ágnes jegyzőkönyvvezető

I. N a p i r e n d e l ő t t:

Dani Attila polgármester köszöntötte a megjelent képviselő-testületi tagokat. Megállapította, hogy a 7 fő képviselőből, 7 fő jelen van, így a testület határozatképes. Javasolta még egy napirendi pont felvételét.

A polgármester meghívóban szereplő napirendi javaslatokat és egy napirendi pont felvételére tett javaslatát szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

52/2025. (VIII. 28.)

határozata

napirendi pontok elfogadásáról

A Képviselő-testület:

döntött arról, hogy alábbi napirendi pontokat elfogadja

- 1) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés a GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 4) Előterjesztés a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde dokumentumainak elfogadásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

II. Napirendi pontok megtárgyalása

Tárgy: 1) Előterjesztés a Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata elkészült, hozzátette a jogszabályi változások és a helyi statisztikai adatok módosulása miatt kellett felülvizsgálni.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
53/2025. (VIII. 28.)
határozata**

**Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
felülvizsgálatáról**

A Képviselő-testület:

Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és felülvizsgálta, melyet a melléklet szerinti tartalommal módosította.

Felelős: Dani Attila polgármester
Határidő: Azonnal

Tárgy: 2) Előterjesztés a GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy a 2026-2035-ig a Gördülő Fejlesztési Terv vízmű rendszerekre, jelen esetben az ivóvízre elkészült. Hozzátette, hogy Nyírmada Város Önkormányzata és Pusztadobos Község Önkormányzata a tulajdonos, de TRV Zrt-ét megbízták, mint a szolgáltatót, hogy készítse elő ezt a fejlesztési tervet, szakmai szempontból előkészítették, kötelező jellegű dokumentum.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
54/2025. (VIII. 28.)
határozata**

GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről

A Képviselő-testület:

mint a NYM-IV megnevezésű, 11-12274-1-002-00-11 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelőse a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési terveben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Tárgy: 3) Előterjesztés a GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy ugyanazt tudja elmondani, mint az előző rendponthoz, csak az a szennyvízre vonatkozik.

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt a polgármester a határozati javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
55/2025. (VIII. 28.)
határozata

GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről

A Képviselő-testület:

mint a NYM-SZV megnevezésű, 21-12274-1-002-00-07 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelőse a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési tervben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Tárgy: 5) Előterjesztés a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde dokumentumainak elfogadásáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

Dani Attila polgármester elmondta, hogy Főigazgatóasszony elkészítette az Óvoda 2024/2025-ös évre vonatkozó beszámolóját, illetve a PED programot, amely módosításra szorult.

Lévai Károly jegyző ismertette a főigazgatóasszony által megküldött PED Program módosításait. Megjegyezte, hogy a napirendnél kettő határozat elfogadására kerül majd sor.

Mivel kérdés, és további hozzászólás nem volt a polgármester a határozati javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
56/2025. (VIII. 28.)
határozata

az óvodai 2024/25-ös nevelési évről szóló beszámolóról

A Képviselő-testület:

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde 2024/2025-ös nevelési évről szóló beszámolóját **elfogadta**.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Mivel kérdés, és további hozzászólás nem volt a polgármester a határozati javaslatot szavazásra bocsátotta és megállapította, hogy a Képviselő-testület 7 fő igen szavazattal, ellenszavazat, tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
57/2025. (VIII. 28.)
határozata**

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde Pedagógiai Programjáról

A Képviselő-testület:

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde Pedagógiai Programját **megtárgyalta** és azt 89 oldal tartalommal **elfogadta**.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Mivel kérdés, és hozzászólás nem volt Dani Attila polgármester a képviselő-testületi ülést 7 óra 55 perckor bezárta.

K. m. f.


Dani Attila
polgármester


Lévai Károly
jegyző


Daniné Groholy Gabriella
jvk. hitelesítő

Jelenléti ív

Készült: Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. augusztus 28-án 7 óra 30 perc kezdettel megtartott **rendes** ülésére.

Jelen vannak:

- 1) Dani Attila polgármester
- 2) Jurkinya Krystyna Danuta alpolgármester
- 3) Daniné Groholy Gabriella képviselő
- 4) Nemes Tamás képviselő
- 5) Petkó Andrea képviselő
- 6) Tóthfalusi József Csaba képviselő
- 7) Vastag László Mihály képviselő

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Meghívottak:

- 1) Lévai Károly jegyző
- 2) Molnár Ágnes jkv. vezető
- 3) Rézműves Mihály RNÖ elnök

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....



PUSZTADOBOS KÖZSÉG

Polgármestere

4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4.

Tel.:(+36) 45/710-182 Fax:(+36) 45/710-189

E-mail: pusztadobos.hivatal@gmail.com, Honlap: www.pusztadobos.hu

Ügyiratszám: P/134-11/2025.

M e g h í v ó

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 45. §-ban biztosított jogkörömben eljárva

PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉT rendes ülésre

2025. augusztus 28-án (csütörtök) 7 óra 30 percre

ö s s z e h í v o m.

Az ülés helye: Ilki Közös Önkormányzati Hivatal Pusztadobosi Kirendeltség
4565 Pusztadobos, Petőfi u. 4.

Napirendi pontok:

- 1) Előterjesztés Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatáról.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 2) Előterjesztés a GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

- 3) Előterjesztés a GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről.

Előadó: Dani Attila polgármester

A napirend után, az SZMSZ szerint lehetőség van képviselői kérdések, bejelentések felvetésére („Egyebek”).

A Képviselő-testület ülése nyilvános. A Képviselő-testület a Mötv. 46. §-ban meghatározott esetekben zárt ülést tart, illetve zárt ülést rendelhet el.

Pusztadobos, 2025. augusztus 25.

Dani Attila sk.
polgármester



„Határozati-javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (....)

határozata

**Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának
felülvizsgálatáról**

A Képviselő-testület:

Pusztadobos Község Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta és felülvizsgálta, melyet a melléklet szerinti tartalommal módosította.

Felelős: Dani Attila polgármester

Határidő: Azonnal

HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAM
PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA



2023-2028

2025.évi I. felülvizsgálat

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Pusztadobos Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait ¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az Egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV, Törvény 63/A § értelmében a településeknek rendelkezni kell esélyegyenlőségi programmal, mely feltárja és elemzi a település esélyegyenlőségi problémáit, megkeresi a beavatkozási pontokat, és öt évre szóló intézkedési terv mentén határozza meg a teendőket azok kezelésére.

Az esélyegyenlőségi program a feltétele annak, hogy a helyi önkormányzat bármely hazai vagy európai uniós támogatásban részesülhessen.

Az esélyegyenlőségi program a településen feltárt esélyegyenlőségi problémákra reagál, és beavatkozásokat tartalmaz azok kezelésére. A program része és az intézkedési terv alapja az a helyzetelemzés, mely képet ad a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről. A helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében kell a beavatkozásokat megtervezni, lehetőséget adva a felülvizsgálatra, az esetleges változtatásokra.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A program célja a törvénnyel megegyezően annak biztosítása, hogy az élet valamennyi területén megelőzze a hátrányos megkülönböztetést és elősegítse egyes társadalmi csoportok tagjainak esélyegyenlőségét, különös tekintettel a kiemelten védett csoportokra, a romákra, a nőkre és a fogyatékos személyekre, ám a helyi sajátosságok alapján más társadalmi csoportokra is.

A program elkészítéséhez szükséges esélyegyenlőségi helyzetelemzés célja az, hogy a rendelkezésre álló adatok, dokumentumok alapján feltérképezze a települést az adott területen, és megállapítsa, hogy a településen élő hátrányos helyzetű lakosság a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, területi, egészségügyi mutatókkal rendelkezik és ezek alapján az adott település milyen esélyegyenlőtlenségi problémákkal küzd.

Az intézkedési terv a településen állandóan, vagy hosszabb ideig élő, hátrányos helyzetű csoportok helyzetének nyomon követését, valamint esélyegyenlőségének előmozdítását szolgáló intézkedéseket tartalmaz.

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Pusztadobos olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják.

Pusztadobos története

Honfoglaló őseink szálláshelye volt a terület, a község határában ősi földvár maradványait találhatók. Akárcsak a környező településeken, Pusztadoboson is találtak bronzkorból származó leletet. Községünkben a kúria építésekor került elő a szintén ebből a korból származó, úgynevezett Jármay Elek-féle lelet. Településünk része volt a keleti gyeplőnek, ami a támadásoktól védte az országot. A gyeplővonal őrzői, a dobos foglalkozású gyeplőőrök voltak a település alapítói. Az okleveles adatok fényében sokszor nehezen különböztethető meg a "nagy" jelzővel illetett másik Dobostól (vö. Nagydobos). Megléte a XIII. században már biztos. A határában lévő földvár - mely a Kokoth nevet viselte – miatt lett az akkori neve Várasdobos. A Kokodvár feltételezett helye Pusztadobostól 2,5 km-re, Nagydobos felé található.

A települést a tatárjárás szinte teljesen elpusztította, de újra benépesült. Ezt követően hamarosan vásártartási jogot kapott a település, amit a kedvező fekvési viszonyainak köszönhetett (Kelet-nyugati kereskedelmi útvonalon). Az írásos dokumentumok már 1296-ban megemlítenek ezen a településen egy templomot, melyet Szent Márton tiszteletére szenteltek fel.

"1296-ban a Hont-Pázmán nb. Kozma comes fiai osztottak Dobos, Ópályi és Dég falvakon" - ez az adat kétségtelenül a mai Pusztadobos területére vonatkozik. Dég település később nyom nélkül eltűnt, talán Pusztadobos határába olvadt be. Ez időben, a XIV. században a Kállay család is birtokolta, de a XV-XVI. században inkább kisnemesi földesurai voltak. 1594-95 között, a török hadjáratok során a község újból elpusztult, szinte teljesen elnéptelenedett. 1609-ben már pusztá, későbbi nevét is innen kapta. A XVII. században nagyobb részét Bay István és Vay Péter szerezte meg. A XVIII. században is az övék volt. A két földesúri család a XVIII. század vége felé népesítette be a maga részét. A XVIII-XIX. században lassú fejlődés indul meg, felvidéki falvakból (főként Homonna környékéről) érkeznek szlovák telepesek. 1805-ben említik először Pusztá-Váras-Dobos néven. Az 1818-as évből maradt fenn a település pecsétje. Ez idő tájt is csak 334 lakója volt. A község ekkor már a Jármay család birtoka volt. Az 1870-es években a Jármay család kúriát építtetett a településen.

1970-ben egyesítették a községet a szomszédos Nyírmadával, azonban 1990 óta Pusztadobos újra önálló település.

Földrajzi megközelíthetőség

Pusztadobos Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye északkeleti részén, a Baktalórántházai Kistérségben található. Szomszédjai közé tartozik Nyírmada, Vaja, Vitka és Nyírparasznya.

A Nyírség és a Bereg tájegységek határán található, a megyeszékhelytől, Nyíregyházától 40 km-re ÉK-re, az ukrán-magyar határtól 33 km-re DNY-ra, a 41-es számú főút mellett. Pusztadobos területe 1492 hektár, ebből belterület 224 hektár. A település főként mezőgazdasági jellegű, lakói közül sokan foglalkoznak mezőgazdasággal. A legközelebbi városok: Nyírmada (3 km), Vaja (7 km), Vásárosnamény (11 km), Baktalórántháza (12 km),

Infrastruktúra

Településünk korszerű elektromos hálózattal és közvilágítással rendelkezik. Ki van építve a gáz-, az ivóvíz- és a szennyvíz hálózat. Telefon, internet és kábeltelevízió hozzáférés is van községünkben. A község útjainak hossza 10 km, ebből aszfaltos 6 km. A 41 számú főút a község mellett húzódik, az M3-as autópálya 2015-ig kiépül a község határában. A községben postahivatal, ABC áruház, négy kisebb élelmiszerbolt, presszó játéktérrel, virágbolt, több italbolt, gázcsere telep és számos társas vállalkozás, egyéni vállalkozó tevékenykedik. A településen új korszerű Egészség ház épült, mely magába foglalja a háziorvosi és védőnői szolgálatot. Megújult a József Attila és Ifjúság utca, mely új útburkolatot kapott, megkönnyítve így az ott lakók közlekedését, a Virág tér is új útburkolatot kapott. Időközben elkészült az M3-as autópálya a község határában, mely lényegesen megkönnyítette a közlekedést a térségben.

Demográfiai mutatók

A település állandó népességének nemek szerinti korcsoportos megoszlása 2023. december 31-én.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	738	761	1499	49,23%	50,77%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			71	4,74%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	162	134	296	10,81%	8,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	33	35	68	2,20%	2,33%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	431	430	861	28,75%	28,69%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	41	46	87	2,74%	3,07%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	71	116	187	4,74%	7,74%

TeIR, KSH-TSTAR

A lakosság nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy 2023-ben a férfiak száma 738 a nőké 761. Ez közelít az optimális települési populáció 50-50 %-os megoszlási értékéhez, ami nem tükrözi a társadalom egészében egyébként napjainkban is megfigyelhető jelenséget, miszerint kétszer annyi nő van mint férfi. Ez utóbbi tendencia egyedül az idős korosztálynál figyelhető meg, mely azt engedi feltételezni, hogy a férfiak vonatkozásában a halandóság kétszer akkora mértékű, mint a nők esetében ebben a korosztályban.

Születések és halálozások száma (természetes szaporodás) a településen:

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	2,04
2019	5,49
2020	5,51
2021	-2,09
2022	1,41
2023	4,34

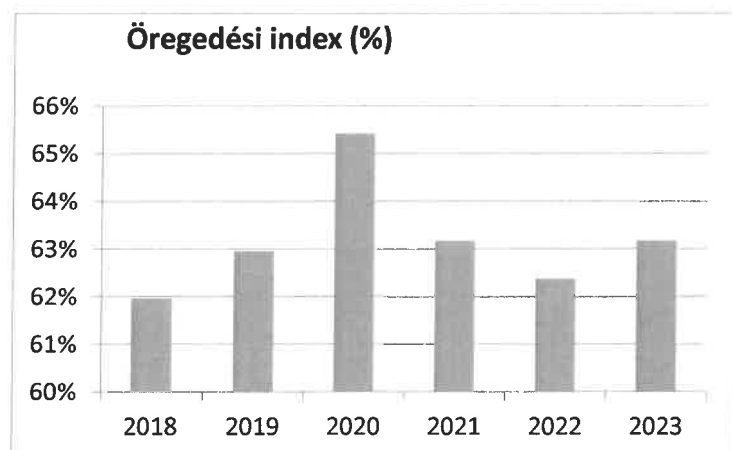
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



Öregedési index a településen

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	189	305	61,97%
2019	187	297	62,96%
2020	193	295	65,42%
2021	187	296	63,18%
2022	189	303	62,38%
2023	187	296	63,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



(Forrás: KSH)

Az öregedési index azt mutatja, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év felüli fő jut. Látható, hogy 2018-2023 év közötti időszakban ez az index 100 alatti, ami azt jelenti, hogy túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet.

Pusztadobos település 2023. évi demográfiai adatainak áttekintése során összesítve megállapítható, hogy a település lakónépességének kor – és nemek szerinti megoszlása optimális értékeket mutat, stabil szerkezetű korfával jellemezhető.

Értékeink és küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Pusztadobos Község értékei:

Jármy-kúria a fő látványosság a településen, amit a Jármy-család épített 1870 körül. Helyi védett épület. A kúria építése alatt bronzkorból származó csoportos leletet találtak. A lelet a következő tárgyakat tartalmazza: egy darab kettős bronztekercs, egy ugyanilyen töredéke három sarló, öt darab különböző karika és karperec. A külső felújítása 2002-ben zajlott, ma óvoda, Biztos kezdet gyerekház működik az épületben. A kertben modern játszótér található, az őspark, ahol meg található sok érdekes és ritkaság a kertben: gesztenyefa, vörösfenyő, hársfa, lucfenyő, platánfa és Ázsiában honos különleges diófa, 2010-ben lett felújítva, parkosítva az őspark. A parkban található a Jármy-család sírkertje is.



2. ábra Jármy-kúria (Forrás: saját kép)

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a

község lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása. Az egyének, családok, közösségek társadalmi helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése. Igény szerinti szolgáltatások biztosítása, azok minőségének, hatékonyságának javítása. Új szolgáltatások bevezetése szükség szerint. Önkéntesek, segítő közösségek bevonása a feladatok megtervezésében, megvalósításában. Érdekek képviselője és jog fokozott védelme. Értékek mentén működtetni a települést

Célok:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Pusztadobos Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket-az óvoda kivételével- érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a községben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Pusztadobos Község Önkormányzata alapvető célja, hogy községünk olyan település legyen, ahol érvényesül az, az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba vennie 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát, arányát és helyzetét a településen. Bemutatjuk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, ezen keresztül feltárjuk az egyes területeken jelentkező problémákat. Az adatok és következtetések alapján meghatározzuk a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. Tartalmazza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A HEP jelentősége:

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Fogymosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás a Pusztadobos Község Önkormányzatának Képviselő testülete által megalkotott helyi rendeletein keresztül történik, úgymint: Helyi szociális rendelet, Helyi gyermekvédelmi rendelet, Önkormányzati rendelet a térítési díjakról (évente)

Az elmúlt 3 év önkormányzati rendeletei:

- 6/2020. (III.13.) önkormányzati rendelet a település támogatásáról és egyéb szociális ellátásokról
- 14/2020.(XI.18.) önkormányzati rendelet szociális célú tűzifa juttatásáról
- 6/2021. (III.29.) önkormányzati rendelet a település támogatásáról és egyéb szociális ellátásokról
- 13/2021.(X.21) önkormányzati rendelet szociális célú tűzifa juttatásáról
- 10/2022. (V. 26.) önkormányzati rendelet az intézményi térítési díjakról

A 2015. március 1. napján hatályba lépő jogszabály módosítások eredményeképpen a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere jelentős mértékben átalakult.

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek. A helyi önkormányzatok felelőssége növekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat 2015. március 1-től a járási hivatalok állapítják meg. Ezek az ellátások a következők:

- aktív korúak ellátása
- időskorúak ellátása
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt ápolási díj)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)
- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság

Egyéb támogatás biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás, melynek jogosultsági feltételeit, típusait az önkormányzatok határozhatják meg.

A fentiek alapján Pusztadobos község Önkormányzat képviselő testülete elfogadta az önkormányzat 2024. évi költségvetéséről szóló 4/2015. (II.17.), a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról szóló 14/2022.(IX.27), valamint a térítési díjakról szóló 3/2015. (I. 30.) számú rendeletét.

A települési önkormányzat képviselő testülete a következő pénzbeli ellátásokat fogadta el, melyek természetben is nyújthatók:

- települési lakhatási támogatás
- rendkívüli települési támogatás

Személyes gondoskodást nyújtó ellátásként:

- szociális étkeztetést
- szociális étkeztetést házhoz szállítással,

A képviselő testület elfogadta a 2016. évi költségvetés 2/2016(II.16) valamint 4/2017 (II.16) 2017.évi költségvetéséről szóló rendeletet, módosult még a 6/2015 (II.27.) kiegészült a 12/2017. (VII.11.) a 60 év felettiek egyszeri támogatás rendeletével, elfogadták 18/2017.(XII.29) önkormányzati rendeletet a településképről. Módosult a települési lakhatási támogatás a 12/2021(X.6.) a települési támogatásról és egyéb szociális ellátásokról szóló 6/2021..(III.29) önkormányzati rendelet módosításáról. A képviselő testület 2025. évben elfogadta a 2024.évi költségvetésről szóló rendeletet.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- költségvetési koncepciók (a települési önkormányzat koncepciói) – évente kerülnek elfogadásra;
- Település rendezési terv (2007);
- Helyi építési szabályzat és szabályozási terv 1/2007. KT sz. rendelet (2007)
- 14/2022. (IX.27.) rendelete a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Pusztadobos Község Önkormányzatának rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok az elmúlt évekre visszatekintve minden évben feldolgozásra kerültek, ezen adatokat a Pusztadobos Község Önkormányzatának éves gyermekvédelmi átfogó értékelése (2013-tól!), Pusztadobosi Óvoda, Konya és Mini Bölcsőde és Pusztadobosi Könyvtár évenkénti beszámolója. Jelen dokumentum elkészítéséhez a helyi gyűjtés adatait, a TEIR, valamint a KSH által feldolgozott adatokat elemeztük. Adathiánnyal a 2024-es és 2025-évre vonatkozó adatoknál találkozhatunk, ugyanis ezen adatok még nem kerültek berögzítésre a fenti adatbázisokba, a járási szintű adatgyűjtés pedig adatvédelmi problémákba ütközött, így ezen adatok nem voltak hozzáférhetőek. További adathiányt tapasztaltunk a nemzetiségi hovatartozásra vonatkozóan, ugyanis jogszabályi felhatalmazás hiányában erre vonatkozóan nem áll módjában az önkormányzatoknak adatokat gyűjteni és azokat tárolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Ahhoz azonban, hogy tudjuk vizsgálni a jelenséget, nem elég a hétköznapi értelmezés: pontosan kell definiálni, hogy ki számít szegénynek. Ez nem egyszerű feladat, hiszen számos tényezőt szükséges figyelembe venni, mivel a szegénység igencsak komplex fogalom. Napjainkban a hétköznapi élet jelensége a mélyszegénység, amely azt jelenti, hogy valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintjén, vagy alatta élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy önerőből kilépjenek. A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2011. év) megállapítása szerint: „Minden harmadik ember (kb. 3 millióan) ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A romák nagy többsége, mintegy 5-600 ezren (összlétszámuk a becslések alapján kb. 750 ezer) ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. Ezért Magyarországon a romák felzárkóztatását megcélzó politikát nem lehet elválasztani a szegénység elleni általános küzdelemtől, a társadalmi és a gazdasági versenyképesség javításától. „A romák esetében jellemző az, hogy még a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon belül is legkedvezőtlenebb helyzetben lévőkhez tartoznak. Család- és Gyermejköltségi Szolgálat tapasztalatai alapján összességében elmondható, a településen élő, szolgálatukkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények, és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Egy település gazdasági szerkezete a település gazdasági-társadalmi fejlettségét tükrözi. A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. A család anyagi biztonság megrendül, ha valaki az egyik napról a másikra elveszíti munkáját. Ezzel a helyzettel a férfiak nehezebben küzdenek meg, a család anyagi helyzete mellett az önbecsülést is megrengeti. Ez utóbbi éppúgy igaz a női álláskeresőkre, azonban a nő a házimunka végzésével tud valamelyest kompenzálni. Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Pusztadobos községben az aktívkorúak nagy százaléka regisztrált álláskereső, és az adatgyűjtés alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a 2008-as évtől napjainkig növekvő tendenciát mutat.

Az önkormányzat és a Vásárosnaményi Járási Foglalkoztatási Osztály Kirendeltsége jó kapcsolatának köszönhetően a közmunkaprogram pályázatokba a regisztrált álláskeresők több mint 1/2-ét tudják bevonni. Munkalehetőség hiányában a foglalkoztatottak aránya kevés, a lakosság nagy hányada őstermelőként a mezőgazdasági munkából biztosítja megélhetését.

A roma családokra jellemző a 3 illetve több gyermekes családi szerkezet. A férfiak és a nők iskolázottsága alacsony, a gyerekek többsége óvodába, illetve általános iskolába jár, néhány gyerek a vásárosnaményi és baktalórántházai szakiskolák, kevesen a nyíregyházi iskolák tanulói. Mindezek következményeként a szülők többsége regisztrált álláskereső. Számukra az egyetlen lehetőség az önkormányzat által felkínált közmunkaprogramban való részvétel. Szakképzettség hiányában a családok többsége segélyből, illetve a minimálbér összegéből él.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	48,25	47,45
2019	45,78	35,14
2020	46,08	42,49
2021	45,83	34,21
2022	45,81	24,09
2023	47,40	22,62

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők,

valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. A KSH adatai alapján 2023.-ben településünkön a munkanélküliek létszáma csökkent. A férfiak munkanélküliségi rátája az aktív korú lakossághoz viszonyítva az előző évhez képest 7,33, a nők 10,91 százalékponttal csökkent. A 2023-évben a 2022. évhez viszonyítva csökkent az állás keresők száma és a közfoglalkoztatottak száma csökkent.

a) *foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;*

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	7,49	11,20	9,35%
2019	7,93	7,58	7,76%
2020	12,26	9,32	10,79%
2021	10,30	12,13	11,22%
2022	9,74	11,39	10,57%
2023	7,33	10,91	9,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	98	81	111	114	107	91
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	8,00	13,00	9,00	5,00	7,00
	%	8,16%	9,88%	11,71%	7,89%	4,67%	7,69%
21-25 év (TS 038)	Fő	17,00	18,00	17,00	10,00	11,00	12,00
	%	17,35%	22,22%	15,32%	8,77%	10,28%	13,19%
26-30 év (TS 039)	Fő	9,00	8,00	12,00	13,00	11,00	3,00
	%	9,18%	9,88%	10,81%	11,40%	10,28%	3,30%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	5,00	8,00	11,00	5,00	7,00
	%	7,14%	6,17%	7,21%	9,65%	4,67%	7,69%
36-40 év (TS 041)	Fő	9,00	6,00	9,00	6,00	8,00	2,00
	%	9,18%	7,41%	8,11%	5,26%	7,48%	2,20%
41-45 év (TS 042)	Fő	8,00	6,00	6,00	11,00	8,00	6,00
	%	8,16%	7,41%	5,41%	9,65%	7,48%	6,59%
46-50 év (TS 043)	Fő	12,00	4,00	14,00	13,00	14,00	11,00
	%	12,24%	4,94%	12,61%	11,40%	13,08%	12,09%
51-55 év (TS 044)	Fő	7,00	3,00	8,00	9,00	10,00	11,00
	%	7,14%	3,70%	7,21%	7,89%	9,35%	12,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	12,00	9,00	6,00	12,00	9,00	9,00
	%	12,24%	11,11%	5,41%	10,53%	8,41%	9,89%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9,00	14,00	18,00	20,00	26,00	23,00
	%	9,18%	17,28%	16,22%	17,54%	24,30%	25,27%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A TeIR adatszolgáltatás alapján a nyilvántartott állás keresők száma 2018-tól napjainkig összességében változó.

A tartós munkanélküliek száma szintén csökkenő tendenciát mutat, és megfigyelhető, hogy ezen belül a nők és férfiak aránya megoszlik.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkn belül (TS 058)
	%	%
2018	57,14	60,71
2019	53,09	46,51
2020	60,36	43,28
2021	75,44	56,98
2022	66,36	59,15
2023	59,34	61,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

További probléma még a GYES-ről visszatérő nők helyzete, akik a regisztrációt követő 180 napig semmilyen ellátásban nem részesülnek.

Ugyanez vetődik fel a pályakezdő álláskereső esetében is, akiknek a munkaügyi központ 365 nap időtartamban együttműködési kötelezettséget ír elő.

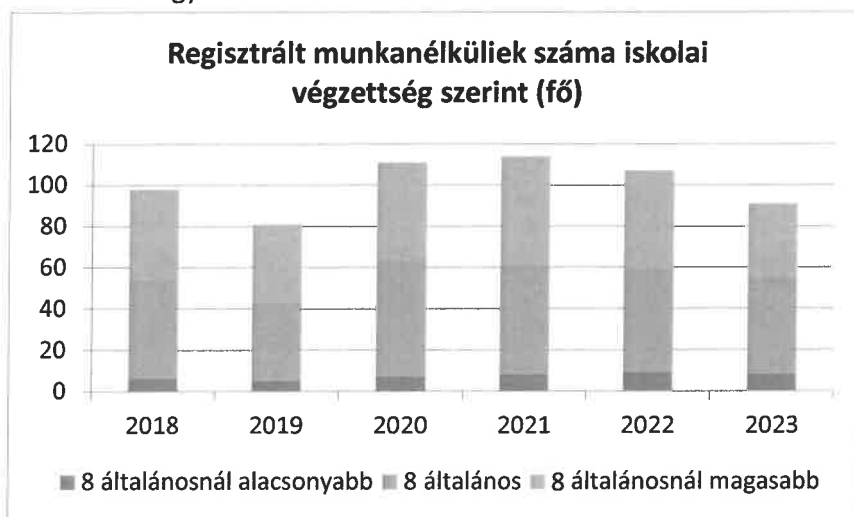
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A regisztrált álláskereső többsége alacsony iskolai végzettségű, akiknek a közmunkaprogramon kívül szinte lehetetlen az elhelyezkedés. A magasabb iskolai végzettségűek (középiskola, főiskola) kilátásai jobbak, hamarabb állást találnak, igaz gyakran a megye határán kívül.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	98	6	6,12%	48	48,98%	44	44,90%
2019	81	5	6,17%	38	46,91%	38	46,91%
2020	111	7	6,31%	56	50,45%	48	43,24%
2021	114	8	7,02%	53	46,49%	53	46,49%
2022	107	9	8,41%	50	46,73%	48	44,86%
2023	91	8	8,79%	46	50,55%	37	40,66%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a Pusztadobos Község Önkormányzata látta (látja) el. A munkaügyi, bérszámfejtési feladatokat a Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Igazgatósága végezte (végzi). Közfoglalkoztatásban alkalmazottak száma a vizsgált időszakban növekedett. 2012-ben még 120-an dolgoztak közfoglalkoztatásban, ez a gazdaságilag aktív népesség kb. 12%-a. A 2023

évhez képest a közfoglalkoztatottak száma 68 fő. A 2018-2023 év közötti vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat a közfoglalkoztatottak száma.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	124	104
2019	120	91
2020	108	84
2021	77	74
2022	68	66
2023	72	68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A becslő adatok szerint a kereső lakosság nagyobb része minimálbérért dolgozik. A Foglalkoztatási Osztály számos eszközzel – átképzések, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közfoglalkoztatás támogatása – igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába. A foglalkoztatáspolitikai szempontból hátrányos helyzetű csoportok a gazdasági válság következményeként egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerőpiacról,

egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Foglalkoztatási Osztály Vásárosnaményi kirendeltsége fogadja az álláskeresőket, a nem nyilvántartott munkát keresőket. Minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltség a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ebben a munkáltatók is részt vesznek, amennyiben az igényeik alapján munkaviszonyban állók, vagy felvételre kerülők előzetes képzéseit igénylik. Lakhatási támogatás nyújtható az álláskeresők munkaerő-piaci helyzetének javulása, elhelyezkedési esélyeik növelése érdekében, a Nemzeti Foglalkoztatási Alapból 2012. október 1-jétől. A legalább három hónapja álláskeresőként nyilvántartottak, vagy pályakezdő álláskeresőként nyilvántartottak, vagy csoportos létszámleépítésben érintettek munkaerő-piaci helyzetük javítása érdekében lakóhelyüktől távoli munkalehetőség elfogadásához, vissza nem térítendő lakhatási támogatásban részesülhetnek, abban az esetben, ha a foglalkoztatás legalább 6 hónap időtartamra szól, heti 20 órát meghaladja, lakhelyük és a munkavégzés helye között legalább 100 km távolság van, illetve lakhatásukat bérleti jogviszony létesítésével kívánják megoldani.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Településünkön a fiatalok foglalkoztatására alig van lehetőség. A Munkaügyi központon keresztül tájékoztatjuk az oktatásból kikerülő fiatalok képzésének lehetőségeiről. 2013.-tól először kaptunk lehetőséget arra, hogy diákmunkában a tanulói jogviszonyban lévő fiatalok kipróbálhassák magukat a munka világában.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	98	15
2019	81	15
2020	111	21
2021	114	16
2022	107	9
2023	91	5

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőtt szakképzéshez történő hozzáférést a település lakosai legközelebb Vásárosnaményban érhetnek el. A település együttműködik még a térség szociális és más intézményeivel a konkrét feladatoknak megfelelően, pl. családsegítő szolgálatok. A térségi munkaerő-piaci programok és munkaerő-piaci szolgáltatások terén kevés az aktív civil szervezet. A településen a nyilvántartott állás keresők száma magas.

Az Önkormányzat saját fenntartású intézményeiben történő foglalkoztatásra alig van lehetőség. Ezen célcsoport helyben történő foglalkoztatási lehetősége a közfoglalkoztatásban való részvétel. Közfoglalkoztatásban elsősorban az vehet részt, aki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az iskolázatlan, tartós munkanélküli emberek esélye még a támogatott foglalkoztatásban is igen alacsony. Ehhez hozzájárul az is, hogy életüket sajátos normák szerint élik, meg kell tanítani őket arra is, hogy a másodlagos munkaerőpiacon megjelenjenek. A közfoglalkoztatásban elsősorban a mélyszegénységben élők vesznek részt, ez azt jelenti,

hogyan számukra igen jelentős a rendszeres foglalkoztatási lehetőség. Az önkormányzatnak törekednie kell, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, szociális-, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz, és ennek kialakítására együttműködési megállapodást köt a helyi cigány kisebbségi önkormányzattal, vagy roma civil szervezettel. A Foglalkoztatási Osztály rendszeresen tájékoztatja önkormányzatunkat a képzési lehetőségekről. A pályakezdő álláskereső nyilvántartásáról folyamatos adatszolgáltatást biztosít a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Vásárosnaményi Járás Foglalkoztatási Osztály Kirendeltsége. Pusztadobos Község Önkormányzata a közmunka programokba az álláskereső nagy százalékát próbálja bevonni, mindenkinek megadja a lehetőséget az elhelyezkedésre, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs jelen.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Nem releváns

i) digitális ismeretek megszerzésének lehetőségei.

A digitális ismeretek megszerzésére elsősorban az oktatás keretein belül, illetve tanfolyami lehetőségeken van mód. Helyben a digitális lehetőség pedig a Pusztadobosi Könyvtár információs pontjában van lehetőség.

3.3 Pénzügyi és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális ellátások alapvető célja, hogy védelmet nyújtson a társadalmi egyenlőtlenségekből eredő szegénységgel és egyéb kockázatokkal szemben. A társadalmi jellemzőkben fennálló, országon belüli területi különbségek a szociális ellátórendszerek felé térségenként eltérő igényeket támasztanak. Az ország egyes térségeiben élők különböző szociális igényeit nagyban befolyásolja a lakosság jövedelmi, munkaerő-piaci helyzete, korszerkezete, egészségi állapota. A jövedelmek és a munkaerő-piaci helyzet különbségeit elsősorban az eltérő gazdasági fejlettség határozza meg. A Dunától keletre fekvő régiók és Dél-Dunántúl pozíciója ebből a szempontból jóval kedvezőtlenebb, mint Közép-Magyarorszáé, illetve Közép- és Nyugat-Dunántúlé. Az előbbivel szorosan összefügg az egyes térségek eltérő munkaerő-piaci helyzete. A kevésbé fejlett területeken jóval nagyobb

arányban jelennek meg a munkajövedelemmel nem rendelkező, ellátásra szoruló rétegek. A szociális védelmi rendszer biztosítási alapon járó ellátásait ugyanakkor a kedvezőbb foglalkoztatási helyzetű régiók lakossága nagyobb arányban veheti igénybe.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	98	10,13%	17	17,35%
2019	81	8,37%	23	28,40%
2020	111	11,50%	23	20,72%
2021	114	12,15%	34	29,82%
2022	107	11,66%	33	30,84%
2023	91	10,47%	31	34,07%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a bérpótló juttatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az önkormányzat rendeletében a bérpótló juttatásra való jogosultság egyéb feltételeként írja elő, hogy a kérelem benyújtója, illetve az ellátás jogosultja a lakókörnyezete rendezettségének biztosítására vonatkozó, a rendeletében megállapított feltételeket teljesítse. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel, (pl mentális állapota miatt mentesítést kap), vagy 14 év alatti gyermeket nevel és a településen nincs biztosítva a gyermek napközbeni ellátása. A rendszeres szociális segély 90%-ban fedezett ellátási forma, a bérpótló juttatás csak 80%-ban.

A nyilvántartott álláskeresők száma negyedéves bontásban 2015-ig csökkent, 2017 -től fokozatosan nőtt. A segélyben részesülők aránya ugyanezt a tendenciát követi, a jogszabályváltozást követően az álláskeresői járadékra jogosultak száma szintén csökkent.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	51	52,04%	52	53,32%	68	69,39%
2019	26	32,10%	48	59,20%	49	60,49%
2020	37	33,33%	35	31,90%	60	54,05%
2021	46	40,35%	50	43,47%	80	70,18%
2022	35	32,71%	40	37,45%	68	63,55%
2023	28	30,77%	28	31,27%	59	64,84%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	2
2019	2
2020	4
2021	4
2022	4
2023	3

Forrás: TeIR, KSH

Községünkben az aktívkorú személyek részére megállapított támogatás az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján (lakókörnyezet, stb.) megszüntetett határozat nem volt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók: *2015. március 1.-jén a rendszeres szociális segély megszűnt, helyette a kormányhivatalok nyújtanak foglalkoztatást helyettesítő, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást.

b) szociális lakhatás nem releváns információ.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok nem releváns információ.

e) lakhatás segítő támogatások

2015. márciusi változás, hogy megszűnt a lakásfenntartási támogatás, helyette a Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő Testülete rendeletet hozott a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról. Települési támogatás: - települési létfenntartási támogatás - települési támogatás elemi kár elhárításához - egyéb települési támogatás - települési lakásfenntartási támogatás. Az önkormányzat biztosítja a jogszabályban meghatározott lakásfenntartási támogatást illetve települési lakásfenntartási támogatás az arra jogosultak számára, melyet természetbeni ellátásként a a jogosult számlájára utal. Pusztadobos Község összes lakásállománya 2023-ban 511 lakott lakás volt. A lakások közművesítésére minden utcában adott a lehetőség, bár a családok nehéz anyagi helyzete miatt a komfortosítást megoldani nem minden esetben tudják. Néhány lakásban a család alacsony jövedelmi viszonyai miatt a közszolgáltatás (villany, gáz) kikapcsolásra került. A családok előrefizetős mérőóra felszereltetésével igyekeznek megelőzni a hasonló eseteket. Községünkben a lakosság rászoruló rétegét normatív lakásfenntartási

támogatásban részesítjük. E támogatásban részesítettek száma a 2020-as évtől folyamatos növekedést mutat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	519	0	0,00	41,04	78,42	91,33
2019	519	0	0,00	41,04	78,81	91,33
2020	519	0	0,00	41,04	79,00	91,52
2021	519	0	0,00	41,04	78,81	91,14
2022	511	1	1,96	37,38	80,04	91,39
2023	511	0	0,00	37,38	80,04	91,19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakás-állománnyal nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállománnyal nem rendelkezik az önkormányzat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A település nem rendelkezik lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlannal.

d) elégtelen lakhatási körülmények

A település lakásállományában az elmúlt években elégtelen lakhatási körülmény, veszélyeztetett lakhatási helyzet miatt nem került sor hatósági intézkedésre. Sajnos negatív jelenség, hogy községünkben 1 fő hajléktalan személy él, amelyet Pusztadobos Község Önkormányzata és a Karitás Civil szervezet együtt működve segít.

e) lakhatást segítő támogatások

A Pusztadobos Község Önkormányzatának a települési támogatásról és az egyéb szociális ellátásokról szóló 14/2022. (IX.27.) önkormányzati rendelet 7. §-ában (továbbiakban: önkormányzati rendelet) foglaltak. Az önkormányzati rendelet 7. §-a szerint: A rezsi támogatás a

szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A Képviselő-testület a vízfogyasztás, a szemétszállítás és a gázfogyasztás, villanyáram díjához támogatást nyújt az e rendeletben meghatározott feltételek szerinti jogosultnak.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
	515	143
	430	157
	221	84
	1 168	270
	1 004	5
	1 469	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	519	0	0,00	41,04	78,42	91,33
2019	519	0	0,00	41,04	78,81	91,33
2020	519	0	0,00	41,04	79,00	91,52
2021	519	0	0,00	41,04	78,81	91,14
2022	511	1	1,96	37,38	80,04	91,39
2023	511	0	0,00	37,38	80,04	91,19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

f) eladósodottság

Településünkön is jellemzőek a gazdasági válság okozta jelenségek, így a devizahiteles, fogyasztási hiteles illetve több hitellel rendelkező családok eladósodása, az ingatlanok értékvesztése, az egyre növekvő szegénység. Az elmúlt két évben a Családsegítő Szolgálatnál működő háztartási adósságkezelési szolgáltatás igénybevétele iránt az utóbbi években egyre nagyobb igény jelentkezett. De sajnos ez a szolgáltatás megszűnt, és jelenleg az önkormányzat végzi el ezt a feladatot. A mai gazdasági helyzetben egyre több család egyáltalán nem vagy csak időszakosan tudja számláit kiegyenlíteni. A munkanélküliség, túlzott eladósodás, helytelen életvitel növeli a közüzemi szolgáltatásokból való kizárás, ezzel együtt a tartós szegénység kockázatát, ami hosszútávon kirekesztettséghez vezethet.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A településen nincs külterületen és lakóövezetben elhelyezkedő lakás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok nem azonosíthatók be **Pusztadobos Község Önkormányzat területén**

- a) telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői); Településünkön nem található elkülönült szegregátum, de azonban van olyan utca ahol mélyszegénységben élő családok élnek.
- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Az elmúlt években történt jogszabály változások

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai. Az elmúlt években szegregációval veszélyeztetett területek száma nőtt, a CSOK kedvező feltételeinek megjelenésével.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A behívóleveles szűrések ajánlottak. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé.

Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Mind a méhnyakrák-, mind az emlőszűréseken alacsony a felnőtt nők részvételi aránya. A szervezett központi szűrővizsgálatokon a helyi romák kis arányban vesznek részt. A kötelező védőoltásokból senki sem maradt ki.

A helyi önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudatos attitűdjének formálásában közvetlenül nem vállal szerepet.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
----	---	--	---	---	---	--

	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	73	11,51
2019	1	0	0	0	97	6,55
2020	1	0	0	0	86	6,25
2021	1	0	0	0	91	7,29
2022	1	0	0	0	87	6,24
2023	1	0	0	0	91	4,66

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Pusztadobos községben 2025.évtől állandó háziorvosi szolgálat működik mindennap a településen védőnő heti rendszerességgel látogatja a kisgyermekes családokat. A szakrendelést és a kórházi ellátást Vásárosnaményban, Fehérgyarmaton, illetve Baktalórántházán tudják igénybe venni az arra rászorultak. A lakosság idősebb rétege igénybe tudja venni a Baktalórántházai Kistérségi Társulás valamint a Református Egyház fenntartása alá tartozó házi segítségnyújtás szolgáltatását. Az idősebbek, és az arra rászorulóknak közgyógyellátási igazolványt igényelhetnek.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A község kiépítette a jogszabályi előírásoknak megfelelően az egészségügyi alap- és szakellátást, amelyek ellátási körzete lefedi a település egészét. Szolgáltatásai valamennyi lakos számára hozzáférhetők. Pusztadobos településén a következő egészségügyi alapszolgáltatások érhetőek el: háziorvosi szolgálat, iskolaorvosi szolgálat, védőnői szolgálat, gyermekvédelem, Központilag Baktalórántházához (20km) tartozik a járó beteg szakellátás.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított, az egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti. egészségügyi ellátórendszeren keresztül mindenki igénybe veheti. Óvodai szűrés évente kétszer van, az iskolaorvosi ellátás keretében minden évben és osztályban végeznek szűrővizsgálatot, rendszeres egészségügyi ellenőrzés is. Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a fogorvos látja el az oktatási intézmények keretein belül. Az iskola-fogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton. A

gyermekorvos a korosztályi sajátosságokhoz alkalmazkodva rendszeresen végez az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat. A védőnők aktívan részt vesznek az óvodai, iskolai egészségügyi feladatok ellátásában. Előkészítik a szűrővizsgálatokat, az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket végzik, az oktatási intézményekben az egészségügyi ismeretterjesztés szinte teljesen az ő feladatuk. A prevenciós és szűrőprogramok több éve tervszerű keretek közt folynak a városban, civil szervezetek, a közoktatási intézmények, a szociális szolgáltatások különböző területein. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák, a diákok, a speciális, és a magas kockázatú célcsoportokra és a lakosság körében egyaránt.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az orvos - egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz – a település lakosságának az egészségügyi ellátórendszeren keresztül biztosított a hozzáférés. A gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat a gyermek testi, és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését észlelő- és jelzőrendszert működtet, koordinál. A észlelő-jelzőrendszer szakágazatokon átívelően, az információk és lehetséges ágazati megoldások integrálására, komplex kezelésére törekszik. Az hálózatban együttműködik a védőnőkkel és gyermekorvosokkal, rendőrséggel, ügyészséggel-bírósággal, pártfogó felügyelői szolgálattal, Családsegítő Szolgálattal, Nevelési Oktatási Intézményekkel-(iskola, óvoda). A gyermekjóléti és családsegítő szolgáltatásokat igénybe vevők száma az elmúlt évek során fokozatosan nő. A családok anyagi helyzetének romlása, lakhatási körülményeik bizonytalansága, mentális, családi, szociális problémák, egymást erősítő, együttes megjelenését idézik elő. A leszakadó rétegek létszámnövekedésének megállításához a helyi társadalom összefogására, a lakosság, a civil szervezetek, a közintézmények együttműködésére van szükség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben (iskola, óvoda) valamint a szociális étkeztést igénybevevők részére is megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. Ösztönözni szükséges

az egészséges, mozgás-gazdag életmód kialakítását az ifjúság körében, melynek keretében szükséges a fizikai aktivitást lehetővé tevő környezet megteremtése. Támogatni kell az egészséges, mozgás-gazdag életmódot népszerűsítő kampányokat.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sport és szabadidős programok mindenki számára elérhetők. Gondozó Sportpályával rendelkezik a település valamint a tanév ideje alatt új, jól felszerelt tornacsarnokban mozoghatnak a gyerekek.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a Kistérségi Szociális Szolgáltató Központ biztosítja a város minden állampolgára számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az intézmény a preventív és korrekatív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az intézmény szolgáltatásait igénybevevők önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez, önkéntesek és segítő közösségek bevonásához, valamint ellátja a kliensek jogainak fokozott védelmét.

E tevékenységeket a következő szociális alapszolgáltatásokon keresztül biztosítja: házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. A kliensek segítséget kapnak az anyagi problémákkal kapcsolatos ügyintézésekben, a lelki-mentális diszfunkciók, egészségkárosodás következményeként felmerülő problémák, családi-kapcsolati zavarok, foglalkoztatási problémák enyhítésében. Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor az önkormányzat felé nem volt bejelentett eset.

A településen a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül a következő juttatások és szolgáltatások vannak:

- Ápolási díjban részesítettek

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
18	2
19	2
20	4
21	4
22	4
23	3

Forrás: TeIR, KSH

g) drogprevenciók szolgáltatások:

Pusztadobos községben a drog prevenciók előadások elsősorban az oktatás keretein belül valósul meg. A gyermek-és fiatalok védelmének javítása érdekében rendszeres eszmegbeszélés a problémás gyermekek szüleivel olyan körbe, amikor jelen van az iskola vezetője, osztályfőnök, gyermekjóléti szolgálat vezetője.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatásokat igénylők hátrányos megkülönböztetés nélkül vehetik igényben.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

2022	n.a.
2023	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

2021. március 1. napjától igényelhető települési rezsi támogatás, kérelmezhető a Pusztadobosi lakosok számára, ennek mértéke 30.000.,-Ft, amennyiben a kérelmező a jogosultsági feltételeknek megfelel.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	igen	6 919	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek.

A község lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

Pusztadobos községben 2018-2023 év. közötti vizsgált időszakban volt nagyszabású rendezvénye. Az Általános Iskola valamint az Óvoda minden évben megrendezi házon belül az anyák napját, farsangot, mikulásnapot, és a nemzeti ünnepekről is megemlékeznek. A közmeghallgatás minden év decemberében kerül megrendezésre, ahol az önkormányzat vezetősége tájékoztatja a falu lakosságát a tárgyévben végzett munkájáról. Interpelláció keretében keressük a települést érintő problémák megoldására irányuló közös utat. Évente egy alkalommal falunapot tartunk, ahol a község apraja-nagyja egész napos programsorozat aktív részvevője lehet. A településen a minden korcsoportot érintő közösségi életet legmeghatározóbb színtere az Pusztadobos Könyvtár.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Mint minden településen nálunk is előfordulnak konfliktusok, melyek néha etnikai eredetűek. Ritkán igaz, de településünkön is előfordulnak konfliktusok, melyeket az Önkormányzat igyekszik azonnal megoldani.

Vannak erkölcsi, vallási szabályok, higiénias normák, stb., amelyeknek megszegését a társadalom tagjai többé-kevésbé egyöntetű és erős rosszallással, megvetéssel büntetik. Vannak szokások, illemszabályok, divatszabályok, amelyeknek büntetése a társadalom többi tagjai részéről megnyilvánuló erősebb-enyhébb helytelenítés. Beszélhetünk egy-egy nemzeti kisebbség, vallási csoport, társadalmi réteg szubkultúrájáról. Ha a szubkultúrában szereplő viselkedési norma ellentétben áll a helyi társadalomban uralkodó, elfogadott normáktól, akkor az egyén dilemma előtt áll: mely normákat kövesse és melyektől térjen el, hogyan viselkedjen a számára elfogadhatatlan viselkedési normákat képviselőkkel szemben? A devianciához - az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedésekhez - pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, lelki beteg, stb polgártársainkhoz történő viszonyulás - komoly erőpróba a szűkebb és tágabb közösségek együttélésben.

A település közbiztonságának javítása érdekében kiemelkedő szerepe van a Polgárőrségnek, akik önállóan, illetve a rendőrökkel közösen közbiztonsági célú járőr-, illetve jelző-figyelő szolgálatokat látnak el. Az etnikai konfliktusok jelen vannak a falusi élet hétköznapijaiban a lakosság szintjén, mindezekről tudomást csak a bejelentések alapján lehet szerezni. A Rendőrségi beszámolóból csak következtetni lehet ezek mértékére. Amennyiben a településen előfordul rasszista indítékból elkövetett támadás, vagy olyan társadalmi csoportok közötti konfliktus, amelynek vélelmezhetően etnikai dimenziója is van, az önkormányzat felelőssége, hogy hatékonyan fellépjen az ilyen konfliktusok és jogsértések megelőzése érdekében. A bűnözés visszaszorításában, megelőzésében hosszú távon kulcsszerepe van a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységnek, melynek gerincét a hivatásos rendőrök által, alapfokú és középfokú oktatási intézményekben, osztályfőnöki órákon végzett oktató-nevelő munka adja. Célja a fiatalok elkövetővé, áldozattá válásának elkerülése. Az utóbbi időben, a lakosság megváltozott anyagi helyzete, a bekövetkezett gazdasági válság, az elszegényedés hozzájárult a tulajdon elleni bűncselekmények terjedéséhez. Ezért szükséges a jogsértések visszaszorítása, hiszen a lakosság szubjektív biztonságérzetét ezek az apróbbnak tűnő, de mégis nagy számban előforduló (61 eset) cselekmények nagymértékben negatív irányba befolyásolják, emiatt szükséges az elkövetőkkel szembeni gyorsabb eljárás lefolytatása, gyorsabb

szankcionálás, mely mind visszatartó erőként szolgálhat. A jogszabály szigorodása, a szabálysértési őrizet, az elzárás lehetősége eltérítheti az esetleges elkövetőt szándékától.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Egy életképes társadalom nem mondhat le az öngondoskodásról, ugyanakkor szereplői nemcsak önmagukért, hanem nehezebb helyzetben lévő embertársaikért is felelősek. Pusztadoboson, mint az országban általában, karácsony környékén erősödik fel a szolidaritás és felelősség érzete az emberekben, amikor alapítványok, egyházak az emberek tudatát rávilágítják e területre. Szükséges a település lakossága körében az önkéntes munka megismertetése, elismertetése, ösztönzés az ilyen jellegű tevékenységre és az abban való részt vétel feltételeinek megteremtése

- i) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Jellemző Pusztadobos településen élő roma lakosságra, hogy nem igazán vallják magukat romának, így nem ismerik a roma kulturális hagyományait, sajátosságait.

c) helyi lakossági önszerveződés:

Pusztadobos községben működnek civil szervezetek elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekeknek az életben történő esélyegyenlőségének megalapozása, és ennek érdekében a szakmai felkészültség javítása, az oktató-nevelő munka technikai feltételeinek korszerűsítése kiemelkedő tehetségű gyermekek tanulmányainak támogatása, hátrányos helyzetű valamint a jó eredményeket elérő gyermekek kirándulásának, táboroztatásának támogatása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Pusztadoboson hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. A községben Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Kötelező feladata, hogy képviselje a közösség érdekeit, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatokat, különösen a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatosan. Önként vállalt feladatokat teljesít a szociális problémák megoldásában, társadalmi felzárkóztatás, ifjúsági és közfoglalkoztatás területén.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. A roma népesség négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai

értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben, lakáskörülményeik rosszabbak a magyarországi átlagtól, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik többtízszer alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük rossz. Az országos tapasztalatok községi jelenlétét a nemzetiségi önkormányzat is megerősíti. Tapasztalataink szerint körükben a rizikófaktorok közül a dohányzás, a magas vérnyomás, valamint táplálkozási problémák, és a prevenció hiánya egyértelműen az egészségi állapotot befolyásoló tényezőknek bizonyulnak, a romák nagy része az ingyenes egészségügyi ellátást sokkal ritkábban veszik igénybe.

Az Önkormányzat együttműködési megállapodás keretében a Roma Nemzetiségi Önkormányzat működési feltételeit biztosítja, támogatja a pályázati tevékenységeiben.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralékok felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság	- Oktatás, továbbképzés, roma népesség iskolázottságának javítása - magasabb iskolai végzettség megszerzésének ösztönzése - mentor programok
A mélyszegénységben élők és a romák helyzetével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	- adatgyűjtés - adatelemzés - a problémák elemzése, feltárása
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	- Közfoglalkoztatás továbbfolytatása. - Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	- Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. - Közösségi szociális munka szervezése.
Lakókörnyezet, kertek rendbetétele, tisztántartása	- Helyi önkormányzati szolgáltatások
Egészségügyi szolgáltatás biztosítása	- Szűrővizsgálatokra való eljutás biztosítása - Háziiorvosi rendelő helyiség biztosítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	738	761	1499	49,23%	50,77%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	71			4,74%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	162	134	296	10,81%	8,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	33	35	68	2,20%	2,33%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Községünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élőgyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Pusztadobos községben a gyermekek száma a teljes lakosság kb. 29 %-a. Az adatgyűjtés során megállapíthatjuk, hogy ez a létszám az utóbbi években növekedést mutat.

Önkormányzatunk különleges figyelemmel kíséri ezen réteg életét, mindennapjait és a lehetőségeihez mérten igyekszik könnyebbé tenni életüket.

A jogszabályok keretein belül az arra jogosult gyerekek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, melynek következtében biztosítva van intézményi étkeztetésük, ill. ingyenes tankönyvük. Mindemellett évente két alkalommal – augusztusban és novemberben – pénzbeli, illetve utalvány formájában támogatásban részesülnek.

Településünkön társulás keretében működik a gyermekjóléti szolgálat, amelynek ügyintézője napi kapcsolatban áll a gyermekekkel, illetve törvényes képviselőikkel.

Az egészségügyi ellátás terén a háziorvosi szolgálat mellett működik a védőnői szolgálat, melynek feladatait helyettes védőnő látja el.

Fő probléma a gyermekek rendszeres iskolába járásának hiánya, melyről önkormányzatunk az intézményvezető információja alapján értesül. A szülőkkel való kapcsolatfelvétel útján próbál az önkormányzat a meglévő problémára megoldást keresni.

Bár jellemző a szülők alacsony iskolai végzettsége – van eset, ahol a nyolc általános iskolai osztály sincs meg – az önkormányzat megpróbál ráhatással lenni arra a tényre, hogy a gyerekeik amennyiben mód és lehetőség van rá legalább a középfokú végzettséget szerezzék meg.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	11	n.a.
2019	9	58
2020	12	47
2021	11	44

2022	11	39
2023	15	73

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élőgyermek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	243
2019	204
2020	204
2021	197
2022	196
2023	184

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Árva ellátásban részesülők száma a településen enyhe mértékű csökkentést mutat az évek előrehaladtával. Gyermek jogán járó helyi juttatás nincs a településen.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	6	7	13
2019	2	7	9
2020	2	3	5
2021	0	2	2
2022	0	2	2
2023	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A településen a kedvezményes iskolai étkeztetésben részt vevők aránya közel 100%-os, mivel nagyon sok a hátrányos helyzetű család.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek az önkormányzati adatok alapján nincs a településen.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Településünkön állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyermek nincs.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közt a háromgyermekes családok döntő többsége, míg a négy és több gyermekes családok teljes egészében roma kisebbség tagjai. Szüleik többségében munkanélküliek és alacsony iskolai végzettségűek. Ezek a gyermekek mélyszegénységben élnek.

Nehéz lakhatási körülmények adottak számukra. A roma lakosság nagyobb része alacsony komfortfokozatú, leginkább komfort nélküli lakásokban, rossz műszaki állapotú házakban élnek. A másik veszélyeztető tényező a közüzemi szolgáltatások hiánya, kikapcsolt szolgáltatások, amelyeket nem tudnak pótolni, valamint a zsúfoltság pl. 50m²-es lakásban több generáció, 12-15 ember él. Nem ritka ezeknek a hátrányoknak az együttes előfordulása, ami hosszú távon behozhatatlan hátrányt jelent főleg a legsérülékenyebb 0-3 éves korosztály számára. A gyermekek lakókörnyezetétől messze esik az iskola, a telepeken kulturált szórakozási lehetőség nincs, sportolási lehetőség nincs. A lakókörnyezet koszos, elhanyagolt, szemetes, egészségtelen. A roma gyermekek számára az egészségügyi-, a szociális-, a közoktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosított. Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés esélyegyelősége csak a nem fizetős szolgáltatások esetére áll fenn, a fizetős programok számukra nem elérhetőek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okait, egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezhethetnek. Ehhez csatlakozik az önkormányzati támogatás.

Családsegítő Szolgálat Pusztadoboson

A szolgálat gyermekvédelmi, szociális és mentálhigiénés munkát végez a szociális igazgatásról és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltak szerint.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémával küzdő, ill. egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A Családsegítő Szolgálat tevékenységét tekintve koordinátor funkciót is betölt. A család és a krízishelyzetben lévő személy érdekében koordinálja azokat a szakembereket, ill. azok munkáját, akik segítenek a probléma megoldásában.

Működésének lényege, hogy a segítség akkor érkezzen, amikor a problémák még kezelhetőek, megoldhatóak lokálisan az adott lakóhelyen. Ebben nagy hangsúly helyeződik a prevenciós tevékenységekre, melyekkel megakadályozható a problémák kialakulása.

A preventív feladatok mellett a Családsegítő Szolgálat szervezési-, szolgáltatási-és gondozási feladatokat is végez. A hatékony munka megvalósulását a Családsegítő Szolgálat a szociális munka eszközeinek felhasználásával (segítő beszélgetés, egyéni és csoportos estkezelés, közösségi szociális munka) kívánja elősegíteni.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított a védőnői hálózaton keresztül. Településünkön a védőnői álláshelyek száma 1. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2009-től folyamatosan növekszik.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnők családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek. Településünkön külön házi gyermekorvosi szolgálat nem működik.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Településünkön a felnőtt házi orvos biztosítja a gyermekek orvosi ellátását is. Terhes szakorvosi szaktanácsadás történik, minden hónap 3. péntekén szülész- nőgyógyász szakorvos jelenlétében.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában és az általános iskolában elvégezhető fejlesztések helyben történnek. A település nevelési-oktatási intézményeiben jelentős problémát okoz a hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése. Ennek segítése érdekében szükséges a gyerekház működtetése, amelynek célja a 0-3 éves korú csecsemők és kisgyerekek nevelési-oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése. Minden gyermeknek joga van az egyenlő esélyű értelmi, érzelmi, testi és szociális fejlődéshez, amelyet saját lakókörnyezetében sajnálatos módon nem minden gyermek kaphat meg.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

2016. január 1. nappal megalakult az Ilki Közös Család-és Gyermekjóléti Szolgálat mely jelenleg 4 településen (Ilk, Pusztadobos, Gemzse, Kisvarsány) látja el feladatát két fő családgondozó segítségével. A gyermekjóléti szolgálat a 0-18 éves, illetve 24 éves korosztállyal foglalkozik. Védi a gyermekek érdekeit, biztosítja a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával a gyermekek testi és lelki egészségét, a családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetését, illetve családjából kiemelt gyermek vissza

A gyerekház működése 2021.január 1-vel megszűnt.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A településen működik bölcsőde, ide tudják elhelyezni gyermekeiket a szülők

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	1	7
2021	1	7
2022	1.	7
2023	1	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

- f) gyermekvédelem;

Településünkön a gyermekvédelmi feladatokat a Ilki Közös Család-és Gyermekjóléti Szolgálat látja el kiegészülve jelzőrendszer további tagjaival; a védőnővel, háziorvossal, óvodai nevelőkkel és pedagógusokkal, rendőrséggel, polgárőrséggel és a település jegyzőjével.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetben az Önkormányzat által nyújtott szociális segélyezési formák mellett a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatásai is elérhetőek. Szociális és válsághelyzetben lévő várandós nők támogatása, valamint számukra a családok átmeneti otthonában igényelhető ellátáshoz való hozzájutás szervezése. anyaotthon Nyíregyházán található legközelebb.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Pusztadobos településén a helyi általános iskola és óvoda rendszeresen szervez sport-, szabadidős foglalkozást. A térítésmentes szünidős programokhoz, nyári táborok szervezését a MAZSOLA-PLUSZ ALAPÍTVNY segítségével valósulnak meg.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az iskolai konyhán keresztül biztosított. Ingyenes tankönyv ellátásban a tanulók közel 100 %-a részesül. 2015.évben még pályázatként lehetett benyújtani a gyermekétkeztetés, a következő évtől nem pályázatként kell benyújtani, hanem normatív alapon jár az Önkormányzatok részére.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Az általános iskola minden évben szervez különböző rendezvényeket, a gyerekeket minden évben táboroztatja, ahol van lehetőség a gyerekeknek eltérő kultúrájú, illetve nem hátrányos gyerekekkel megismerkedni.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor az önkormányzat felé nem érkezett bejelentés.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Pozitív diszkrimináció az ellátó rendszereken belül is megvalósul. A védőnő és a gyermekjóléti szolgálat is ruha osztásával segíti a leghátrányosabb helyzetű családokat. Segítséget nyújtanak kórházi időpont kéréseknél is. Az RSZTOP-1.1.1-16 kiemelt projekt célja, hogy rendszeres segítségnyújtás keretében élelmiszersomaggal lássa el az RSZTOP által meghatározott célcsoportba tartozó személyeket, családokat, az Európai Unió és Magyarország kormányának finanszírozásával. A projekt keretében élelmiszersomaghoz jutottak a kedvezményezett járásokban élő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, intézményi ellátásban nem részesülő, elsősorban 0-3 éves korú (illetve a nyári iskolaszünet időszakában a 7-14 éves korú) gyermekek családjai, illetve az olyan háztartásban élő várandós anyák, amely háztartásban aktív korúak ellátására jogosult személy él (a magzat 3 hónapos korától).

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A HHH gyerekek száma a 2023-ban évben intézményi szintekre bontva: óvodákban 28 fő, általános iskolákban 78 fő, középiskolában 39 fő. A HHH gyermekek száma az elmúlt 5 évet figyelembe csökkenés mutatkozik. A létszám csökkenésének egyik tetten érhető oka a 8. osztályosok iskolából való távozása mellett az a sajnálatos tény, hogy a szülő az egyik feltételnek (8 osztálynál nem magasabb végzettség) megfelel ugyan, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt azonban nem hosszabbítja meg, vagy jövedelme meghaladja a meghosszabbításhoz szükséges szintet, ennél fogva a gyermek ideiglenesen vagy véglegesen kikerül a kategóriából. A 2023.éves adatok szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma összesen 166 fő volt. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos

nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása az óvoda illetve általános iskola a jogszabályi előírások betartása mellett, a feladatellátást biztosítja. Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül nincs a településen. A hátrányos helyzetű gyermekek kiránduláson, tanulmányi versenyeken való részvételük is biztosított az iskola.

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Településünkön is működik az Arany János program, melynek célja, hogy segítse a hátrányos helyzetű, tehetséges diákok továbbtanulását. A program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, ahol fontos a felsőoktatási tanulmányokra való eredményes felkészítés. Minden olyan tanuló, akinek van tanulói jogviszonya, és a középiskola kilencedik évfolyamára jelentkezik abban a tanévben, amelyben a pályázatot meghirdetik, illetve hátrányos helyzetű, rászoruló vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a **hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak** támogatása. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt**. Jelenleg az önkormányzat 7 tanulót részesít ilyen támogatásba.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	62	44	70,97
2019	62	13	20,97
2020	53	8	15,09

2021	55	6	10,91
2022	60	6	10,00
2023	65	10	15,38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az iskolaorvosi teendőket a település háziorvosa látja el. 2 fő gyógypedagógus Nyíregyházáról jár ki, 1 fő fejlesztőpedagógus és 1 fő logopédus a vásárosnaményi Nevelési Tanácsadó által végzi településünkön munkáját. Fel évente súly és magasság méréseket, valamint látás és hallásvizsgálatot tart a védőnő az óvodában.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	n.a.	87	71,31
2019	n.a.	31	26,27
2020	n.a.	26	20,63
2021	n.a.	41	32,54
2022	n.a.	29	23,02
2023	n.a.	30	25,21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
-------	--

	Fő
2018	17
2019	13
2020	16
2021	15
2022	13
2023	17

Forrás: TelR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Pusztadobos település közoktatási intézményeiben nincs hátrányos megkülönböztetés, szegregáció. Minden évfolyamon egy osztály indul, ahol a gyermekek tudástól, etnikai hovatartozástól, jövedelmi helyzetétől függetlenül együtt, egyenlő esélyekkel tanulhatnak.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;

Az országos kompetenciamérés adatai alapján az iskola tanulói majdnem minden évben szövegértés, és matematika tárgyból is az országos átlag körül, vagy fölötté teljesítettek.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Az Önkormányzat minden évben az iskolás gyermekek részére tanszert csomagot biztosít. A tanulás terén lemaradást mutató gyermekek részére felzárkóztató foglalkozásokat, szakköröket tartanak a pedagógusok.

Hátránykompenzáló juttatások az általános iskola keretein belül:

- a) anyagi forrást igénylő juttatások –az Önkormányzat és az MAZSOLA-PLUSZ Alapítvány biztosít forrást.
- b) anyagi forrást nem igénylő juttatások: korrepetálások, szakkörök, sport rendezvények, versenyekre való jelentkezés és felkészítés- a pedagógusok anyagi juttatás nélkül végzik.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő

2018	n.a.	n.a.	n.a.	183
2019	n.a.	n.a.	n.a.	150
2020	n.a.	n.a.	n.a.	176
2021	n.a.	n.a.	n.a.	177
2022	n.a.	n.a.	n.a.	156
2023	n.a.	n.a.	n.a.	167

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés szakember, nem megfelelő munkakörülmények	Munkakörülmények javítása, eszközbeszerzés, fejlesztő helyiségek biztosítása, utazó szolgálat működtetése
Magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya	Korai fejlesztés, felzárkóztatás, életkörülmények javításának elősegítése
Kevés a gyermekekkel foglalkozó szakember, ha van is rendkívül leterhelt	Szakember létszám bővítése, továbbképzések szervezése helyben, azon való részvétel támogatása
Nyári felügyelet megoldása az iskolában, óvodában	Nyári táborok, erdei iskolák szervezése
Rendszeres iskolába járás hiánya	Gyermejjóléti szolgálat, gyámügy együttműködése
Szenvedélybetegségek	Iskola, óvoda vezetésének tájékoztatása Prevenációs előadások szervezése
Gyermekek bűnözés	Körzeti megbízottal való együttműködés
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése, 0-3 éves korú csecsemők és kisgyermekek nevelési – oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése	Bölcsőde működtetése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Nők teszik ki a világ népességének felét, ők dolgozzák le az összmunkaidő közel kétharmadát, de a világ bevételének alig egytizedéből részesülnek, és a világ javainak csak kevesebb, mint egyszázada felett rendelkeznek. Egy nőnek átlagosan 54 nappal kell többet

dolgoznia ugyanannyi bérért, mint a férfinak. A férfiak és a nők közötti bérkülönbség 15%-os, vagyis egy nő 15%-kal keres kevesebbet, mint férfitársa. Nők és férfiak társadalmi egyenlősége elsősorban azonos jogokra vonatkozik az élet minden területén. A diszkrimináció tilalma azt jelenti, hogy neme alapján senkit ne érhesen hátrányos megkülönböztetés. Ma az egyenlőség helyett egyre inkább az egyenlő jogok, esélyek és bánásmód kifejezéseket használják: rendelkezzen a két nem egyenlő lehetőségekkel a társadalmi és a magánéletben, a munkavállalás területén, a képzésben való részvételben, az előmenetelben, a politikai döntéshozatalban, a gyereknevelésben, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben

Pusztadobos Község állandó népességszámának több mint 50%-a nő. A nők százalékos arányában a legnagyobb eltérés a 65 év feletti lakosság számában mutatkozik a férfiak számához képest. Az aktívkorúak közül a nyilvántartott álláskeresők körében a 2008-as évtől a nők száma lassú ütemben, de növekedést mutat. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a vizsgált időszakban mindvégig 50 % körüli maradt.

A nők szívesen és aktívan vesznek részt a munkaügyi kirendeltség által szervezett képzési programokban, remélve azt, hogy álláskeresői lehetőségeik javulnak.

Az önkormányzatnál való foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés e réteget nem érinti, iskolai végzettségüknek megfelelő alkalmazásban a hozzárendelt megfelelő bért kapják. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküli nők százalékos aránya nem sokkal tér el a munkanélküli férfiakétól.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)
--

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	7,49	11,2	9,35%
2019	7,93	7,58	7,76%
2020	12,26	9,32	10,79%
2021	10,3	12,13	11,22%
2022	9,74	11,39	10,57%
2023	7,33	10,91	9,12%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	57,14	60,71
2019	53,09	46,51
2020	60,36	43,28
2021	75,44	56,98
2022	66,36	59,15
2023	59,34	61,11

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Családsegítő szolgálat foglalkoztatást segítő programokat szervez.

d) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A 2011-es népszámlálási adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya jóval magasabb a nőknél, mint a férfiaknál. A KSH Statisztikai adatok alapján az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők – csakúgy, mint a férfiak - az önkormányzatnál közfoglalkoztatottként dolgoznak, a szakképzettség hiánya miatt más lehetőségük nincs a településen.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén az önkormányzatnak nincs tudomása, itt bérkülönbség nincs. Egyéb foglalkoztatókról nem áll rendelkezésre adat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők és férfiak foglalkoztatási arányainak jelenlegi képe a képzettségi különbségekből fakad. A településnek stratégiát kell kidolgozni arra vonatkozóan, hogy a nők megjelenjenek hivatalosan is a munkaerőpiacon, hiszen most is jelen vannak, csak az alkalmi és háztáji munkák nem transzparenssek a rendszerben. A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A nők foglalkoztatásával és munkaerő-piaci reintegrációjával nehezen összeegyeztethető a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. A település nem rendelkezik adatokkal a nők családon belüli túlterheltségéről. A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. Településünkön egy óvoda működik ahová 3 éves koruk után kerülhetnek a gyermekek. Óvodai férőhelyek száma 75, óvodai csoportok 3. Az óvoda az év folyamán folyamatosan nyitva tart, a nyári időszakban is van nyári óvoda. Településünkön és környékén bölcsőde Vásárosnaményban, és az elmúlt évek bölcsőde létesítési programjának köszönhetően mini bölcsőde Gemzse, Vítka, településeken is találhatóak.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként

	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	8	10
2021	8	9
2022	8	7
2023	8	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	8	10	0	0
2021	0	0	0	0	8	9	0	0
2022	0	0	0	0	8	7	0	0
2023	0	0	0	0	8	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott

figyelmet fordítanak. A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológia óra keretében előadást tartanak a védőnők. A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A nőket érintő probléma az őket érő atrocitások és a családon belüli erőszak jelenléte. Sok esetben a segítségkérés terén hiányosak a nők információi, nem tudják, baj esetén kihez fordulhatnak segítségért.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Anyaothton, családok átmeneti otthona nincs a településen. Krízishelyzetben a szolgáltatások elérését illetően az önkormányzat segítséget nyújt. A családsegítő szolgálattól kérnek segítséget a krízis helyzetben kerülők, illetve a családgondozó az, aki ezt leghamarabb észleli. Anyaothont, átmeneti szállást keres a családgondozó. A családok önként kérhetik felvételüket az anyaothtonokba, személyesen, telefonon vagy levélben. A jelentkezés oka lehet anyagi probléma (megélhetési nehézségek, rossz lakáskörülmények, albérlet felmondása), konfliktus, családon belüli erőszak, bántalmazás, titkolt terhesség, egyéb.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 2 nő található. Ha az önkormányzati intézmény hálózatot vizsgáljuk, akkor 70 %-a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni. Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatának központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
GYES-ről, GYED-ről visszatérők elhelyezkedési problémája	Munkaügyi központ által szervezett képzések, átképzések helyszínének biztosítása
Nincs lehetőség részmunkaidős, rugalmas munkavégzésre	Helyi önkormányzati intézményrendszeren belül
Bölcsődés korú gyermekek elhelyezése	Intézmény fejlesztés

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei. Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Községünkben az időskorú lakosság száma az összlakosság 18 %-a. Többségük nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesül. A TEIR és a KSH adatszolgáltatása során számuk csökkenő tendenciát mutat.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	189	305	61,97%
2019	187	297	62,96%
2020	193	295	65,42%
2021	187	296	63,18%
2022	189	303	62,38%
2023	187	296	63,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	111	177	288
2019	110	176	286
2020	105	169	274
2021	98	148	246
2022	94	142	236
2023	96	133	229

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatokból kitűnik, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számában 2015 évtől növekedés volt tapasztalható, azonban 2020-ban kismértékben csökkenés indult meg.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	3	0	64	108	0	20	7
2019	2	0	69	111	0	18	5
2020	1	0	69	111	0	19	3
2021	1	0	68	98	0	16	4
2022	1	0	68	99	0	12	3
2023	1	0	70	93	0	11	2

Forrás:TeIR,KSHTstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	98	81	111	114	107	91
41-45 év (TS 042)	Fő	8	6	6	11	8	6
	%	8,16%	7,41%	5,41%	9,65%	7,48%	6,59%
46-50 év (TS 043)	Fő	12	4	14	13	14	11
	%	12,24%	4,94%	12,61%	11,40%	13,08%	12,09%
51-55 év (TS 044)	Fő	7	3	8	9	10	11
	%	7,14%	3,70%	7,21%	7,89%	9,35%	12,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	12	9	6	12	9	9
	%	12,24%	11,11%	5,41%	10,53%	8,41%	9,89%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	9	14	18	20	26	23
	%	9,18%	17,28%	16,22%	17,54%	24,30%	25,27%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon a településünkön nincs.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A közintézményekben nincs foglalkoztatva nyugdíjas. Az idősek foglalkoztatását támogató program, „élethosszig tartó tanulás” program nincs a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősek hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén az önkormányzathoz bejelentés nem érkezett.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	111	177	288
2019	110	176	286
2020	105	169	274
2021	98	148	246
2022	94	142	236
2023	96	133	229

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	189	0	98	67
2019	187	0	100	75
2020	193	0	100	81
2021	187	0	92	78
2022	189	0	91	63
2023	187	0	95	59

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezetek is több szociális intézményt hoztak létre és működtetnek.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Könyvtárunk általános gyűjtőkörű nyilvános közművelődési könyvtár, mely Pusztadobos lakosságának könyvtári ellátását biztosítja. Szívesen fogadja a település idős, olvasni szerető lakosait is.

c) idősök informatikai jártassága

A településen az idősök körében az informatikai ismeretekről adat nem áll rendelkezésre, de tudomásunk szerint az idősök nem jártasak az informatika világában.

e) a generációk közötti programok

Településünkön kiemelten fontos, hogy a különböző generációk találkozzanak ezért minden jeles ünnep alkalmával az idősök részére iskolai gyermekcsoportok helybe viszik a műsoraikat.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok nincsenek a településen.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Szellemi és lelki elszigeteltség, magány	Civil szervezetek, egyház segítsége, vagy nyugdíjasklub szervezése
Egészségügyi ellátás biztosítása	Házi segítségnyújtás – szociális gondozó, Önkormányzat – polgármester segítségével
Egyedül élők helyzete	Jelzőrendszer kiépítése, működtetése, falugondnoki szolgálat kiépítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

- a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás) A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékosok körében a foglalkoztatottsági arány meghatározásánál a 2001.évi népszámlálás adataiból tudunk kiindulni, mely 9%.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	29	32	61
2019	28	31	59
2020	26	29	55
2021	23	26	49
2022	19	25	44
2023	20	24	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A helyben működő Pro-Team Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által működtetett akkreditált rehabilitációs munkahely.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén nem tudunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Ilyen jellegű intézmények, szolgáltatások, programok nem találhatók.

Családsegítő szolgálat, támogató szolgálat dolgozói folyamatos segítséget nyújtanak a fogyatékos személyek önálló életvitelében.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátásokat igénybevevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak az alanyi jogon közgyógyellátásban részesülők az időskorúak járadékában, részesülőkre vonatkozóan rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Ilyen jellegű szolgáltatást a Fehérgyarmati Kórház és Gyógyfürdő, illetve a kiskvárdai Szent Damján Görög katolikus Kórház végez.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. Az egészségügyi intézmény akadálymentesített, ahogyan az önkormányzat és az általános iskola is. Az önkormányzat saját honlapjának üzemeltetése folyamatos.

Az egészségügyi ellátórendszer és rehabilitációs intézmények közti információáramlást és együttműködést megfelelőnek tartja az önkormányzat.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadály mentesítettsége

Az Önkormányzat tulajdonában lévő középületek közül pályázati úton megvalósult az óvoda, orvosi rendelő és védőnői szolgálat épületének akadálymentesítése. Az Önkormányzat elkötelezett amellett, hogy minden közösségi épülete akadálymentesen megközelíthető legyen.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Településünkön kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei korlátozottak, az Önkormányzat épületei részben akadálymentesek.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Községünkben nem jellemző a munkahelyek akadálymentesítése.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az Önkormányzat célul tűzte ki, hogy minden utcájában kiépített járdát létesítsen. Ebben az évben kiépítésre, felújításra került néhány utca járdája, a tél elmúltával pedig tovább folytatódik a járdák építése. A település parkjai akadálymentesen megközelíthetők.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen nincsenek speciális közlekedési megoldások fogyatékosok számára, nappali elhelyezést biztosító intézmény pedig a közeli Vásárosnaményban található.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A pozitív diszkrimináció ezen a területen is kiemelt figyelmet kap. Az Önkormányzat dolgozói a családgondozó, és a háziorvos is minden segítséget megadnak az egyedi ügyek intézése során.

Támogató Szolgálat Pusztadoboson

A Támogató Szolgálatok speciális alapellátási feladatokat látnak el, melynek célja, a fogyatékkal élő személyek önrendelkezésén alapuló, önálló életvitel megkönnyítése. Elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésében segítség, valamint lakáson belüli

speciális segítségnyújtás: mindezek segítségével az esélyegyenlőség biztosítása. A szolgálat azoknak a veleszületett vagy szerzett fogyatékoságban szenvedő embereknek és hozzátartozóiknak kíván segítséget nyújtani, akik a községben élnek, és a szolgáltatást igénybe kívánják venni.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Anyagi forrás hiányában az Önkormányzat nem biztosít hátránykompenzáló juttatásokat.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen jellegű programok nem kerültek megrendezésre a településen.

7.5 A fogyatékosággal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élőket segítő szolgáltatások fejlesztése folyamatos célként van meghatározva a településen, mivel a célunk hogy minél tovább a saját otthonában a családja körében élhessen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés, bejárat biztosítása	Önkormányzat támogatása
Társadalmi beilleszkedés, közöny	Szociális ellátó rendszer
Közösségi közlekedés nehézsége, helyhez kötöttség	Eszközvásárlási támogatások, vagy bérleti lehetőség kialakítása
Hirtelen élethelyzet kialakulása	Krízisközpontok létrehozása, megfelelő szakember segítsége
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Polgárőr Egyesület: a Nyírmadai Rendőrőrsrel együttműködve látja el a település védelmét

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nemzetiségi Önkormányzat

A településen nemzetiségi önkormányzat működött 4 fős testületi létszámmal, együttműködése a települési önkormányzattal szoros és kifejezetten jónak mondható

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

2016. január 1. nappal megalakult az Ilki Közös Család-és Gyermejjóléti Szolgálat mely 3 településen (Ilk, Pusztadobos, Gemzse,) látja el feladatát 1 fő családgondozó segítségével.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen együttműködik az Önkormányzat, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, a célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatását.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A civil szervezetek, egyházi szervezetek és az önkormányzat együttműködése zavartalan

Polgárőrség

A települési polgárőrség rendszeres járőrszolgálatot lát el. Részt vesz a falunapi fesztivál és egyéb önkormányzati rendezvények biztosításában, figyelemmel kíséri a gondozásra szoruló idős emberek életkörülményeit, házi segítséget nyújt. Veszélyhelyzetben felkeresi az ellátásra szorulókat, és ellenőrzi személyes biztonságukat. Együttműködési megállapodás keretében az Önkormányzat minden évben támogatást nyújt az egyesületnek.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Településünkön nincsenek for-profit vállalkozások.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság	- Munkaügyi központ által szervezett képzések helyi igények felmérése szerint - 8. osztály befejezése igény szerint szakirányú tanfolyamok szervezése
	A mélyszegénységben élők és a romák helyzetével kapcsolatban nem állnak rendelkezésre megfelelő adatok	- adatgyűjtés, elemzés - a probléma feltárás
	Munkanélküliség	- Közfoglalkoztatás - Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
	Hátrányos helyzet megszüntetésére átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok.	- Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához.
	Lakókörnyezet, kertek rendbetétele, tisztántartása	- Pályázat útján vetőmag, egyéb szolgáltatások biztosítása
	Egészségi állapot	- Szűrővizsgálatokra való eljutás biztosítása - Háziorvosi rendelő helyiség biztosítása
Gyermekek	Kevés szakember, nem megfelelő munkakörülmények	- Munkakörülmények javítása, eszközbeszerzés, fejlesztő helyiségek biztosítása

	Magas a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya	Korai fejlesztés, felzárkóztatás, életkörülmények javításának elősegítése
	Kevés a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, ha van is rendkívül leterhelt	Szakember létszám bővítése, továbbképzések szervezése helyben , azon való részvétel támogatása
	Nyári felügyelet megoldása az iskolában, óvodában	Nyári táborok, erdei iskolák szervezése
	Hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedési nehézségeinek kezelése, 0-3 éves korú csecsemők és kisgyermek nevelési – oktatási intézménybe való beilleszkedésének elősegítése	- Gyerekház működtetése
	Szenvedélybetegségek	Iskola, óvoda vezetésének tájékoztatása Prevenációs előadások szervezése
	Gyermekbűnözés	Körzeti megbízottal való együttműködés
Idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
	Szellemi és lelki elszigeteltség, magány	Civil szervezetek, egyház segítsége, vagy nyugdíjasklub szervezése
	Egészségügyi ellátás biztosítása	Házi segítségnyújtás – szociális gondozó, Önkormányzat – polgármester segítségével
	Egyedül élők helyzete	Jelzőrendszer kiépítése, működtetése, falugondnoki szolgálat kiépítése
Nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni a kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	GYES-ről, GYED-ről visszatérők elhelyezkedési problémája	Munkaügyi központ által szervezett képzések, átképzések helyszínének biztosítása
	Nincs lehetőség részmunkaidős, rugalmas munkavégzésre	Helyi önkormányzati intézményrendszeren belül
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés, bejárat biztosítása	Önkormányzat támogatása. pályázatok

	Társadalmi beilleszkedés, közöny	Szociális ellátó rendszer
	Közösségi közlekedés nehézsége, helyhez kötöttség	Eszközvásárlási támogatások, vagy bérleti lehetőség kialakítása
	Hirtelen élethelyzet kialakulása	Krízisközpontok létrehozása, megfelelő szakember segítségével
	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák integrálódni képesek és beilleszkednek a közösségekbe.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők leszakadását megakadályozzuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlődését, oktatását, továbbtanulását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek mindennapi életének segítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén család, karrier, önmegvalósítás összeegyeztethetőségét

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének biztosítására.

2. Összegző táblázat- A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredménye (indikátor(ok))	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntartásának szükségessége	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Álláskereső klub működtetése	Segítségre szorulóknak az állást kereső munkanélküli mélyszegénységben élők és romák.	A tartós munkanélküliek számára olyan programok biztosítása, amely elősegíti hogy egyenlő esélyük legyen a munkaerőpiacra való bejutásra és a munkahely megtartására.	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-	Célcsoportok felmérése, tájékoztató és képzési kompetencia fejlesztés	Polgármester	2028. 08. 01. (kedd)	Igényfelmérés és a részvételhez, folyamatos kompetencia fejlesztés munkához juttatás	humán, szociális segítő	szükségszerű erőforrások kihasználásával fenntartható	Szükség esetén a környező településekkel társulva, konzorciumban is kivitelezhető.

					2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-2024) Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)							
2	Képzések szervezése	Magas az alacsony iskolai végzettséggel illetve nem hasznosítható képzettséggel rendelkezők aránya	Olyan képzések szervezése mellyel könnyebbé válik az elhelyezkedés az érintettek számára	Szociális Szolgáltatás Fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-2024)	Segítséget adni, hogy minél többen fejezzék be a képzést és a képzés befejezés után segítségadás az álláskeresőben	Önkormányzat Polgármester Munkaügyi központ	2028. 08. 01. (kedd)	Érintettek bevonása a képzésekbe Képzéseken résztvevők sikeres képzése a megszerzett végzettséggel a résztvevők 3 éven belül tegyenek szert állandó bérjellegű jövedelemre	Pályázati támogatások	Támogatások elnyerésének függvényében fenntartható	Konzorcium

					Országos Fogytékossági Program (2015-2025)							
3	Közfoglalkoztatás és egyéb foglalkoztatási pályázatokon részvétel	Alacsony a foglalkoztatottak aránya a településen	Minden fellelhető foglalkoztatási pályázat benyújtása, a munkanélküliek bevonása a foglalkoztatásba	Szociális Szolgáltatás Fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-204) Országos Fogytékossági Program (2015-2025)	Szükséglet felmérés, előkészítés, megvalósítás A foglalkoztatás helyettesítő támogatásban részesülők legalább 90 %-át bevonni a közfoglalkoztatásba	Önkormányzat Polgármester	2028. 08. 01. (kedd)	Az érintettek bevonása a foglalkoztatásba. Pályázatok benyújtása	Foglalkoztatási Pályázati támogatások sok	Pályázati lehetőségek függvényében fenntartható	konzorciu m

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Gyermekekkel foglalkozó szakember képzése	Kevés a gyermekekkel foglalkozó szakemberek képzése, ha van is rendkívül leterhelt	Szakember létszám bővítése, továbbképzések szervezése ha lehet helyben	Szociális Szolgáltatás-fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermekvédelmi Stratégia "Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-2024) Országos Foglalkozási Program (2015-2025)	Szakember felkutatása, továbbképzések szervezése, részvételi támogatás	Intézményvezető, Önkormányzat	2028. 08. 01. (kedd)	Helyi pályakezdő szakember bevonása	Pályázati források	Pályázati forrás adott akkor fenntartható	Konzorcium
2	Az egészséges életmód gyakorlásához	Egyre gyakoribb a gyermekek rhesség	Az egészséges életmód a betegség megelőzés	Gazdasági Program	"Legyen jobb a gyermeknek" Nemzeti	A résztvevő gyermekek listájának	Védőnő Gyermekorvos Iskola	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: az előadások résztvevők körének meghatároz	szociális segítő, pályázati forrás,	Pályázati forrás	Nem releváns

	szükséges ismeretek hiányossága		az egészséges párkapcsolatok fontosságának tudatosítása		Stratégia (2007-2032)	megléte, szülői beleegyezések megléte, korcsoportos bontás témák szerint.	Pedagógusai Szülő		ása, tájékoztató beszélgetések. Közép: folyamatosan felvilágosító órák, egészségnevelő előadások tartása a célcsoportok tagjainak korcsoportok szerint. Hosszú: a felvilágosító tevékenység eredményének felmérése két éven belül			
3	A fejtetvesség megelőzése és a fertőzőtlenség csökkentése	Gyakori a fejtetvesség előfordulása	A felvilágosító, segítő, támogató tevékenységgel csökkenthető vagy megszűnhet azoknak a fertőző gócnak a száma, ahonnan folyamatosan újra és újra elindul a fejtetvesség.	Szociális fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia "Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőség	Folyamatos ellenőrzéssel, tájékoztatással, esetkezeléssel, megbeszéléssel csökken vagy megszűnik a gócok száma.	Védőnő pedagógus gyermekjóléti szolgálat szülők Iskola	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: célcsoport meghatározás, tájékoztató beszélgetések, szülők, pedagógusok, gyermekek tájékoztatása. Közép: folyamatos vizsgálatok, egyénre lebontott gyakorlati segítő tevékenységek, egyéni esetkezeléssel Hosszú: a felvilágosító tevékenységek eredményeinek gyakorlati felhasználása, a fertőző góc megszüntetése	Humán, technikai, anyagi	Fenntartó	konzorciúm

					égét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022),(2 023-204) Országos Fogyatékk ossági Program (2015- 2025)							
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Óvodai férőhelyek bővítése. Családi napközi léátrehozása	Nehezen megoldott a gyermekek nyári felügyelete	Óvodai férőhelyek bővítése, családi napközi létrehozása	Szociális fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermekek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-	Támogatási lehetőség feltérképezése	Intézményvezetők, Önkormányzat, Polgármester	2028. 08. 01. (kedd)	Férőhelyek (db) 1 családi napközi	Pályázati források	Pályázatok függvényében fenntartható	konzorciu m

					2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022),(2 023-204) Országos Fogyatékos Program (2015- 2025)							
2	Gyesről, gyedről visszatérő nők képzése, átképzése	A gyesről, gyedről munkába visszatérés a nőknek nehéz	Javuljanak a Gyesről visszatérő nők munkábaál lás esélyei - A képzést minél több nő vegye igénybe, sikeresen végezze el. -A képzések szervezésé vel javuljon a Gyesről visszatérő nők elhelyezke dése	Gazdasági program	MNTFS 2030, Nők és Férfiak Társadal mi Egyenlős égét Elősegítő Nemzeti Stratégia	Megszerve zés képzés lebonyolít ása - Kapcsolat a munkaügy i központal -Adat gyűjtés helyi szinten - Képzési mutatók ismeretéb en határidő. - Információ átadása tájékoztat ás. - Képzés elvégzése, nyomonkö vetése elhelyezke désnek	Önkormá nyzat Polgárme ster Szociális előadó Munkaüg yi központ	2028. 08. 01. (kedd)	-Rövid: Eredménye ssége legalább X - 10 fős csoportból X-6 fő eredménye s vizsgát tegyen. Közép: Minél többen és sikeresen eredménye ket érjenek el. Hosszú: A vizsgák befejeztével tudjanak elhelyezked ni a munka világában.	- Személye k a célcsoport köréből - Anyagi forrás biztosítás a pályázat útján - helység biztosítás a a képzéshe z	pályázat útján fenntarth ató	Nem releváns
3	Méhnyak és emlő szűrővizsg álatok szervezése	Kevesen veszik igénybe a méhnyak valamint emlő szűrővizsgá latokat	A méhnyakrá k és az emlőrák kialakulásá nak megakadál yozása. Szűrővizsgá latok propagálás a, mivel a korai stádium igen jól gyógyíthat ó a méhnyakrá kban és az emlődagana tban még ma is	Szociális fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) Egészség es Mo. 2020- 2027 Magyar Nemzeti Társadal mi Felzárkóz ási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019- 2030) magyar	A szűrővizsg álatok fontosság ának megértése s - Tájékoztat ó plakátok, a médiában való megjelené s a célcsoport ok eléréséért	Védőnő , Háziorvos, 01. Nőgyógyá sz, Onkológus	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: Felmérni a kockázati csoportokat . Közép: folyamatos felvilágosító tevékenysé g, előadássoro zat tartása Hosszú: után követés, kudarcok elemzése	Humán és technikai , személyi	Fenntart ható	konzorciu m

			sokan hálnak meg. Kockázati csoportok meghatáro zása a porgramba bekapcsoló dó nők listájának megléte aktualizálás a Előadások felvilágosít ás, plakátok szóró anyagok előadás tervezetek. Háziorvos védőnő dokumentá ció		rszági Digitális Gyerme védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermek eknek Nemzeti Stratégia (2007- 2032) Nők és Férfiak Társadal mi Egyenlős égét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022),(2 023-204) Országos Fogyaték ossági Program (2015- 2025)							
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Közösségi programo k szervezése , az idősek elszigetelt ségének megszünté tése	szellemi és lelki elszigetelts ég, magány jellemzi az idősebb korosztályt	Idősek bevonása a közéletbe Civil szervezete k bevonása, egyház bevonása, segítség kérese	Szociális fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) Egészség es Mo. 2020- 2027 Magyar Nemzeti Társadal mi Felzárkóz ási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019- 2030) magyar országi Digitális Gyerme védelmi Stratégia	Nyugdíjas programo k szervezése , Nyugdíjas klub létrehozás a	Közösségi munkatár s	2028. 08. 01. (kedd)	Bevonni a közéletbe az idősebb korosztályt, egyház, civil szervezetek közösen	Pénzügyi, humán, pályázati forrás, szociális gondozók bevonása ,szociális segítők	Pályázati támogat ással, szervezés sel fenntarth ató	környező települése kkel társulva

					" Legyen Jobb a gyermek eknek Nemzeti Stratégia (2007- 2032) Nők és Férfiak Társadal mi Egyenlős égét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022),(2 023-204) Országos Fogyatéka ossági Program (2015- 2025)							
2	Egészségü gyi szolgáltatá shoz való eljutás megkönny ítése	Az idős emberek koruk- és mozgásuk miatt nehezen jutnak el a házi orvosh oz. Számukra az egyéb egészségüg yi szolgáltatá sok nehezen elérhetőek	Megkönnyí teni az idős emberek orvoshoz való eljutási lehetőségei t. Felmérni mennyi idős embernek van szüksége a szolgáltatá sra. Szóróanyag gal közvetíteni a szolgáltatá s igénybevét elének a lehetőségé t. Tanyagond nok bevonása a programba .	Szociális fejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) Egészség es Mo. 2020- 2027 Magyar Nemzeti Társadal mi Felzárkóz ási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019- 2030) magyar országi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermek eknek Nemzeti Stratégia (2007-	Megismer tetni velük ster Tanyagon dnok Jegyző	Polgárme ster Tanyagon dnok Jegyző	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: felmérni célcsoporto n belül a szolgáltatás ra jogosultak számát. Közép: minél szélesebb kör igénybe tudja venni a szolgáltatás t Hosszú: Után követés sikeres elemzése	Anyagi, pályázati forrás, önkormá nyzat saját keret Technikai , tanyagon dnoki szállító jármű Humán, szociális segítő tanyagon dnok	fenntarth ató .	Konzorciu m

					2032) Nők és Férfiak Társadal mi Egyenlős égét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021) Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022),(2 023-204) Országos Fogyatéka ossági Program (2015- 2025)							
3	NagyíNet	Az idős emberek többsége nem jártas az informatika világában, alapszintű számításte chnikai ismeretekkel nem rendelkezik.	Alapszintű számításte chnikai ismeretek elsajátítása , idősképzés. A generációk közötti szakadékok áthidalása. Kapcsolattartás, modern technika megismerése. Internetes előadások szervezése, bemutatása. Figyelemfelhívás szóróanyagokkal, plakátokkal.	Szociális Szolgáltatási tervezési Koncepció	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009- 2024) Egészség es Mo. 2020- 2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019- 2030) magyarországi Digitális Gyermekek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007- 2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét	Az idős korosztályt meghívni hogy a programban részt vegyenek. Megismertetni velük a program jelentőségét. Internet fontossága a 21. században	Közösségi szervező	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: felmérni az idős korosztályok közében a programban való érdekeltséget. Közép: minél több ilyen alkalomra legyen lehetőség a településen . Hosszú: az internethasználatának széleskörű elsajátítása, kapcsolattartás.	Humán, Technikai , pályázati források céges felajánlás	Fenntartó hatóság pályázati forrásból	környező településekkel társulva

					Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-204) Országos Fogytékossági Program (2015-2025)							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Intézményi akadálymentesítése	Az intézményeknél, közösségi helyeken nem 100 %-ban megoldott az akadálymentesítés	Akadálymentesítés, megoldása közterületen	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Stratégia, Egészséges Mo.2021-2027	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	Pályázatok előkészítése, megvalósítása	Önkormányzat, Polgármester	2028. 08. 01. (kedd)	Segíteni a fogyatékkal élőket hogy könnyebben elérhető legyen számukra minden intézmény	pénzügyi, pályázati forrás,	Maradandó. Karbantartás, felújítás pályázati forrásból	konzorciúm

					Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-204) Országos Fogatékossági Program (2015-2025)							
2	Kommunikáció színterének bővítése, elérhetővé tétele	Az elszigetelten élő fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékos tápoló családtagok kapcsolatteremtő csoportok szervezésére, fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van	Az elszigetelten élő fogyatékkal élők gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékos tápoló családtagok kapcsolatteremtő internethasználatához hozzájáruláshoz lehetőség biztosítása a rászorultak körében szükségletfelmérés készítés. Egyéni felméréssel tájékoztatást adni a lehetőségekről és hozzájáruláshoz	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Konceptió	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermek védelmi Stratégia " Legyen Jobb a gyermeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-204) Országos	A kommunikáció színterének az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatja a közösséget. Lehetőségek a közösségben térítésmentes wifi szolgáltatás, képzés, szervezés, olyan programok szervezése amelyek az internethez való hozzáférést segíti.	Polgármesteri Községszervező	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: felmérni a célcsoport számát a községben Közép: minél több embert bevonni a programba Hosszú: Után követés sikeres elemzése	Anyagi, pályázat Humán, szociális segítő Technikai céges vagy civil felajánlás	Fenntartó pályázati forrás	Szükség esetén a környező településekkel társulva, konzorcium

					Fogyatékosági Program (2015-2025)							
3	A fogyatékosok közötti segédesszökeinek beszerzésének segítése	A nehéz körülmények között élő fogyatékosok nehezen tudják megvásárolni az egészségügyi segédesszökeket	Segítségnyújtani a fogyatékosok számára a megvásárolni az egészségügyi segédesszökeket, a támogatás céljának elérése érdekében. Tájékoztatást adni a segédesszöke beszerzéséről való lehetőségéről	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Stratégia	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) Egészséges Mo. 2020-2027 Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) magyarországi Digitális Gyermekvédelmi Stratégia "Legyen Jobb a gyermekeknek Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022),(2023-204) Országos Fogyatékosági Program (2015-2025)	Különböző civil szervezetek megkeresése, hogy a fogyatékosok a fogyatékosok egészségügyi segédesszökeinek beszerzését a nehéz anyagi körülmények között élő pénzügyi helyzetükre való tekintettel	Civil szervezetek Vöröskereszt	2028. 08. 01. (kedd)	Rövid: felmérni a fogyatékosok személyek számát Közép: minél több civil szervezet megkeresni és bevonni a támogatásba Hosszú: Után követés sikeres elemzése	Technikai szállító eszköz, pályázat Személyi szociális segítő	Maradandó, fenntartó pályázat, m	környező települése konzorcium

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.



A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pusztadobos város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pusztadobos város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum: Pusztadobos, 2025.08.28.

Aláírás

„határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (....)

határozata

.

GFT NYM-IV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről

A Képviselő-testület:

mint a NYM-IV megnevezésű, 11-12274-1-002-00-11 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelőse a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési terveben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG



Tárgy: GFT 2026-2035. évi tervrész-javaslatok

Ügyintéző: Bakos-Mocselini Judit

mocselini.judit@trvzrt.hu

06 70/510-8512

Tisztelt Önkormányzat!

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011.évi CCIX törvény (a továbbiakban: Vksztv.)11.§-a víziközmű-szolgáltatási ágazatonként, valamint víziközmű-rendszerenként tízéves időtávra gördülő fejlesztési terv - azon belül felújítási, valamint beruházási tervrész - készítését és annak az ellátásért felelős részéről történő véleményezését írja elő.

A 2025. január 1-jén hatályba lépett jogszabályváltozások alapján a teljes gördülő fejlesztési tervet a víziközmű-szolgáltató készíti el és nyújtja be a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz minden év szeptember 30-ig. Az ellátásért felelős vagy az ellátásért felelősök képviselője a gördülő fejlesztési terv tartalmára nézve véleményezési joggal rendelkezik. A véleményezésre a Vksztv. 11. § (4) bekezdése alapján a gördülő fejlesztési terv kézhezvételétől számítva 30 nap áll rendelkezésre. A határidőben közölt írásba foglalt vélemény a jóváhagyásra benyújtott gördülő fejlesztési terv mellékletét képezi.

Fentekre tekintettel, jogszabályban előírt kötelezettségünknek megfelelően, mellékelten megküldjük a Társaságunk által elkészített felújítási és beruházási tervrész, amelynek tartalmát, amennyiben az Önök részéről 30 napon belül észrevétel nem érkezik, elfogadottnak tekintjük.

Amennyiben víziközmű-rendszerük több települést érint, akkor az ellátásért felelős önkormányzatok képviselőjét ellátó önkormányzat nyilatkozatát kérjük megküldeni.

Kérjük, hogy a jogszabályban előírt határidőn belül, hivatali kapun keresztül (KRID:403399795) küldjék meg írásos véleményező nyilatkozatukat.

Tájékoztatjuk, hogy a jóváhagyott gördülő fejlesztési tervben szereplő munkálatokat – a tervben szereplő tételek változatlan tartalma esetén - Társaságunk végzi el, fedezeteként a használati díjat kezeli.

Amennyiben az Önkormányzat a rendelkezésre álló használati díj összegét a GFT-ben szereplő felújítási vagy beruházási feladatok megvalósítására szeretné felhasználni, kérjük, küldjék meg Társaságunk részére a munka pontos leírását, annak várható költségeit, illetve - amennyiben konkrét árajánlattal rendelkeznek -, a munkálatok elvégzésével megbízott vállalkozó vonatkozó árajánlatát, hogy indokoltsága esetén a tervben szerepeltethessük. Ezek ismeretében fizetjük meg az Önök részére a GFT munka végrehajtásának fedezetétül szolgáló használati díjat. amennyiben ezen feladat szerepel az adott tárgyévi tervben. Amennyiben a tervben szereplő valamely feladat elvégzését Önök, mint ellátásért felelősök kívánják végrehajtani, arról kérjük jelen levél válaszaként tájékoztassák Társaságunkat.

Szolnok, 2025.08.14.

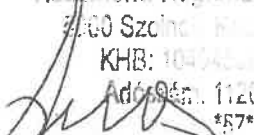
Tisztelettel:

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.

5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.

KHB: 10434300-10013087

Adószám: 11203832-2-16


Asztalos Tamás

beruházási és fejlesztési osztályvezető





TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZRT.

NYM-IV víziközmű rendszer



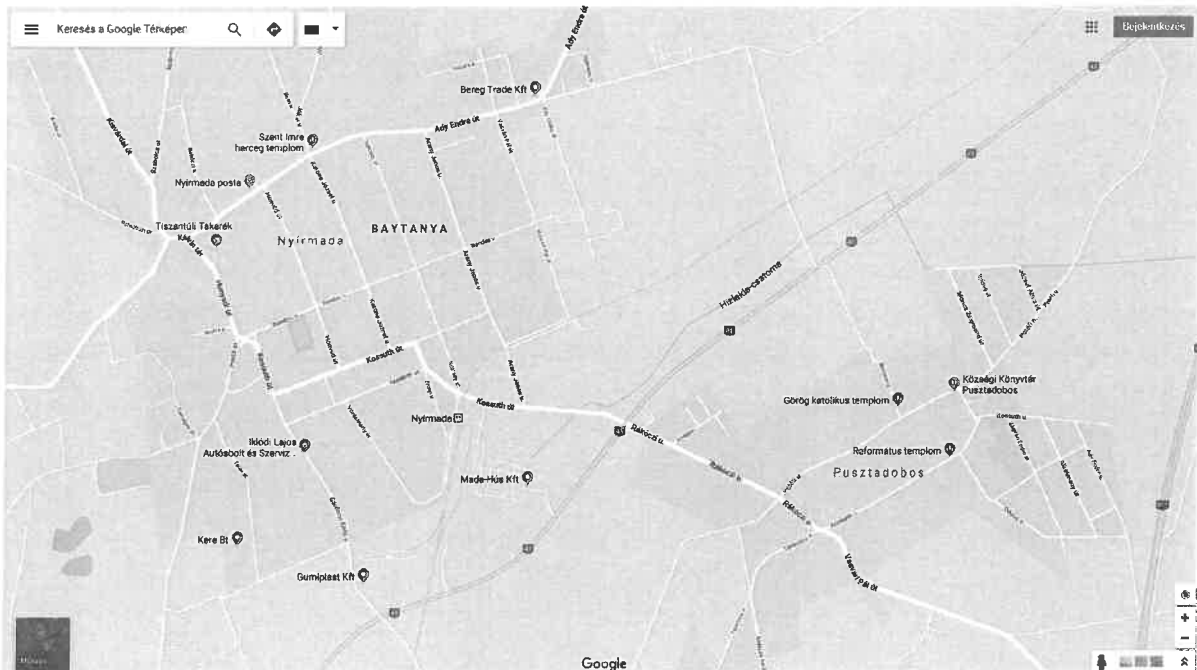
Ellátásért felelősök képviselője: Nyírmada Város Önkormányzata

Ellátásért felelősök megnevezése: Nyírmada Város Önkormányzata
Pusztadobos Község Önkormányzata

Víziközmű-szolgáltató megnevezése:
Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok,
Kossuth Lajos út 5.

Víziközmű-rendszer megnevezése: NYM-IV

A víziközmű-rendszer részei: Nyírmada vízmű, Nyírmada ivóvízhálózat, Pusztadobos ivóvízhálózat



A víziközmű-rendszer bemutatása; létesítmények, berendezések; állapotjellemzés:

Nyírmada vízmű:

A vízmű 1975-ben létesült, 2015-ben ivóvízminőségjavító projekt keretében megtörtént a felújítása.

Alkalmazott technológia: vas-, mangántalanítás arzénmentesítéssel, ammóniamentesítés. A vízmű automatizált.

A mélyfúrású kutakból kitermelt nyersvíz vízkezelés után a kezelt-víz tároló medencékbe kerül, majd hálózati szivattyúk juttatják a települési ivóvízhálózatba, illetve a magas-tárolóba. A nyersvízben lévő vastartalom feloxidálása szabályozott levegő-beadagolással biztosított. Az arzenit – arzenát oxidációhoz kálium – permanganát (KMnO₄) oldatot adagolnak. A nyersvízben lévő vastartalomból keletkező vashidroxid nem elég a nyersvízben lévő arzénkoncentráció határérték alá csökkentéséhez, ezért a szükséges vashidroxid mennyiséget vas – klorid (FeCl₃) oldat adagolással biztosítják. A vegyszer-beadagolással előkezelt víz tisztítása a párhuzamos kapcsolásban üzemelő két-két víz – és levegőöblítéses egyrétegű arzén- vastalanító, majd mangántalanító szűrőkön történik meg. A kezelt- vízbe a tároló medencékbe vezetés előtt a csíráltatáshoz nátrium – hipoklorit oldatot adagolnak.

3 db mélyfúrású kút

2 db ZE 2500 típusú egyrétegű arzén-vastalanító gyorsszűrő

2 db ZE 2500 típusú egyrétegű mangántalanító gyorsszűrő

2 db Atlas Copco LF7 – 10 típusú oxidációs légkompresszor

1 db 5000 l-es légtartály

1 db légbekeverő idom, szerelvényekkel

1 db Ø1000 mm-es légkiválasztó tartály

Oxidációs akna

- 1 db KMnO₄ oldat adagoló mágneses membránszivattyú
- 2 db adagoló tartály V= 140 l/db
- 1 db FeCl₃ oldat adagoló mágneses membránszivattyú
- 2 db adagoló tartály V= 60 l/db
- 1 db NaOCl oldat adagoló (szűrés után) mágneses membránszivattyú
- 1 db NaOCl oldat adagoló (kezelvíz tároló után) mágneses membránszivattyú
- 1 db DULCOMETER 01 C típusú mérő és szabályozó berendezés
- 1 db klórmérő szonda
- 1 db DGMA típusú moduláris szondatartó átfolyás mérővel
- 2 db CALPEDA NM4 100/20B/A öblítőszivattyú
- 1 db LUTOS BAH 20/30 típusú öblítő fúvó
- 1 db Ø800 mm zárt, állóhengeres regeneráló tartály
- 1 + 1 db centrifugál szivattyú
- 2 db pneumatikus szelepeket működtető kompresszor
- 2 db kezelvíz tároló medence, V=200 m³/db
- 2+1 db CALPEDA NM50M/C/A típusú hálózati szivattyú
- 1 db kétrekeszes vasiszap ülepítő medence, V= 44m³/db
- 1 db 10 m³-es vasbeton szennyvízgyűjtő akna
- 1 db kezelőépület és gépház

A KEOP-1.3.0/2F/09-2010-0032 azonosítószámú ""Beregi Ivóvíz-Minőség javító projekt"" során 2015. évben valósult meg a vízműtelep rekonstrukciója. Az üzemépület állapota jó, szerkezeti problémák nincsenek. A gépészeti elemek a beruházás hatására korszerű, jó állapotba kerültek. A KEOP beruházás keretében új technológiai egységek kerültek beépítésre.

A 3 db mélyfúrású kút közül 2 db felújítást igényel. A hidrológus szakilag megfelelő állapotúnak mondható, azonban a gépészeti felújítás szükséges.

Nyírmada ivóvízhálózat:

A szolgáltatott ivóvíz a települési vízműtelepről jut az elosztóhálózatba.

A jelenleg is működő ivóvíz-hálózat 1976-ban épült ki teljes egészében. A 70-es évekbeli létesítésből adódóan a rendszer teljesen homogén, azbesztcement csőanyagú.

Vízelosztó gerincvezeték hossza: 22 533 fm

1 000 fm NA 200 ac. nyomócső

5 373 fm NA 150 ac. nyomócső

5 402 fm NA 100 ac. nyomócső

10 758 fm NA 80 ac. nyomócső

1 db 700 m³-es magastároló

52 db ejektoros közkifolyó

88 db tűzcsap

A vezetékhálózaton megépítése óta a rendszeres karbantartástól és néhány csomópont átépítésétől eltekintve komolyabb rekonstrukció, átalakítás vagy fejlesztés nem történt. Az ivóvízminőség-javító projekt során felújítással nem érintett csomópontok esetében szükséges a felújítás. A tűzcsapok műszaki állapotuk miatt felújítást igényelnek.

Pusztadobos ivóvízhálózat:

A szolgáltatott ivóvíz a Nyírmada települési vízműtelepről jut az elosztóhálózatba.

A jelenleg is működő ivóvíz-hálózat 1976-ban épült ki teljes egészében. A 70-es évekbeli létesítésből adódóan a rendszer teljesen homogén, azbesztcement csőanyagú.

Vízelosztó gerincvezeték hossza: 10 437 fm

4 228 fm NA 150 ac. nyomócső

6 209 fm NA 80 ac. nyomócső

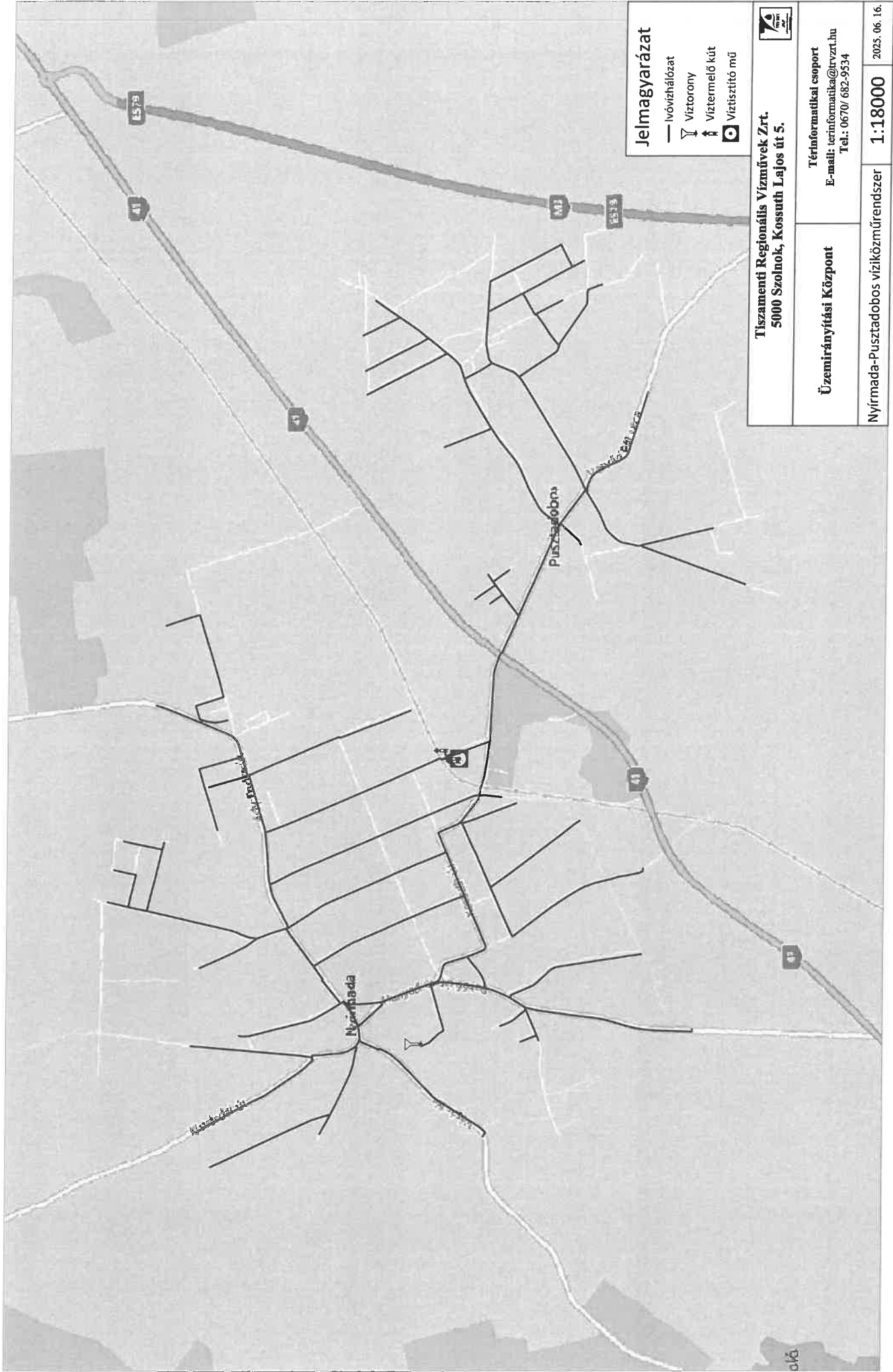
22 db ejektoros közkfolyó

42 db földfeletti tűzcsap

A vezetékhálózaton megépítése óta a rendszeres karbantartástól és néhány csomópont átépítésétől eltekintve komolyabb rekonstrukció, átalakítás vagy fejlesztés nem történt. Az ivóvízminőség-javító projekt során felújítással nem érintett csomópontok esetében szükséges a felújítás. A tűzcsapok műszaki állapotuk miatt felújítást igényelnek.

[illegible]

[illegible]



Jelmagyarázat

- Ivóvízhálózat
- ▽ Viztorony
- ↑ Viztermelő kút
- Víz tisztító mű

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.



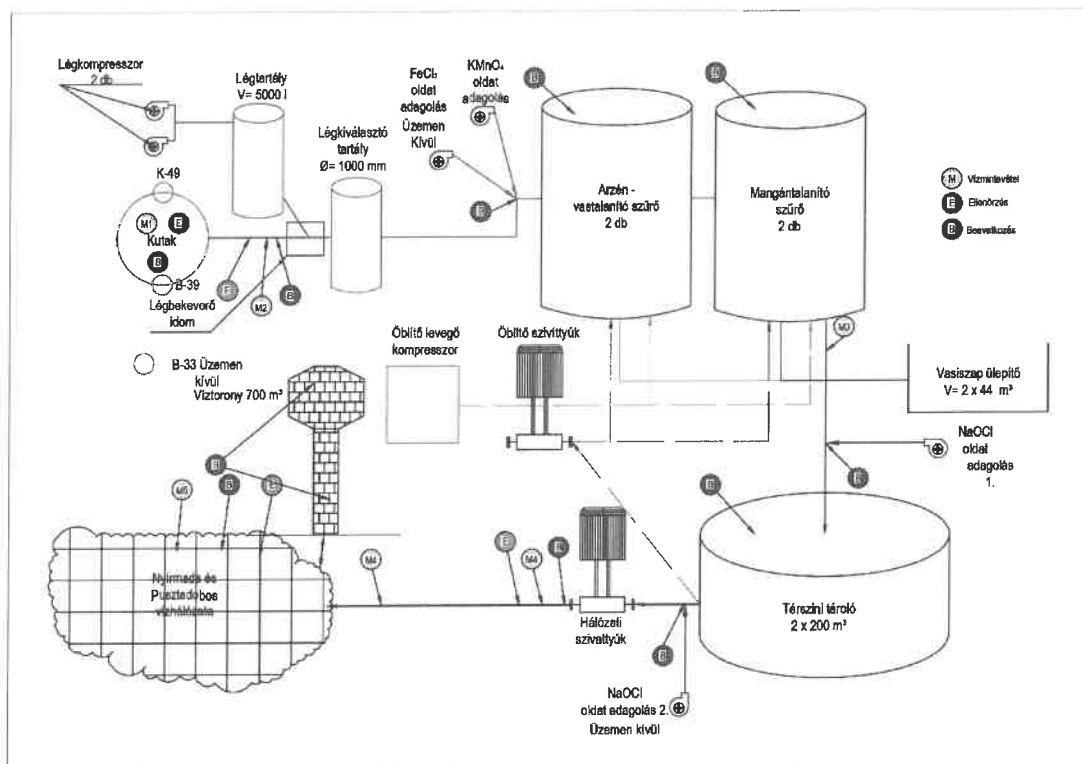
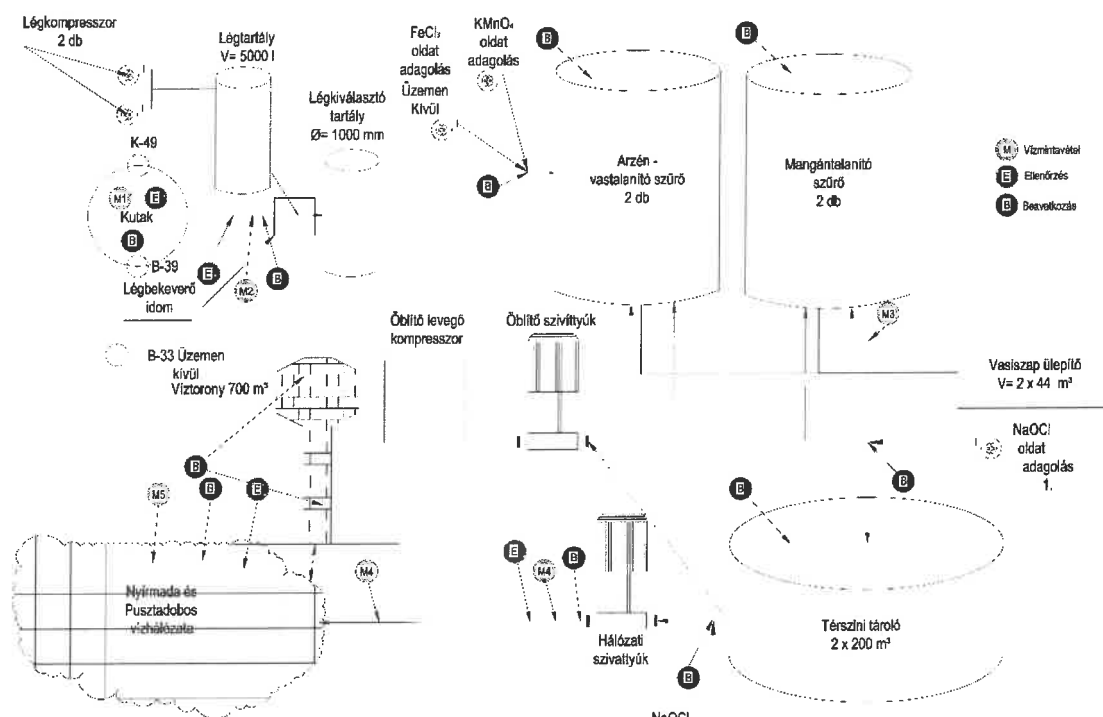
Térinformációs csoport
E-mail: terinformaika@trvzt.hu
Tel.: 0670/ 682-9534

Üzemirányítási Központ

Nyírmada-Pusztadobos víziközműrendszer

1:18000

2025. 06. 16.



„határozati javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

**.../..... (....)
határozata**

GFT NYM-SZV víziközmű rendszerre 2026-2035-ről

A Képviselő-testület:

mint a NYM-SZV megnevezésű, 21-12274-1-002-00-07 azonosító kódú víziközmű-rendszer ellátásért felelőse a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 11.§ szerint a Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt. által a 2026-2035. időszakra elkészített gördülő fejlesztési terv felújítási és beruházási tervrészét elfogadja és a gördülő fejlesztési tervben meghatározott, 2026. évre vonatkozó munkálatokat a TRV Zrt.-től megrendeli a tervben foglalt műszaki és pénzügyi keretek mellett.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK

ZÁRTKÖRŰEN MŰKÖDŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG



Tárgy: GFT 2026-2035. évi tervrész-javaslatok
Ügyintéző: Bakos-Mocselini Judit
mocselini.judit@trvzrt.hu
06 70/510-8512

Tisztelt Önkormányzat!

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011.évi CCIX törvény (a továbbiakban: Vksztv.) 11.§-a víziközmű-szolgáltatási ágazatonként, valamint víziközmű-rendszerenként tízéves időtávra gördülő fejlesztési terv - azon belül felújítási, valamint beruházási tervrész - készítését és annak az ellátásért felelős részéről történő véleményezését írja elő.

A 2025. január 1-jén hatályba lépett jogszabályváltozások alapján a teljes gördülő fejlesztési tervet a víziközmű-szolgáltató készíti el és nyújtja be a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz minden év szeptember 30-ig. Az ellátásért felelős vagy az ellátásért felelősök képviselője a gördülő fejlesztési terv tartalmára nézve véleményezési joggal rendelkezik. A véleményezésre a Vksztv. 11. § (4) bekezdése alapján a gördülő fejlesztési terv kézhezvételétől számítva 30 nap áll rendelkezésre. A határidőben közölt írásba foglalt vélemény a jóváhagyásra benyújtott gördülő fejlesztési terv mellékletét képezi.

Fentikre tekintettel, jogszabályban előírt kötelezettségünknek megfelelően, mellékelten megküldjük a Társaságunk által elkészített felújítási és beruházási tervrész, amelynek tartalmát, amennyiben az Önök részéről 30 napon belül észrevétel nem érkezik, elfogadottnak tekintjük. Amennyiben víziközmű-rendszerük több települést érint, akkor az ellátásért felelős önkormányzatok képviselőjét ellátó önkormányzat nyilatkozatát kérjük megküldeni.

Kérjük, hogy a jogszabályban előírt határidőn belül, hivatali kapun keresztül (KRID:403399795) küldjék meg írásos véleményező nyilatkozatukat.

Tájékoztatjuk, hogy a jóváhagyott gördülő fejlesztési tervben szereplő munkálatokat – a tervben szereplő tételek változatlan tartalma esetén - Társaságunk végzi el, fedezeteként a használati díjat kezeli. Amennyiben az Önkormányzat a rendelkezésre álló használati díj összegét a GFT-ben szereplő felújítási vagy beruházási feladatok megvalósítására szeretné felhasználni, kérjük, küldjék meg Társaságunk részére a munka pontos leírását, annak várható költségeit, illetve - amennyiben konkrét árajánlattal rendelkeznek -, a munkálatok elvégzésével megbízott vállalkozó vonatkozó árajánlatát, hogy indokoltsága esetén a tervben szerepeltethessük. Ezek ismeretében fizetjük meg az Önök részére a GFT munka végrehajtásának fedezetétül szolgáló használati díjat, amennyiben ezen feladat szerepel az adott tárgyévi tervben. Amennyiben a tervben szereplő valamely feladat elvégzését Önök, mint ellátásért felelősök kívánják végrehajtani, arról kérjük jelen levél válaszaként tájékoztassák Társaságunkat.

Szolnok, 2025.08.14.

Tisztelettel:

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.
KHB: 10-054-00000013087
Adószám: 11268832-2-16
57

Asztalos Tamás

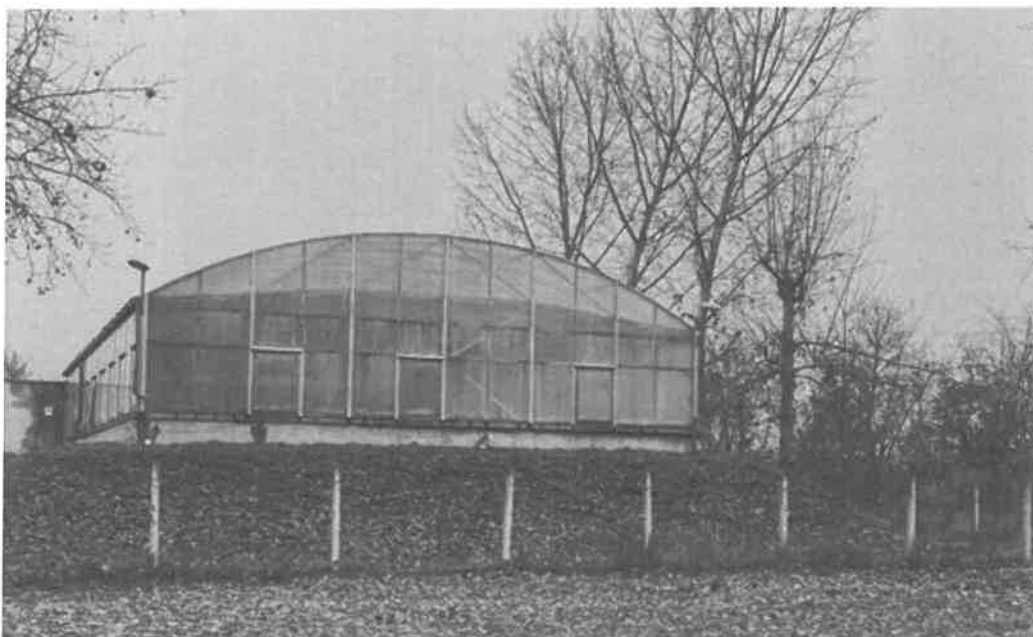
beruházási és fejlesztési osztályvezető





TISZAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰVEK ZRT.

NYM-SZV víziközmű rendszer



Ellátásért felelősök képviselője: Nyírmada Város Önkormányzata

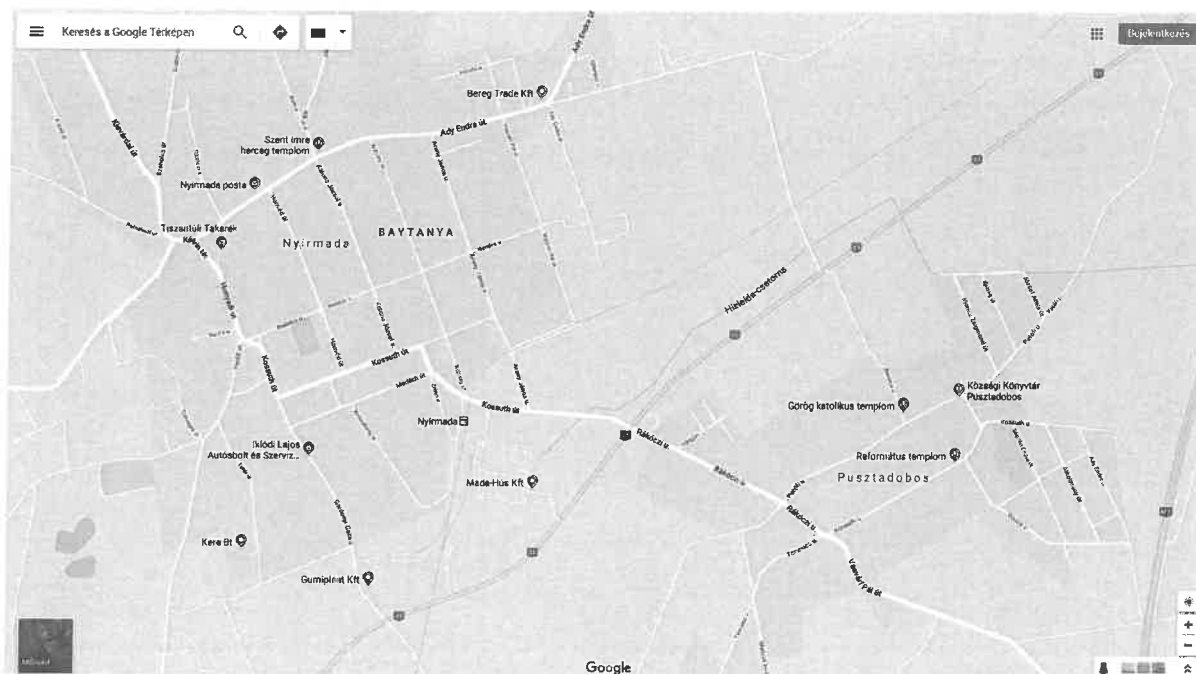
Ellátásért felelősök megnevezése: Nyírmada Város Önkormányzata
Pusztadobos Község Önkormányzata

Víziközmű-szolgáltató megnevezése:
Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok,
Kossuth Lajos út 5.

A Víziközmű-rendszer, ellátási terület bemutatása

Víziközmű-rendszer megnevezése: NYM-SZV

A víziközmű-rendszer részei: Nyírmada szennyvíztisztító, Nyírmada csatornahálózat, Pusztadobos csatornahálózat



A víziközmű-rendszer bemutatása; létesítmények, berendezések; állapotjellemzés:

Nyírmada-Pusztadobos szennyvíztisztító:

A szennyvíztisztító telep 2003-ban létesült, hidraulikai kapacitása: $Q = 620 \text{ m}^3/\text{d}$.

Alkalmazott technológia: Organica élőgépek szennyvíztisztító eljárás – fixfilmmel intenzifikált eleveniszapos biológiai szennyvíztisztítás.

A szennyvíztisztító telep Nyírmada és Pusztadobos települések szennyvizének tisztítását végzi. A tisztító telepre a települési végátemelőktől (Nyírmada, Pusztadobos) két nyomóvezetékeken érkező szennyvíz a gépi rácsra érkezik. A gépi rácsról gravitációsan folyik a szennyvíz a tangenciális homokfogóra. A mechanikailag tisztított szennyvíz a homokfogó után a kiegyenlítő medencébe érkezik. A kiegyenlítő medencéből a feladó szivattyúk a biológiai tisztítás első lépcsőjére, az anaerob medencébe juttatják a szennyvizet. A műtárgy feladata a biológiai foszforeltávolítás feltételeinek megteremtése. Az anaerob medence utáni reaktor az anoxikus medence. Az anoxikus medencéből a szennyvízzel kevert iszap a sorba kapcsolt aerob reaktorokba jut, ahol végbemegy a szerves anyagok lebontása és a nitrifikáció. A szerves anyag lebontásához szükséges levegő bejuttatása finombuborékos mélylégbefúvással történik. A levegőztető medencéből az iszapelegy a recirkulációs aknán keresztül az utóülepítő medencébe jut, ahol megtörténik az elegy szilárd/folyadék fázisszétválasztása. A tisztított szennyvíz az ülepítőt követően még egy tisztítási lépcsőn keresztül halad, ez pedig a levegőztetett biológiai szűrő. Az utótisztított szennyvíz a biológiai

szűrő vízteréből állítható bukóval vezethető a fertőtlenítő medencébe, ahol lehetőség van nátrium-hipoklorit adagolásával a fertőtlenítésre. A stabilizált fölös iszap víztelenítése iszapvíztelenítő berendezésen történik.

- 1 db. AP-300/5 típusú gépirács, $Q=40$ l/s, rés méret 5 mm
- 1 db. kézi tisztítású rács
- 1 db. TH-30A típusú tangenciális homokfogó, $Q=30$ l/s
- 1 db. kiegyenlítő medence, $V=240$ m³, 1 db. keverő, 2 db. feladó szivattyú
- 1 db. NA 80-as indukciós áramlásmérő, kijelző
- 1 db. anaerob medence, $V=44$ m³, 1 db. keverő
- 1 db. anoxikus medence, $V=91$ m³, 1 db. keverő
- 1 db. zárt aerob medence, $V=134$ m³
- 4 db. nyitott aerob medence, $V_1=63$ m³ $V_2=69$ m³ $V_3=68$ m³ $V_4=42$ m³
- 1+1 db. Robuschi Robox SRB 60/2P típusú légfúvó, f inombuborékos levegőztető elemek
- 1 db. belső recirkulációs akna, $V=42$ m³
- 1+1 db. belső recirkulációs szivattyú
- 1 db. utóülepítő, $A=32,2$ m²
- 1 db. forgó szivornyás kotróhíd
- 1+1 db. iszaprecirkulációs szivattyú
- 1 db. Biológiai szűrő-utótisztító (1 db Szűrőtér $A=21,44$ m², 1 db Vízter $V=93,2$ m³)
- 1 db. fertőtlenítő medence, $V=20$ m³
- 1 db. iszapsűrítő medence, $V_h=46$ m³
- 1 db. iszapvíztelenítő szalagos iszapprés iszapfeladó-, vegyszer-, és mosóvíz szivattyúval
- 1 db. polielektrolit oldó tartály keverővel, $V=2,5$ m³
- 1 db. Iszaptároló műtárgy
- 1 db. TFH fogadó műtárgy
- 1 db. folyékony hulladék fogadó akna, $V=5$ m³
- 1 db. folyékony hulladék átemelő szivattyú
- 1 db. Kezelő épület, folyamatirányító PC

Nyírmada csatornahálózat:

A településeken elválasztó rendszerű, gravitációs csatornahálózat üzemel közbenső átemelőkkel és végátemelővel. A csatornahálózat 2003-ban létesült. Az átemelő szivattyúk a gravitációs csatornában összegyűjtött szennyvizet továbbítják nyomóvezetéken keresztül a szennyvíztisztító telepre. A szennyvízátemelők ROCLA csövekből épültek, melyekben Flygt, Kontroll, Nocchi gyártmányú szivattyúk üzemelnek.

- 21197 fm NA 200 KG PVC csatorna
- 12530 fm NA 150 KG PVC bekötővezeték
- 5124 fm D 63 KPE nyomóvezeték
- 540 fm D 110 KM PVC nyomóvezeték
- 1483 fm D 160 KM PVC nyomóvezeték
- 1 db Ø 2,60 m szennyvízátemelő
- 7 db Ø 1,50 m szennyvízátemelő
- 13 db Ø 1,20 m szennyvízátemelő
- 310 db NA 100 tisztítóakna

Pusztadobos csatornahálózat:

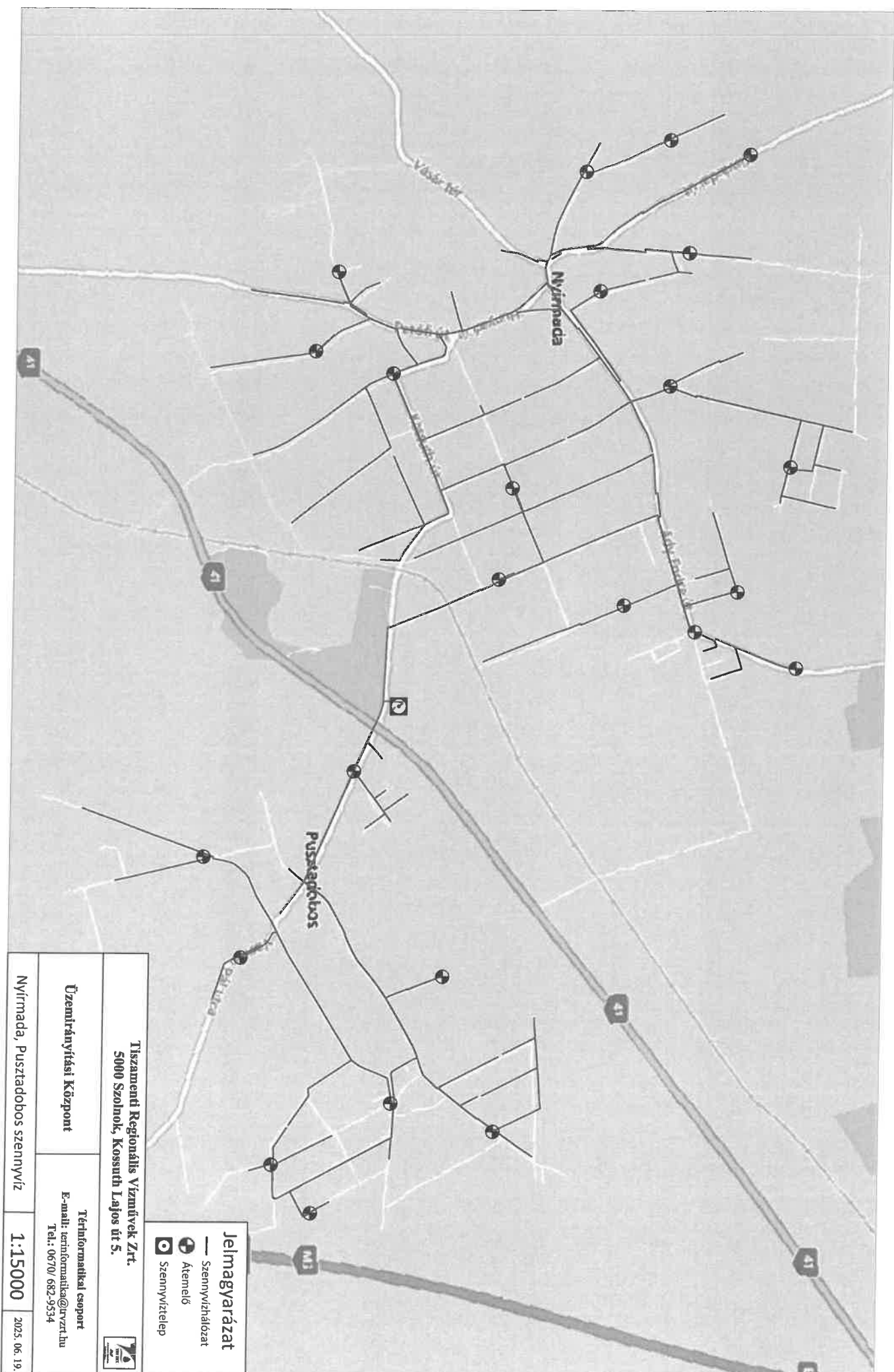
A településeken elválasztó rendszerű, gravitációs csatornahálózat üzemel közbenső átemelőkkel és végátemelővel. A csatornahálózat 2003-ban létesült. Az átemelő szivattyúk a

gravitációs csatornáknak összegyűjtött szennyvizet továbbítják nyomóvezetéken keresztül a szennyvíztisztító telepre. A szennyvízátemelők ROCLA csövekből épültek, melyekben Flygt, Kontroll, Nocchi gyártmányú szivattyúk üzemelnek.

9885 fm NA 200 KG PVC csatorna
4562 fm NA 150 KG PVC bekötővezeték
1582 fm D 63 KPE nyomóvezeték
1723 fm D 110 KM PVC nyomóvezeték
1 db Ø 2,60 m szennyvízátemelő
7 db Ø 1,50 m szennyvízátemelő
132 db NA 100 tisztítóakna

[illegible]

[illegible]



Jelmagyarázat
— Szennyvízhálózat
● Átemelő
■ Szennyvíztisztító

Tiszamenti Regionális Vízművek Zrt.
5000 Szolnok, Kossuth Lajos út 5.

Üzemirányítási Központ

Térinformációs csoport
E-mail: tinfo@tiszamv.hu
Tel.: 0670/ 682-9534

Nyírmada, Pusztadobos szennyvíz

1:15000

2025. 06. 19.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde
4565 Pusztadobos, Petőfi u. 85.
Telefon, fax: 20/263-4750
E-mail: pusztaovi@gmail.com

Ikt.:

Pusztadobos Község Önkormányzata
4565 Pusztadobos
Petőfi utca 4.sz.
Polgármester
Dani Attila

Tárgy: Beszámoló benyújtása a 2024-25-es óvodai nevelési évről

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő- Testület!

Elkészítettem a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde 2024-25 -es nevelési évre vonatkozó átfogó szakmai tájékoztatóját, melyet ezennel benyújtok. Megköszönve az egész éves együttműködésüket, kérem a Képviselő-testületet, hogy beszámolómat véleményezzék és fogadják el.

Tisztelettel:

Sata Bertalanné

igazgató

Pusztadobos, 2025. augusztus.27.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

OM: 202394

ÉVES BESZÁMOLÓ

2024/2025-es nevelési év

Készítette: Sata Bertalanné

igazgató



„A gyermek olyan, mint egy
pillangó a szélben.
Néhány magasabbra tud
repülni, mint mások, de
mindegyik a legjobb tudása
szerint repül.
Miért is hasonlítanád össze
őket?
Mindegyik más.
Mindegyik különleges.
Mindegyik gyönyörű.”

1 Bevezető

A teljes óvodai életet magába foglaló nevelő- oktató munkánk, az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épülő és a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveinek figyelembevételével a helyi pedagógiai programunk alapján folyik. Közös értékek mentén, egységes nevelési szellemben végeztük nevelési gyakorlatunkat. A pedagógusok új életpályájáról szóló, 2023.évi LII. törvény alapján átdolgozott szabályozó dokumentumaink általános érvényű, szakmai, minőségi, jogi keretet adnak. Biztosítják, hogy valamennyi óvodánkba járó gyermek ugyanazon alapelvek, szakmai értékek, minőségi keretek között sajátíthassák el az ismereteket, képességeket.

2 Pedagógiai folyamataink

Az óvodapedagógia értékes hagyományainak megőrzése mellett, a folyamatos változások közepette törekszünk a szakmai megújulásra, szemléletváltásra. A korszerűséget az óvodapedagógiában leginkább a mai korban élő gyermekek átfarmálódott, aktuális igényeire való alkalmazkodás jelenti. Az egyéni szükségleteikhez, fejlődési tempójukhoz való igazodást segítő gyermekközpontú módszerek, eljárások, eszközök, körülmények, pedagógiai hatások összessége, mely áthatja és egységessé teszi a tervezés, szervezés, a megvalósítás folyamatát a mindennapi pedagógiai gyakorlatunkban. Ez a tudatos beállítottság áthatja pedagógiai folyamatainkat, melyhez elengedhetetlen a gyermekek igényeiből kiinduló, fejlődést támogató

körülmények megteremtése és a szükségletekhez igazodó pedagógiai eljárások, módszerek folyamatos alkalmazása. Általuk lehetősége van óvodásainknak saját akaratukból számukra vonzó tevékenységekben részt venni a felnőtt jelenléte mellett, az ő támogatásával képességeiket fejleszteni. A mai gyerekeknek megváltozott az érdeklődésük, megváltoztak a játéktémáik, vannak, akik gazdagabb és szélesebb körű ismeretekkel rendelkeznek, gondolkodásuk fejlett, ugyanakkor a szocializáció, az önellátás területe, a mozgáskészség, a figyelem nagyon sok gyermek esetében jelentős elmaradást mutat. Ezért teljesen másféle pedagógiai hatásokra van szükségük. Igyekszünk biztonságos körülményeket teremteni, ahol jól érzik magukat. A rugalmas napirenden belül törekszünk a szabad játékhoz szükséges feltételeket megteremteni. Párhuzamos tevékenységek szervezésével valósult meg a tanulás folyamata, melyekben a tevékenység kínálat változatos, differenciált, így motiválttá tette a gyerekeket. A gyermekek fejlődését folyamatosan követtük és dokumentáltuk a kréta rendszerben. A gyermekek egyéni fejlettségi szintjéről, eredményeiről, tájékoztatást nyújtottunk a gyermekek szüleinek, melyet félévenként aláírásukkal igazoltak. A gyermekek megfigyelései jó kiindulópontot nyújtottak a csoporton belüli, az egyéni fejlődési szinteknek megfelelő célzott fejlesztési munkához.

Igyekeztünk tudatosítani, hogy a család az óvodai nevelés időszakában is felelős marad a gyermekek neveléséért, ezt a jogát és felelősségét nem ruházhatja át az óvodára. Ez manapság nem teljesen egyértelmű sokaknak, de intézményünk mindenkinek segítséget nyújtott ehhez. A családi nevelést kiegészítő óvodai nevelésnek és gondozásnak - meghatározó szerepe van a felnövekvő nemzedékek egyéni, személyes fejlődésének elősegítésében és megalapozásában. Az óvodai élet minden perce számos nevelői feladatot teremt. Az ismeretnyújtási anyagok a lehető legteljesebb, legsokoldalúbb feltárására törekedtünk, az összefüggések és a kapcsolódások megértésére, amelyek, ha élményszerűek voltak és a gyermekek érdeklődését felkeltették a bekapcsolódásukra is számíthattunk. Így valósult meg a tevékenységekben való tanulás, mely az életkori sajátosságokhoz igazodott és önkéntes volt. Olyan módszereket alkalmaztunk melyben a kooperatív munka, a szabad önkifejezés az eredményesség örömeivel ajándékozza meg a gyermekeket. Az egész nevelési év során törekedtünk nevelőmunkánk színvonalának növelésére, hogy olyan szilárd alapokat rakjunk le, mely elősegíti, hogy a későbbi iskolai tanulás is hatékony legyen. Ez az életszakasz az, amelyben a célirányos nevelés a leghatékonyabban képes kompenzálni a hátrányos helyzet következményeit. Az eltérő tanulási képességek, főleg a magatartásbeli nehézségek fokozott egyéni odafigyelést és a védő-óvó- fejlesztő ellátások magas színvonalát követelte meg a mindennapokban.

Gyermek létszámmal kapcsolatos adatok

Év közben, 1 nevelőszülőnél elhelyezett gyermek esetében történt nevelésbe vételi hely módosítás, így az ő jogviszonya megszűnt. 4 gyermek érkezett év közben, így az októberi adatahoz képest a létszám 4 fővel emelkedett, 61-ről 64-re. A 2025 május 12-13-án történő beiratkozás alkalmával 18 gyermek iratkozott be, így várhatóan 65 gyermekkel indítjuk el a következő nevelési évet. Valamennyi leendő óvodásunk szüleit levélben kerestük meg, és hívtuk meg a beiratkozásra, valamint, az óvodával és a leendő óvodapedagógusokkal való ismerkedésre nyitott - oviba hívogató napra.

Következő nevelési év					
iskolába menő gyermekek száma	óvodába maradó tankötelesek	óvodában maradó gyermekek száma	új beíratott gyermekek száma	2025 szeptemberében várható létszám	2025 szeptemberben várható SNI létszám
17	4	47	18	65	3-4

3 Gyermeklétszám

Az októberi statisztikában, 61 óvodás gyermeket rögzítettünk. Ebből 2 gyermek autizmus spektrum zavar diagnózist kapta, és a szakértői bizottság az óvodánkat jelölte ki a gyermek ellátására. Mivel ezek a gyermekek 3 főnek számítanak így 65 gyermekre kaptunk normatívát ebben a nevelési évben.

Gyermeklét szám okt.1	Ebből más települé sen lakik	Nevelési év közben kimaradt (2024.10 .01- 2025.06. 20)	Nevelési év közben felvett gyerekek (2024.10 .01- 2025.05. 30.)	Gyermeklét szám 2024.05.30.	Szociáli san hátrány os helyzet ű gyereke k (RGYV) okt.1.	Szociáli san hátrány os helyzet ű gyereke k (HH) okt.1.	Halmazot tan hátrányo s helyzetű gyerekek (HHH) okt.1.	Igazolatla n hiányzaso k (nap/gyer mek)
61	3	1	4	64	33	11	21	0

Az intézményünkbe járó családok gyermekei között is jelentős társadalmi háttérbeli különbségek vannak, többen nehéz anyagi körülmények között élnek. Az óvodásaink túlnyomó többsége ingyenesen étkezik. 3 gyermek szülei fizettek az étkezésért. Fontos törekvésünk a korai képességgondozás, hogy a kezdeti lemaradás ne vezethessen később súlyos kudarcokhoz. A megelőzés érdekében nagyon fontos a szülőkkel való partnerség kialakítása, hiszen döntő jelentőségű, hogy az otthoni környezetben a szülő mit tesz, és miként kommunikál a nevelés során. A tanulási nehézségek korai felismerése érdekében a gyerekek fejlődési ütemét figyelemmel kísértük. Az eredmények összesítése, elemzése alapján kiszűrtük azokat a gyermekeket, akik tanulási zavarral, súlyosabb fejlődési lemaradással küzdenek és fejlesztésre szorulnak. Indokolt esetben kezdeményeztük a szülőkkel egyetértésben a szakszolgálatok diagnosztizáló vizsgálatának igénybevételét. Idén 7 gyerek vizsgálatát kértük. A mérések alapján, az alábbi fejlesztések valósultak meg.

	A gyermekek integrált fejlesztése				
Logopédiai fejlesztés	Gyógyypedagógia fejlesztés	Tehetség-gondozás	SNI	Pszichológiai megsegítés	BTM-N
10 fő	17 fő	5 fő	3fő	0 fő	2 fő

Az így kiszűrt és integrálható, speciális segítséget igénylő gyermekek fejlesztését a pedagógiai szakszolgálat gyógypedagógusai, látták el. Az SNI (Sajátos nevelési igényű) gyermekeket intézményünknel megbízási szerződéssel foglalkoztatott óraadó gyógypedagógus, illetve szintén megbízási szerződéssel alkalmazott logopédus fejlesztette heti 2-2 órában. A logopédiai ellátásra szoruló gyermekek számát az országosan megszervezett mérések és a Kora Nyelvi Felmérések alapján állapítják meg, mely során valamennyi 3 és 5 éves gyermeket egységes tesztek alapján felmértek. Nemcsak a beszédhibákat figyelik és állapítják meg, hanem a diszgráfia és diszkalkulia gyanúját mutató képességbeli elmaradásokat is kimutatják. A speciális szükségletek korai felismerésével, és az egyénre szabott differenciált neveléssel javítani tudjuk a gyermekek beiskolázási esélyét. Sajnos, a nem elégséges szakember ellátottság miatt, csak a nagycsoportos gyermekek részesültek logopédiai fejlesztésbe. Tudatosan törekedtünk az együttnevelést segítő szakemberekkel való szoros együttműködésre, hogy eredményes legyen a képességgondozás, a felzárkóztatás. Folyamatosan keressük az egyéni tanulási utakat támogató módszereket és eszközöket. Egy-egy gyermek sorsának rendezéséhez több szakágazat szakemberére van szükség. Az együttműködés és az egymás közötti információcsere létfontosságú.

4 Tárgyi feltételek:

Az óvodánk működéséhez szükséges tárgyi feltételek ebben az évben is biztosítva voltak.

Egész évben biztosítva voltak a kézműves tevékenységek alapanyagai, a különböző programokhoz, szükséges eszközök és kellékek.

A Menedzser Praxis-tól a havonta megjelenő Óvodai Vezetési és Nevelési Módszertani Tanácsadó kiadványt rendszeresen megkaptuk, ami segített tájékozódni az új törvényekről.

A pedagógiai működés feltételeinek és a működtetés műszaki szükségleteinek figyelemmel kísérése folyamatos volt. A légkondicionáló berendezéseket ellenőrizték, és a szükséges fertőtlenítés megtörtént. Megtörtént az udvari játékok kötelező felülvizsgálata is.

A karbantartásokat a nyár folyamán az önkormányzati KFT elvégezte.

- az udvari játékokat lecsiszolták, és lefestették.
- falra szerelhető szekrényeket készítettek
 - o az öltözőkben a meglazult, vagy letört öltözőszekrény ajtókat megjavították
 - o wc ülőkéket és tartályokat kicserélték, ahol szükséges volt

- friss homokkal töltötték meg a homokozókat
- ahol megállt a térkő ott visszabontották és kijavították.

Két középiskolás kislány közösségi munkát teljesített az intézményünkben, ők felújították az óvodánkba vezető járdára festett ugróiskolát. Megfelelő mennyiségben rendelkezésünkre áll az alapkészletű játékkellőanyag, és a szakmai-, és a speciális szakmai eszközök is.

5 Nevelőmunkánk személyi feltételei:

A gyermek létszám alapján, 6.2 fő óvodapedagógus, 1 fő pedagógiai asszisztens, 3 fő dajkai munkakör betöltésére kaptunk állami finanszírozást.

Egy óvodapedagógus állás helyre, nem jelentkezett megfelelő végzettségű, így feladatellátás céljából alkalmaztunk egy 2. éves főiskolai hallgatót pedagógiai asszisztensként.

Októbertől márciusig, 2 fő, áprilistól 3 fő sajátosnevelési igényű gyermekhez, megbízási szerződéssel, óraadóként, heti 2 órában, gyógypedagógust bízunk meg a feladat ellátásával.

2024.október 01.						
Engedélyezett		Üres álláshelyek száma	Köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban		Megbízási foglalkoztatott szerződéssel	Az előírt végzettséggel nem rendelkezik
Pedagógus álláshely	Egyéb álláshely					
6.2	4	0	Pedagógus	NOKS	Pedagógus	
			5	5	2	

A pedagógus előmenetelrendszer besorolása szerinti létszámadatok

Gyakornok	Pedagógus I.	Pedagógus II.	Mesterpedagógus
0	4	0	1

Olyan pedagógiai kultúra alakult ki intézményünkben, melynek célja a gyerekek mindenek felett álló érdekeinek figyelembevétele, az ő nevelésük-oktatásuk. Ez megköveteli a folyamatos fejlődést, a szükséges változtatásokat és az együttműködést erősítő pedagógiai feladatokat. Különös hangsúlyt ad ennek az új életpálya törvény által előírt teljesítményértékelési rendszer, mely ebben a nevelési évben már bevezetésre került.

6 Nevelőmunkánk szakmaiságának elősegítése

6.1 Továbbképzések

Továbbképzéseink összhangban állnak a Pedagógiai Programunk céljaival. Az Oktatási Hivatal és a Nemzeti Közszerológati Egyetem szervezésében zajló, „A nevelő-oktató munka során alkalmazott tartalom szabályozók ismerete” című 10 órás online képzési programot minden óvodapedagógus határidőre teljesítette.

Az oviKRÉTA digitális napló vezetését segítették a” Tudásbázis” felületén megtalálható videók, ezt mindenki szükség szerint, többször is megnézhetette, és együtt megbeszéltük a látottakat. Az éves beiskolázási tervben rögzítésre került továbbképzések megvalósultak.

Szilasiné Czentnár Csilla,

- 2024 október 6-án,” Jól játszani a legkisebbekkel is” -A társasjáték-pedagógia alkalmazása az óvodákban című 30 órás továbbképzésen vett részt.

Sata Hajnalka,

-2024 október 18.-án, a Néphagyományörző Óvodapedagógusok Egyesülete által szervezett, Országos Őszi Szakmai találkozón vett részt. (5óra)

-2025.03.10. Állatbarát nevelés megvalósítása az óvodában (30 óra)

2025.04.10. Baleset-megelőzés, sürgősségi helyzetek és elsősegélynyújtás az óvodában-továbbképzés óvodapedagógusok részére. (30 óra)

2025.04.29. Köznevelési vezető-helyettes képzés. (30 óra)

Molnár Ágnes folytatta a Közoktatás vezetői képzését.

A pedagógiai munkánk eredményességét szolgálta, hogy ellátogattunk a POK által szervezett tavaszi szakmai napokra. Mindenki maga választhatta ki, hogy milyen tevékenységet szeretne megnézni, majd itthon átadták egymásnak a tapasztalatokat.

Az alábbi óvodákba látogattunk el: Nagykállói Brunszvik Teréz óvoda: Húsvéti

néphagyományok. (2025.04.08.), Fehérgyarmati Eszterlánc Óvoda és Bölcsőde:

Varázsoljunk szivárványt (2025.03.31.), Nyírbátori Kerekerdő Óvoda: Mozgáskotta

(2025.04.03.), Kisvárdai Egyesített Óvoda: A mozgáskultúra fejlesztése (2025.04.10.)

A bemutató foglalkozásokon való részvétel biztosította a módszertani ismeretek bővítését, hozzájárult a pedagógiai szakmai párbeszéd színvonalának emeléséhez.

6.2 Belső képzések, tudásátadás

A megújulási folyamatot segítik a nevelés nélküli napokon tartott értekezleteink– amik egyben szervezetfejlesztő szakmai napok is.

Nevelésnélküli napjaink a 2024-25-ös évben:

2024.11.07., 2024.12.07., 2025.02.21. 2025.05.17., 2025.08.29.

Ezek a nevelés nélküli napokon is biztosítva volt a tudásmegosztás, az egymástól való tanulás. A gyermekek mérési eredményeinek csoportonkénti összesítésére, az eredmények alapján, további feladatok meghatározására is sor került. A státusz törvény témában Kozák András előadását, a teljesítményértékeléssel kapcsolatban pedig Petróczi Gábor online előadását néztük meg közösen, majd megbeszéltük a hallottakat. A havi rendszerességgel megtartott nevelőtestületi értekezleteken történtek az új információk átadása, ami a belső tudásátadás egyik formája. Ez a szakmai fórum ad lehetőséget a döntések előkészítésére, a feladatok egyeztetésére.

6.3 Óvodán belüli feladatmegosztás

Nevelési céljainkat és az ebből adódó feladatokat a feladatmegosztásnak megfelelően a megbízások és egyéni vállalások szerint megvalósítottuk. Közös feladatainkat összefogással, sikeresen hajtottuk végre.

6.4 Belső szakmai kapcsolatok

A szervezeti kultúra fejlesztése közös feladatunk. A szoros, feladatokkal teli mindennapok közé olyan programokat is be kell illeszteni, amelyek lazításra, feltöltődésre, egymást segítő beszélgetésekre adnak lehetőséget. Ebben a nevelési évben is közösen megünnepeltük egymás névnapját, a kerek születésnapokat, családi eseményeket. Közös karácsonyi összejövetelen búcsúztunk az évtől.

7 A munkatervben meghatározott kiemelt céljaink:

- a hiányzás minimalizálása

Óvodásaink, 1-2 kivétellel rendszeresen jártak óvodába. Távolmaradás esetén, a házirendben meghatározottnak megfelelően a szülő vagy a háziorvos által igazolták a hiányzásukat. Igazolatlan hiányzás nem volt. A házi orvossal, a családsegítővel, a védőnővel nyomon követtük a gyermekek hiányzását, és sikerült azt csökkenteni.

- egészséges életmódra nevelés

- Az időjárásnak és az egyéni igényeknek megfelelően figyeltünk az öltözködésre, testápolásra.
- A gyerekek szinte minden nap fogyasztottak friss gyümölcsöt, zöldséget. Őszi és tavaszi egészségnapot tartottunk, ahol az egészséges életmódra nevelés, játékos formában több érzékszervet bevonva valósult meg. A nagycsoportban szeptember 19-20-án, egészség fejlesztő szakemberek is tartottak interaktív előadást, táplálkozás, környezet védelem, fog és kézápolás, baleset megelőzés témakörökben.
- A gyermekeket folyamatosan érzékenyítettük a természet és az élővilág szeretetére, ápolására, megbecsülésére, óvására, fenntarthatóságra, az egészséges életmódunk fontosságára.
- Kihasztnáltuk a sóasztal adta lehetőségeket, körbe állva, rendszeresen mondókáztunk, énekeltünk miközben belélegezhették a gyermekeink a gyógyító sós levegőt.
- Egészséges táplálkozásra szoktatás mellett tudatosítottuk a gyerkőcökben a megfelelő folyadékfogyasztás fontosságát.
- Minden évben sor kerül a téli teahétre, amikor egy héten át, minden nap más növényből készült teát fogyasztunk. A sétákra és az udvari levegőzésre termoszban vittük ki a teát, így jó melegen fogyaszthatták azt a gyermekek.
- A gyermekek érzelmi biztonságának megalapozásához és a kötődések kialakulásának elősegítéséhez, sok-sok játék segítségével teremtettük meg a lelkieleg kiegyensúlyozott mindennapokat.
- Sokat tartózkodtunk a szabad levegőn és rengeteg mozgásos játéklehetőséget biztosítottunk bent és kint egyaránt. Még esős időben is kimentünk levegőzni, ezt lehetővé tette, hogy van a gyerekeknek esőkabátjuk és gumicsizmájuk.
- Biztosítottuk a megfelelő pihenés feltételeit.

8 Az aktuális problémákra is kerestük a megoldásokat

A digitalizáció, a túlzott képernyő használat évek óta fennálló probléma, amely nemcsak a felnőttekre, de tapasztalataink szerint a gyermekekre is káros hatással van. Tudatosan kerestük annak lehetőségét, hogy ezekre a veszélyekre felhívjuk a szülők, gyermekek figyelmét és alternatívát mutassunk a valóságos egymásra figyelésre, együtt töltött időre. Az okos eszközök előtt töltött túl sok idő összefüggésbe hozható a fejlődési nehézségekkel, hatással van a gyermekek szociális és tanulási készségeire. A mértéktelen használat megzavarhatja az idegrendszeri fejlődésüket. Lerövidül a tényleges figyelmük és az élet egyre jobban virtuális valósággá válhat számukra. Ha kislépésekben is, de irányt mutatunk a családoknak ebben is.

9 Hatékonyabb tájékoztatás- kölcsönösségre törekvés

Évek óta tudatosan törekszünk a szülők tájékoztatására, számos új módszerrel, eszközzel, személyes beszélgetésekkel a fogadó órákon, a szülői értekezleteken és a zárt közösségi felületeken is. A szülők, az óvodapedagógusokkal előre egyeztetett időpontban beszélhetnek a gyermekek fejlődésével kapcsolatban. A reggeli és délutáni találkozások rövid idejű benntartózkodás okából csak a szükséges információátadásra korlátozódik. A négyszemközi beszélgetések célja a gyermek fejlődésére vonatkozik, kiemelten a tanköteles gyermekek esetében a tényleges iskolakezdés meghatározása, a fejlettségi vizsgálatok eredményeinek és tapasztalatainak értékelésével. Az adatvédelmi szabályozásoknak megfelelően, az általában használt csoportfelületeken az óvodapedagógusok csak a közös tevékenységekről, a feladatokról tájékoztatják a szülőket. A gyermekek fejlődésének nyomon követése és a szülők ez irányú tájékoztatása törvényi előírás, amit kiemelt fontosságú feladatnak tartunk. Meg kell keresnünk azokat a bizalmas helyzeteket, amikor kölcsönösen tájékoztathatjuk egymást a szülőkkel a gyermekek fejlődéséről, az esetleges nevelési problémákról.

10 A nevelési év során megvalósított rendezvények, programok

Jól bevált belső kapcsolatrendszerünknek köszönhetjük, hogy valamennyi megtervezett óvodai programunkat sikeresen és színvonalasan sikerült megrendezni.

Ssz.	Program	Időpont
1.	Egészségfejlesztő szakemberek előadása	Szept. 18-20.
2.	Autómentes nap.	Szept. 20.
3.	Magyar népmese napja.	szeptember 30.
4.	Tök jó hét, tökfaragás, tökfestés	Október 20-27.
5.	Márton napi lámpás felvonulás és táncház	November 08.
6.	Színház látogatás	November 13.
7.	Mikulás vásár	Nov. 20 – Dec. 6.
8.	Adventi készülődés, Karácsonyi ünnepség	December 6-21.
9.	Farsang, kiszabáb égetés.	Március 04.
10.	Március 15-ei megemlékezés	Márc. 14.
11.	A víz világnapja, „A víz kincs” témahét	Márc. 21.
12.	A húsvéti néphagyományok felelevenítése. (locsolkodás, hímesfestés, hagyományos ételek)	Április 14-16.
12.	Föld napja (környezetünk szépítése, veteményezés, fa ültetés)	Ápr. 22.
13.	Anyák napja, és évzáró.	Április 29-30
14.	Színház látogatás	Május 6.
15.	Beiratkozás	Május 12-13.
16.	Gyereknapi	Május 30.
17.	Összetartozás napjának megünneplése – részvétel a községi ünnepségen	Júni. 4.

18.	Évzáró kis-középső csoportok	Júni. 6.
19.	Nagycsoportosok búcsúbulija, pizzaparty, ugrálóvár	Júni. 18.
20.	Nagycsoportosok ballagása	Júni. 20.

11 Vezetői ellenőrzések

A legutóbbi vezetői pályázatom – rövid, közép és hosszútávon megvalósítandó feladatait összességében sikerült megvalósítani. Az új életpálya törvényeknek, jogszabályi változásoknak megfelelően, tanügyi szakértő segítségét is igénybe véve, átdolgoztam, az óvoda belső szabályozó dokumentumait, elkészítettem az új köznevelési foglalkoztatotti jogviszonynak megfelelő munkaköri leírásokat és a tanügyi nyilvántartások is ennek megfelelőek. A helyszíni Kincstári ellenőrzés nem talált semmi problémát, sőt, precíz, pontos dokumentálást állapított meg. Az új adatvédelmi előírásoknak is megfelelő az intézmény működése. A gyermekek fejlődését nyomon követő dokumentáció folyamatos vezetését, és a szülők tájékoztatásának dokumentálását ellenőriztem a csoportnaplókban.

A csoportokban folyó nevelőmunkát személyesen megfigyeltem és értékeltem. Így megfelelő mennyiségű és minőségű információ gyűjtésére volt lehetőségem, hogy a tényleges állapotot összehasonlíthassam a nevelési program cél - feladatrendszerével, ami visszajelzést ad az óvodapedagógusoknak a munka színvonaláról.

Részt vettem a csoportok ünnepségein, egyéb rendezvényeiken. A kötött munkaidőmet a középső és nagy csoportokban töltöttem. Ezek az alkalmak betekintést nyújtottak számomra a csoportok életébe és jelzések is egyben a pedagógusok és a nevelőmunkát segítők munkájáról.

Az intézményi ellenőrző- értékelő munka három területen folyt

1. A gyermekek képességeinek, fejlődésének nyomon követése
2. A pedagógiai munka megvalósításának vizsgálata
3. Az intézmény működésének egyéb területei

Ellenőrzés helye, ideje:

Minden csoportban évente legalább 1 alkalommal előre bejelentett megfigyelést végzek, és ilyenkor az önreflexió után azonnal megtörténik a visszajelzés a pedagógiai munka színvonaláról.

Az ellenőrzés területei és módszerei: Dokumentumok vizsgálata: éves terv, az éves terv heti lebontása. A nevelési terv, napirend, heti rend, fejlesztés tartalma, értékelése, a fejlődési napló bejegyzéseinek vizsgálata.

A vezetői ellenőrzések és a munkatársak nevelési évet záró értekezletre készített beszámolóit alapján megállapíthatom, hogy a pedagógusok és a nevelőmunkát közvetlenül

segítő dolgozók szakmai együttműködése, munkateljesítménye hatékony és megfelelő színvonalú volt egész évben.

VEZETŐI ELLENŐRZÉS ÖSSZEFOGLALÓ

Az ellenőrzésre a 2024. évi éves ellenőrzési tervben meghatározottak szerint, és a vizsgálathoz készült, ellenőrzési programnak megfelelően került sor. A helyszíni ellenőrzésre 2024. november 11. napján került sor, a főigazgató asszony közreműködésével

Az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körbe tartozó valamennyi okmány, illetve információ a belső ellenőr rendelkezésére állt, az átadott dokumentumok, adatok és információk megbízható, teljes körű információt tartalmaztak az ellenőrzés lefolytatásához.

Az intézmény SZMSZ-e megfelelt a jogszabályi előírásoknak; az Intézmény a releváns jogszabályokban előírt szabályozó eszközökkel rendelkezett, a szakmai munkát regisztráló nyomtatványok/dokumentumok naprakészen rendelkezésre álltak.

Az ellenőrzési jelentésben közölt megállapítások nem utalnak alapvető gyenge pontokra. A területeken gyakorlott, hozzáértő munkaerő dolgozik, amely már bebizonyította, hogy képes a célkitűzések megvalósítására, a kockázatok megfelelő kezelésére.

Javaslat: mivel az óvodának nincs honlapja, így a település honlapján a nyilvánosságot biztosítani szükséges.

12 Képesség mérések eredményeinek értékelése

A nevelési év során két alkalommal, félévente képességértékelést végeztek az óvodapedagógusok az Ovikréta területén.

Az értékelés kiterjedt a gyermekek kognitív, motoros, kommunikációs, szociális képességeire, valamint az önállóság területére.

A felmérések eredményeit a pedagógusok egy összesítő Excel-táblázatban rögzítették, amely lehetővé tette az adatok átlátható összehasonlítását.

Az összehasonlításból egyértelműen kirajzolódik, hogy mindhárom csoportban fejlődés mutatkozott az első és a második féléves mérés eredményei között.

A legnagyobb lemaradás a kognitív képességek területén tapasztalható, amely kiscsoportban 44%-ot, középső csoportban 48%-ot, nagycsoportban pedig 41%-ot mutatott.

A kiscsoportnál kiemelkedő fejlődés történt a kommunikáció és az önállóság területén.

A középső csoportban a motoros képességek és a kommunikáció fejlődtek a legnagyobb mértékben.

A nagycsoportnál a kognitív képességek területén figyelhető meg jelentős előrelépés.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a gyermekek egyéni fejlődési üteme jól nyomon követhető és a csoportok között is láthatóak a hangsúlybeli különbségek.

A következő nevelési év egyik kiemelt célja a kognitív képességek fejlesztése minden csoportban, differenciált és játékos módszerek alkalmazásával.

13 Hallgatók képzése

Másodéves főiskolai hallgatónk mentorálása folyamatos volt, mely során tapasztalatot szerzett az óvodapedagógusok gyakorlati feladatairól.

14 Gyermek- és ifjúságvédelmi munka

Az óvoda a gyermekek hétköznapi életének színtere, különösen fontos szereppel bír a veszélyeztetettség felismerésében, a szükséges segítségnyújtás kezdeményezésében. Az együttnevelést segítő szakemberekkel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával és a védőnővel folyamatos kapcsolatot tartottunk. Május 14-én az intézmény igazgatója „Mit tehetnék érted”? címmel fórumot szervezett melyre meghívást kapott a háziorvos, a védőnő az iskolaigazgató és az iskolai gyermekvédelmi felelős, a bölcsődei kisgyermeknevelő a szociális munkás, aki hetente jelen van az intézményünkben, és az óvodai gyermekvédelmi felelős. A fórumon a szakemberek megosztották egymással tapasztalataikat, és célul tűzték ki, az egymás közötti kommunikáció javítását.

15 Kapcsolataink

15.1 Család és óvoda

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodának kiegészítő, segítő szerepe van. Mindannyian érezzük a családokban végbemenő változásokat, így feladatunknak tekintjük a családi nevelésben felmerülő hiányosságok pótlását, a fejlődésben történő lemaradások korrigálását, a szülők támogatásának elnyerését ebben a munkában. Néhányan élnek vele, de leggyakrabban mi szervezzük meg, és egyeztetünk a szülőkkel, hogy a fogadó órákon tájékoztatást kapjanak a gyermekeik fejlődéséről.

15.2 Óvoda - Iskola kapcsolata

Az elmúlt évekhez hasonlóan az iskolával kialakult szakmai kapcsolatunk együttműködő, a fokozatos átmenetet segítő közös programjainknak köszönhetően az eredményes beiskolázás lehetőségét biztosítja.

A kapcsolattartás formái:

- A nagycsoportos óvodások több alkalommal is meghívást kaptak és ellátogattak az iskolába, versenyjátékokon vettek részt, és tanítási órákat tekinthettek meg.
- Az iskolásokkal közösen vettek részt bábelőadáson, és zenés műsoron.
- Mi is meghívtuk az elsősöket az óvodába, közös kézműveskedésre, és játékra.
- Közösen vettünk részt a gyermeknapi programon.
- Az óvodások ballagására meghívtuk az iskolavezetést.
- Az iskolai ballagásra az óvodaigazgató is meghívást kapott.

15.3 Óvoda-Bölcsőde kapcsolata

Együttműködünk a normatíva igényléséhez benyújtott létszám adatok meghatározásában, a beiratkozások megszervezésében, listát kapunk az óvodába jövő gyermekekről. A bölcsődei dolgozók augusztus végén elkísérik az óvodába beiratkozott gyerekeket és közösen eltöltünk egy délelőttöt.

15.4 Polgármesteri Hivatal, Önkormányzat, Képviselő-testület,

Az Önkormányzat adatszolgáltatásaihoz határidőre átadtam a szükséges információkat, és igyekeztem eleget tenni a hivatalos megkereséseknek. A Képviselő-testületet rendszeresen tájékoztattam az óvodával kapcsolatos tudnivalókról. A fenntartó Önkormányzatnak is fontos az óvodai nevelés biztosítása, folyamatosan törekszik az infrastrukturális feltételek javítására, a felújításokra, melyek elősegítik a zökkenőmentes, zavartalan működtetés biztosítását. Az új mini bölcsődei csoport nyitásához az alapidokumentumokat elkészítettem.

15.5 Közművelődési intézmény

A Könyvtárban dolgozó lelkes munkatárs kedves invitálása idén is megszínesítette hétköznapijainkat. Így többször is ellátogatunk a helyi könyvtárba, ahol a gyerekeknek diafilmet vetített, és papírszínházban hallgathatták meg kedvelt meséiket. Az intézményen kívüli ismeretnyújtásban mindig számíthatunk a közművelődési intézmény kedves munkatársára.

15.6 Pedagógiai Szakszolgálatok

Általános tendencia, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek száma drasztikusan megemelkedett napjainkban. A Szakértői Bizottsághoz fordulunk a státuszuk megállapításához. A dokumentációk változtatásaihoz igazodunk, figyelemmel kísérjük a felülvizsgálati kérelmek időpontját. A kötelező kontrollvizsgálatokat határidőre elkészítjük, és mind két szülővel aláírva juttatjuk el. Leggyakrabban a Vásárosnaményi Tagintézménnyel állunk kapcsolatban és a logopédiai szűrővizsgálatok, iskolaérettségi vizsgálatok megszervezésében is aktívan közreműködünk. A kapcsolattartás folyamatos. A tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztését is a szakszolgálat utazó gyógypedagógusa végzi intézményünkben.

15.7 Egyházak

Ebben a nevelési évben is biztosítottuk a hitoktatás lehetőségét a szülői kérelmeknek megfelelően. A szabad vallásgyakorlás lehetőségét figyelembe véve katolikus és református hitoktatás is folyt heti rendszerességgel az óvodánkban.

15.8 Civil szervezet

Az” örökbe fogadok egy ovit” mozgalomnak köszönhetően egy baráti társaságtól és egy házaspártól rendszeresen kapunk adományokat, játékokat, könyveket, felnőtt és gyerek ruhaneműket, cipőket, lakástextíliákat. Ezen kívül anyagi támogatást is kaptunk, hogy élményekkel ajándékozzuk meg a gyermekeinket. Egy alkalommal 100.000 Ft-ot kaptunk, amit Mikulásnapra zenés műsorra és ajándékokra használtunk fel, valamint 60 000 Ft-ot az évvégi búcsú bulira egy szuper ugráló várat tudtunk bérelni. a Hegedűs házaspárnak köszönhetően, sikerült örömet szerezni a gyermekeknek. Támogatóink idén is felkerestek bennünket, mi vendégül láttuk őket, és nagyon tartalmas beszélgetést folytattunk. Biztosítottak bennünket a további támogatásukról.

Köszönöm valamennyi munkatársam munkáját, a szóban és írásban megfogalmazott gondolataikat, és a jövőre vonatkozó fejlesztési javaslataikat. Megköszönve a hosszú évek alatti együttműködést és bizalmat, kérem a Képviselő-testületet, hogy a beszámolómat fogadják el.

„határozati-javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../..... (..... ..)

határozata

az óvodai 2024/25-ös nevelési évről szóló beszámolóról

A Képviselő-testület:

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde 2024/2025-ös nevelési évről szóló beszámolóját **elfogadta.**

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

Pusztadobosi Óvoda Konyha és Mini Bölcsőde

Pedagógiai Programja



2025.

Készítette:
Sata Bertalanné

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

Pedagógiai program tartalmát szabályzó jogszabályok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- módosított 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Tartalom

HELYZETELEMEZÉS	5
GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP SZÜLŐKÉP	7
Gyermekkép	7
Óvodakép	7
Pedagóguskép	8
Szülőkép	10
AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI	10
Óvodánk nevelési alapelvei	10
Óvodánk nevelési céljai	11
A NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, AMELYEK BIZ-TOSÍTJÁK A GYERMEK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT KÖZÖSSÉGI ÉLETRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSÉT A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉ-SÉT FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉT, AMELYEK MINDEN GYERMEK ELJUT AZ ISKOLAKEZDÉSHEZ SZÜKSÉGES ÉRTELMI, LELKI, SZOCIÁLIS ÉS TESTI FEJLETTSÉGÉHEZ	12
AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI	12
Egészséges életmód kialakítása	13
AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	19
AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	21
AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE	24
Óvodánk tárgyi feltételei	24
Óvodánk személyi feltételei	25
DOKUMENTÁCIÓK	26
AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI	27
AZ ÓVODA ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI	29
AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI	30
Játék	30
Verselés, mesélés	32
Ének, zene, népi játék, tánc	36
Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	40
Mindennapos mozgás	43
A külső világ tevékeny megismerése	46
Munka jellegű tevékenységek	50

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Tevékenységekben megvalósuló tanulás	51
A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE.....	56
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE	57
A TEHETSÉGGONDOZÁS	70
HÁTRÁNYOS VAGY HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK	71
ÓVODAI FEJLESZTŐPROGRAM.....	72
A TARTÓS GYÓGYKEZELÉS ALATT ÁLLÓ GYERMEK ELLÁTÁSA	75
SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	76
GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGE	77
A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁIT...	79
AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK.....	79
EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM.....	84
A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK.....	86
PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATÁNAK RENDJE.....	87
LEGITIMÁCIÓ	89

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

HELYZETELEMEZÉS



Az óvoda bemutatása

Óvodánk nagyon szép természeti környezetben egy csodaszép park közepén helyezkedik el. Hatalmas száz éves fák, sokféle cserje és bokor, gazdag madárvilág ölel minket körbe. Pusztadoboson az első óvodai csoport 1961-ben kezdte meg működését. Azóta óriási változás történt az intézmény fejlődésében. A növekvő gyermeklétszám, az igények az óvodai ellátás iránt és a 3 éves kortól kötelező óvodába járás folyamatos bővítést igényelt.

1974-ben épült a 2 csoportos óvoda, 2001-ben a megnövekedett gyermeklétszám miatt szükségcsoportot alakítottunk ki. Azóta 3 csoporttal működik intézményünk.

2019. március 18-án birtokba vehettük az új óvodánkat, amelyet „Az életminőség javítása és családbarát munkába járást elősegítő új óvoda építése Pusztadoboson” című pályázat keretén belül valósítottunk meg. A támogatás összege 149,77 millió forint. Magyar Állam és az Európai Unió támogatásával épülhetett meg a pusztadobosi óvodás gyermekek számára az intézmény.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Várható gyermeklétszám alakulása:

Az óvodánkban az elkövetkezendő években kb. 70 fős gyermeklétszámmal számíthatunk.

A családok szociokulturális háttere

Településünkön sajnos nagyfokú munkanélküliség jellemző. Az itt élő munkavállaló körben lévő emberek 25 % - a nem rendelkezik munkahellyel.

A családok szociális kockázata a sokgyermekes és az egyedül gyermeket nevelő családok esetében, sajnos jóval magasabb az átlagnál.

Jellemző a szülőkre az aluliskolázottság: Óvodásaink 35%-a hátrányos helyzetű. Gyermekünk között egyaránt található ingerszegény, csonka családból származó, nehezen nevelhető, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve kiváló képességű, jó családi háttérrel rendelkező, értelmiségi családból származó gyermek is.

Településünkön 2006 óta működik kisebbségi önkormányzat. Az ő becslésük alapján, Pusztadoboson a lakosok 40%-a roma származású, de ez növekvő tendenciát mutat.

Óvodánk küldetésnyilatkozata

Óvodai nevelésünk célja a gyermekek harmonikus, sokoldalú fejlődésének elősegítése. A nevelésünk családias, derűs légkörben folyik, figyelembe veszi a gyermekek személyiségjegyeit, életkori és egyéni sajátosságait. Folytatjuk a család szeretetteljes nevelőmunkáját, amelyet óvodai módszereinkkel kiegészítünk, és továbbfejlesztünk. Nevelési feladataink az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értéorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi és értelmi fejlesztés és nevelés komplexen épül be az óvodai életünk mindennapjaiba. Különböző, változatos tevékenységeken keresztül /kötött és kötetlen/, de legfőképpen a játékon keresztül igyekszünk a gyermekek ismereteit gyarapítani, a meglévőket kibővíteni, tökéletesíteni. A gyermekek tudásvágyára és kíváncsiságára építve igyekszünk biztosítani a gyermekek fejlődéséhez szükséges feltételeket.

Alapvető feladatunk a gyermekek testi, lelki szükségleteinek kielégítése, az iskolai munkához szükséges fejlettség elérése.

Óvodánk általános alapértékei a szeretet, a gyermekközpontúság, játék kiemelt szerepe, nevelésközpontúság, családokkal való szoros együttműködés, életkori sajátosságokhoz való igazodás, differenciált fejlesztés. Kiemelt nevelési feladatunk a környezet megőrzése, szeretetére nevelés, valamint hagyományaink, nemzeti értékeink életkornak megfelelő megismertetése.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP, PEDAGÓGUSKÉP SZÜLŐKÉP

Gyermekkép

A gyermek fejlődő személyiség, amelyet a genetikai háttér, az érés sajátos szabályai, valamint a spontán és tervezett környezeti hatások – ideértve a spontán és tudatos nevelési befolyásokat is – együttesen alakítanak. E tényezők hatásaként a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénként változó fizikai és pszichikai szükségletei fejlődnek ki.

Törekszünk a szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag óvodai élet megteremtésére, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermekeknek. A kisgyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre. Gyermekközpontú, befogadó óvodai nevelésünk a gyermeki személyiség legteljesebb kibontakoztatására irányul, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem adunk helyet semmiféle előítélet kibontakozásának. Testben és lélekben egészséges, boldog, kiegyensúlyozott gyermek az, aki harmóniában van környezetével és önmagával.

A gyermek egészséges lesz testileg, ha:

- sokat kedvére mozoghat, mert a mozgás a lételeme,
- edzett, motorikusan fejlett, mert kipróbálhatja magát, hogy mire képes,
- életmódja egészséges, mert az őt irányító felnőttek erre különösebb gondot fordítanak.

A gyermek egészséges lesz szellemileg, ha:

- eligazodik a világ dolgaiban, mert értelmes szabályok között él,
- önálló véleménye van, mert mindig meghallgatják,
- óvja, védi a környezetét, mert a körülötte lévő felnőttektől is ezt látja,
- könnyen kommunikál, gondolatait szívesen megosztja a gyerekekkel vagy a felnőttekkel,
- kezdeményező, tevékeny, mert módja van próbálkozni.

A gyermek egészséges lesz lelkileg, ha:

- elfogad másokat, mert őt is elfogadják,
- képes a szeretetre, mert őt is szeretik,
- bízik önmagában, mert mi is bízunk benne.

Óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család. Az óvoda, mint köznevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig. Pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit.

Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Az óvodai nevelés célja az, hogy elősegítse az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkentését, az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.

Az óvodai nevelésben alapelv, hogy:

- a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi.
- b) a nevelés lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását.

Az óvodai nevelés az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodik:

- a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről.
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról:
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű- az életkornak és fejlettségnek megfelelő- tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról.

A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai oktatásának során fontos, hogy megőrizzük önazonosságukat, erősítsük nemzeti identitásukat, átadjuk a nemzetiségi hagyományokat, folytassuk a nyelvi nevelésüket, valamint lehetőséget biztosítsunk a multikulturális nevelésen alapuló integrációra.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, társadalmi integrálását.

Olyan óvodában kívánjuk nevelni a gyermekeket, ahol a gyermek, a szülő és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érzik magukat. Célunk a partneri elégedettségfolyamatos növelése, az igényeik szakszerű kielégítése. Közvetetten segítjük az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését.

Pedagóguskép

Személyisége nyitott, derűs, nyugalmat áraszt. Hiteles és etikus magatartást tanúsít.

Az intézmény pedagógiai programjának elkészítése, felülvizsgálata során az óvoda-igazgatóval közreműködve, meghatározza a nevelési - oktatási alapelveket, célokat és feladatokat.

Pedagógiai munkáját az Alapprogram és az óvoda Pedagógiai Programjában meghatározott céloknak, feladatoknak megfelelően tervezi és végzi.

- Ismeri a hazai és nemzetközi óvodai nevelés legújabb eredményeit, módszereit, szakirodalmát, munkájába beépíti azokat.
- Pedagógiai munkájában nyomon követhető a PDCA-ciklus.
- Képezi magát, azon fáradozik, hogy minél több ismeretet szerezzen a helyi Pedagógiai Program megvalósításához
- Ismeri az Óvodai nevelés országos alapprogramját, az óvoda dokumentumait: Pedagógiai Programot, SZMSZ-t, Házi rendet, Munkatervet.
- Ismeri a pedagógiai munkája során alkalmazandó dokumentumokat, azokat pontosan vezeti (csoportnapló, Felvételi-és mulasztási napló, egyéni fejlesztési terv).
- Nevelő-fejlesztő tevékenysége során épít a komplex hatások pozitív erejére, törekszik a tevékenységi területek közötti kapcsolódási lehetőségeket kihasználni.
- Pedagógiai módszereit megválasztását meghatározza a gyermekek szükséglete, igénye, a környezet lehetőségei, valamint az adott tevékenységi terület sajátosságai.
- A célok tudatosításából indul ki. Céljai megfogalmazásakor figyelembe veszi az
- Alapprogramban és az óvoda pedagógiai programjában meghatározott célrendszert.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- Pedagógiai munkáját éves szinten, tematikus egységekre és tevékenységekre lebontva is megtervezi.
- Tervező munkája koherens a gyermekcsoport életkori sajátosságaival, a gyermekek előzetes
- tapasztalataival, képességi szintjükkel, az óvodai környezettel.
- Nevelő-fejlesztő tevékenysége során igyekszik változatos módszereket használni.
- Tervezőmunkájában, tevékenységi terveiben korszerű eljárásokat, módszereket alkalmaz.
- Pedagógiai munkája során új utakat, lehetőségeket keresésére törekszik

A játékhoz és egyéb tevékenységekhez az eszközöket kellő pedagógiai kultúrával kutatja fel,

- melyek az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodnak, és a műveltségterületek és az emberi értékek közvetítését szolgálják.
- A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés
- igényét. Ennek érdekében felhasználja az IKT eszközök alkalmazásában rejlő lehetőségeket.
- A gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát is figyelembe veszi, a tevékenységek
- tempóját, módszereit ennek megfelelően választja meg. Ha szükséges rugalmasan változtat tervein.
- Munkája során a nevelésnek van kiemelt szerepe, ehhez figyelembe veszi a nevelési folyamatban közreműködő hatásokat (környezet, család, testi képességek és pszichés, sajátosságok).
- Személyes példájával kölcsönös tiszteletre, egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok
- tiszteletben tartására nevel.
- Tájékozott a gyermekek szociokulturális hátterét illetően, amelyet pedagógiai munkája során
- befolyásoló tényezőként értelmez. Törekszik az eltérő kulturális illetve társadalmi háttérből adódó sajátosságok és az ebben rejlő értékek megismertetésére.
- Ismeri és igénybe veszi a gyermeki személyiséget megismerő módszereket. Csoportjában
- rendszeresen végez megfigyelést, szociometriai vizsgálatot, gyermeki elégedettségmérést.
- Felismeri a gyermekek tanulási, magatartási problémáit. Szükség esetén szakember
 - o segítségét is igénybe veszi
- A gyermek személyiségfejlődésében bekövetkező zavarokat észreveszi, együttműködik a segítő szakemberrel.
- A különleges bánásmódot igénylő gyerek számára folyamatosan készít egyéni fejlesztési terveket, ezek eredményét negyedévente értékeli.
 - o A személyre szabott értékelést részesíti előnyben, értékelése során figyelembe veszi a
- gyermekcsoport összetételét, életkori sajátosságait.
- Munkája során érthetően és pedagógiai céljainak, az adott helyzetnek megfelelően
- kommunikál. Kommunikációja kulturált, pedagógiai, szakmai hozzáértését tükrözi.
- Kapcsolata az óvoda partnereivel konstruktív. A hatékony kapcsolattartás érdekében
 - o kihasználja az infokommunikációs eszközök nyújtotta lehetőséget.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Ismeri személyisége tulajdonságait, mindent megtesz annak érdekében, hogy megfeleljen a különböző pedagógusszerepek elvárásainak.
- Pedagógiai tevékenységében tudatosan jelenik meg a nemzeti és egyetemes emberi értékekkel való azonosulás. A kulturális sokszínűséget értéként kezeli. Törekszik más népek kultúrájának, szokásainak, értékeinek megismertetésére és az azok iránti tisztelet kialakítására.
 - o kialakítására.
- Személyes példával küzd az előítéletek és a kirekesztés ellen.
- Önképzés és szervezett továbbképzések keretében gyarapítja ismereteit, melyeket tudatosan felhasznál nevelőmunkája során, tapasztalatait, új ismereteit megosztja kollégáival.
- Munkáját rendszeresen elemzi, önreflexiót végez. A gyermekek tevékenységének megfigyeléséből, produktumaik értékeléséből kapott adatokat elemzi. Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.
- Felhasználja az óvodapedagógia területén elérhető digitális segédanyagokat, eszközöket, módszertani útmutatókat.
- Alkalmazza az intézményen belüli és kívüli szakmai kommunikáció online formáit.

Szülőkép

Olyan szülőkkel szeretnénk együtt nevelni a gyerekeket:

- aki azonosulni tud a nevelési programunk szellemiségével, a kötetlen szervezési keretekkel,
- tanulási formákkal,
- aki gyermekközpontú személyiségével segíti a programunk megvalósítását,
- elvárásainak megfelelően képes az együtt nevelésre, a gyermek személyiségfejlesztésére,
- képes a jó kapcsolat kialakítására és megtartására a gyermek nevelése érdekében, tiszteli gyermeke pedagógusát és az óvoda valamennyi dolgozóját.

AZ ÓVODAI NEVELÉS ALAPELVEI

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.

A gyermek nevelése *elsősorban a család joga* és kötelessége, ebben óvodánk kiegészítő szerepet vállal, esetenként hátránycsökkentő szerepet tölt be a szülőkkel szorosan együttműködve.

Óvodánk nevelési alapelvei

- A gyermeki jogok maximális tiszteletben tartása, az esélyegyenlőség biztosításával.
- Azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermek nevelhetőségétől, sajátos nevelési igényű gyermekekről beszélünk. Ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése eredményessége érdekében az óvodai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást kell biztosítanunk.

Biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését.

Magasabb értékeket kínálunk a sajátos nevelési igényű gyermekek együttnevelésével.

Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésének igényeit

(szakvélemény alapján)

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.

- A gyermeket megbecsüljük, különleges védelemben részesítjük.
- Figyelembe vesszük a gyermekek egyénenként eltérő biológiai és fejlődési ritmusát, igényeit, szükségleteit, családi háttérét.
- Biztosítjuk az optimális személyiségfejlődéshez nélkülözhetetlen érzelmi biztonságot, derűs, szeretetteljes légkör megteremtését.
- Elősegítjük a 3 – 6 éves korú gyermek személyiségfejlődését, egyéni képességeinek alakulását.
- Segítjük a gyermeket szociális érzékenységének fejlődésében és én-tudatának alakulásában, teret engedve ön-értékesítési törekvésének.
- A gyermeket eljuttassuk az iskolakezdéshez szükséges értelmi, lelki, szociális és testi fejlettséghez.

Óvodánk nevelési céljai

A gyermekek egyéni képességeinek megfelelő sokoldalú, harmonikus személyiség kibontakoztatása, tevékenységeken keresztül, érzelem gazdag óvodai légkörben. Az eltérő fejlődésű gyermekekre, kiemelt figyelmet fordítunk.

Ezen belül:

- Egyéni képességfejlesztés, mely mindig a gyermek aktuális fejlettségéhez igazodik.
- Mély természetszeretet kialakítása.
- A helyi hagyományok, népszokások megismertetése, ápolása.
- Megfelelő gyermekismeret birtokában az egyéni adottságokhoz mértén felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Személyiségfejlesztő, képességeket kibontakoztató nevelőmunka által a gyermekek érik el az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget. Az óvoda a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel.
- Anyanyelvi és kommunikációs képességfejlesztés megvalósítása a program által nyújtott tevékenységformákban.

Speciális céljaink

A másság elfogadására nevelés, melynek hatására a sajátos nevelési igényű gyermekek, a szociálisan hátrányos gyermekek, a nemzetiséghez tartozó gyermekek felnőtt korban könnyebben illeszkednek be a társadalomba.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

A NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK, AMELYEK BIZTOSÍTJÁK A GYERMEK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLŐDÉSÉT KÖZÖSSÉGI ÉLETRE TÖRTÉNŐ FELKÉSZÍTÉSÉT A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSÉT FEJLŐDÉSÉNEK ELŐSEGÍTÉSÉT, AMELYEK MINDEN GYERMEK ELJUT AZ ISKOLAKEZDÉSHEZ SZÜKSÉGES ÉRTELMI, LELKI, SZOCIÁLIS ÉS TESTI FEJLETTSÉGÉHEZ

AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Programunk általános feladatai

- Egészséges életmód kialakítása, prevenciós feladatok ellátása, külső szakemberek bevonásával.
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása
- Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.
- Anyanyelvi nevelés.
- Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az óvodáskorú gyermek fejlődésének, és nevelésének optimális feltételeinek biztosítása
- Közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását
- Teremtünk nyugodt, otthonos, szeretetteljes, biztonságos körülményeket, amelyek a gyermek optimális fejlődését lehetővé teszik.
- A tapasztalatokon, élményeken és játékon keresztül történő komplex személyiség-fejlesztés feltételeinek megteremtése. Törekszünk, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség kialakítására.
- A nevelésben olyan érzelem- és élménygazdag tapasztalási lehetőséget kívánunk teremteni, amelyek megelőzhetik a potenciális tanulási zavarok kialakulását.
- Lehetőséget teremtünk a környezet tevékeny megismerésére, a természet és környezetvédő viselkedéskultúra kialakítására.
- Igyekszünk megalapozni az egészséges életmódra jellemző szokásokat.

Az óvodai nevelés általános feladatai

- Az egészséges életmód kialakítása
- Az érzelmi és erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés biztosítása
- Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Egészséges életmód kialakítása

Feladatunk az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének a kialakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése.

Ezen belül:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermek testi képességei fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása
- ha szükséges, megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;

Gondozás:

- A gyermek komfortérzetének kielégítése, alakítása.
- A rendszeres tisztálkodás iránti igény kialakítása.
- Az egyes műveletek (fésülködés, zsebkendőhasználat, mosakodás, fogmosás, WC használat) helyes technikájának elsajátítása, gyakoroltatása.

Tisztálkodás: A napirend keretei között elegendő időt biztosít a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Megismerteti a tisztálkodási folyamatot: helyes sorrendiséggel és technikával, egészségügyi szokásokkal. A fejlettség szerinti segítséget nyújt. Fokozatosan kialakítja az önállóságot.

Tisztálkodási szabályok kialakítása:

- kötelező kézmosás étkezés előtt, WC használat után, a kézmosás szükség szerint igényének a kialakítása
- fogmosás igényének a kialakítása az étkezések után

Öltözködés: Elegendő időt és a szükség szerinti segítséget biztosít az öltözködésben, sorrendiség és a ruházat elhelyezésében a saját polcokon. Fokozatosan kialakítja az önállóságot.

- A ruházat mindig igazodjon a hőmérséklethez, időjáráshoz.
- A ruházat biztosítsa a szabad mozgást és óvjon a sérülésektől.
- Kényelmes lábbeli biztosítsa a láb fejlődését, a lábizmok erősödését.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

Étkezés: Biztosítja a kulturált étkezési szokások kialakításához szükséges feltételeket, a nyugodt, esztétikus környezetet. Személyes példájával alakítja a gyermekekben az étkezés során elvárható kulturált viselkedési formát. Az étkezések során figyelembe veszi a gyerekek egyéni igényeit, szükségleteit.

Az étkezéssel kapcsolatos tevékenységeket (önkiszolgálás, naposi munka) a gyermekek egyéni fejlődési ütemének megfelelően szervezi. A kulturált étkezési szokások elsajátítása során egyéni fejlődésük figyelembevételével ismerteti meg a gyerekeket az evőeszköz használatával. Figyelmet fordít a korszerűbb táplálkozási szokások kialakítására, lehetőséget biztosít a gyermekek számára eddig ismeretlen ételfélék megkóstolására és a folyamatos folyadékellátásra.

Az egyedi szükségletű gyerekek étkezési szokásait figyelembe veszi.

- Étkezési kultúra kialakítása
- Megfelelő mennyiségű és minőségű, vitaminokban, rostokban gazdag ételek fogyasztása. Minden tízórai friss gyümölcs – zöldség forrásokból áll.
- Az eszközök helyes használata.
- A különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlen zsírtartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése.

Mozgás: Változatos napi és heti rendben biztosítja a gyermekek mozgásigényének folyamatos kielégítését. Minden nap szervez mozgásos tevékenységet. Időjárástól függően napi 1-3 órát levegőn való tartózkodást biztosít a fokozatosságot betartva. A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építi.

Mozgás:

- Az egészséges életmód kialakulásának egyik elengedhetetlen feltétele, mely nagyban hozzájárul a gyermekek ideális testi és szellemi fejlődéséhez.
- A gyermekek minél sokrétűbb mozgásformákkal ismerkedjenek meg.
- A mozgáslehetőségek kötött és kötetlen formában valósuljon meg.
- A mozgásfejlesztő program az egész személyiség fejlesztésére irányul, s változatos tevékenységek sorozatában valósul meg.
- A motoros képességek fejlesztése
- A nagy és finommozgások, testséma és fizikai erőnlét fejlesztése.
- A szem-kéz, szem-láb koordinációjának fejlesztése.
- Problémamegoldások erősítése mozgásos tevékenységgel elvégzett feladatmegoldásokkal.
- Mozgással kapcsolatos, és mozgáshoz kapcsolódó szókészlet fejlesztése.
- Ritmikus tevékenységekkel a ritmusérzék fejlesztése.

Pihenés: Ebéd után a csoport szükségleteinek megfelelően a nyugodt pihenés légkörének feltételeit biztosítja, gondoskodik a terem szellőztetéséről, az ágyak megfelelő elhelyezéséről. A gyermekek egyéni igényeinek és szokásainak figyelembevételével a szükséges tárgyi feltételeket megteremti. A csoport nyugodt pihenési idejének biztosítása mellett figyelembe veszi az egyes gyermekek eltérő alvási igényét.

- A zavaró belső és külső ingerek megszüntetése.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Az alvás előtti és alatti légcsere biztosítása.
- Az egyéni alvásszükséglet figyelembevétele.
- A délutáni pihenést higiénés igényünk miatt a gyerekek pizsamában illetve ágyneműs fektetőn töltik.

Levegőzés:

- Az időjárástól függően minél több tevékenység szervezése a szabad levegőn.

Betegség megelőzés és egészségmegőrzés:

- A gyermek egészségének ellenőrzése (reggel érkezéskor, folyamatosan napközben, a gyermek hazaindulása előtt)
- Betegség megelőzés, stresszoldás, immunrendszer erősítés.
- Prevenciós feladatok alapja a személyi higiénia következetes megtartása, környezethigiénia
- A gyermekek önmaguk és társaik testi épségének megóvására és védelmére nevelése (konfliktuskezelés, tolerancia)
- A balesetek megelőzése céljából a személyi és tárgyi feltételek ellenőrzése, a hibaforrások megszüntetése
- Baleset esetén az SZMSZ-ben szabályozottak szerint való eljárás

Környezettudatos magatartás:

- A környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése,
- A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer, érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Környezeti vonatkozásban is aktív szemléletformálás.
- A természet és benne az emberi társadalom fenntarthatóságának, harmóniájának megőrzése a környezeti válság elmélyülésének megakadályozása érdekében.
- Egységkép fogalmi háttérének kialakítása.
- A helyi környezet kiemelt szerepének tudatosítása.

Az óvodáskorú gyermekeink 35 %-a hátrányos helyzetű, 70 %-a roma származású. Mindez meghatározza a gyermekek gondozásával, nevelésével kapcsolatos feladatainkat. A beszoktatás ideje alatt megismertetjük a gyermekekkel a WC és mosdó használatát, a testápolási szokások sorrendjét.

Úgy alakítjuk ki a helyes egészségügyi szokások sorrendjét, hogy minden felnőtt azonos módon és következetesen gyakoroltassa a gyerekekkel. Javaslatot teszünk a heti étrend kialakítására, hogy az mindenkor feleljen meg a gyermekek életkori sajátosságainak, főzelékek, gyümölcsök, zöldségfélék, tejtermékek szerepeljenek benne.

Az étkezési szokásokban tapasztalható egyéni különbségeket, lemaradást, a kulturált körülmények biztosításával, személyes példaadással próbáljuk koruknak megfelelő szintre hozni. Fokozatosan kialakítjuk a helyes öltözködési szokásukat, a szülők bevonásával. A réteges öltözködés előnyeit hangsúlyozzuk. A gyermekek tisztasága, ápoltsága érdekében rendszeres tisztasági ellenőrzést tartunk a lakóhely egészségügyi szakemberével (védőnő).

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

Szülői értekezleten olyan témát választunk, ami kapcsolatos az egészséges táplálkozással, mozgással, tisztálkodással, fogápolással, hajápolás higiéniájával. Naponta szervezünk néhány percig tartó mozgásos tevékenységeket, valamint rövid ideig tartó sétát, melyek hozzájárulnak a gyermekek mozgásigényeinek kielégítéséhez, mozgáskoordinációjának fejlődéséhez. Megfelelő időjárás esetén a testnevelés foglalkozásokat az udvaron tartjuk. Biztosítjuk az alváshoz szükséges feltételeket. Minden gyermek számára megfelelő idő van biztosítva a korcsoportjának megfelelő alvási igény kielégítésére.

Az óvodában megbetegedett gyermekeket azonnal elkülönítjük, értesítjük a szülőket. A szülők érkezéséig gondoskodunk a gyermek elkülönítéséről. Egészségük megőrzéséhez fontos, hogy edzettek legyenek, ezért minden időszakban sokat tartózkodunk a friss levegőn. Megkeressük a módot, hogy a szabadban sokat mozoghassanak. Az évszakok adta lehetőségeket kihasználjuk, játszunk a falevelcsomóban, csúszkálunk a havon, sétálunk a füves parkban. Nyáron sokat napfürdőzünk. Az újonnan telepített fák és bokrok, napsütéses időben az árnyékot fogják biztosítani. A nagy szabad füves terület alkalmat ad a szervezett mozgásos tevékenységekre. Arra törekszünk, hogy udvari játékaink megtartsák esztétikai hatásukat, így évente karbantartási munkákat végeztetünk rajtuk.

Udvari játékaink kialakításánál törekszünk a célszerűség, az európai szabványnak megfelelő praktikus játékok-játszóterek kialakítására.

Nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tartózkodásra. Ha sokat vagyunk olyan környezetben, ahol a gyermekeknek lehetőségük van mozogni (erdő, árok – mászásra, ugrásra alkalmas lehetőségek), ott a célszerű mozgást igen gyorsan elsajátítják. Ha ezt tudatosan erősítjük, fokozzuk fejlődésüket és tökéletesítjük mozgásukat. Az egészséges életvitel kialakításánál nagy szerepe van a környezetbarát viselkedésnek.

Óvodapedagógus feladatai:

- az óvadás korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezi a gondozási tevékenységeket;
- biztosítja a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet;
- megteremti a lehetőségét, hogy a felnőtt és a gyermek kapcsolata a gondozási feladatok végzése közben bensőséges, kölcsönösen egymásra figyelő, érzelmgazdag, örömteli, beszédes legyen, különös tekintettel a sajátos nevelési igényű gyermekekre;
- az óvodapedagógus feladata a gyermekek szükséglete szerint megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó prevenció és korrekció testi lelki gondozási feladatok ellátása;
- az alapvető életvezetési készségek elsajátítása, mint a döntéshozatali készség, a kreatív gondolkodás készsége, a kommunikációs készség, az önismeret készsége, az érzelmek kezelésének a készsége, a problémamegoldás készsége, a kritikus gondolkodás készsége, az interperszonális készségek, fejlesztése amely elengedhetetlen a problémák megoldásához, a rugalmas alkalmazkodáshoz, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz és a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségekre épülő nevelés segíti a gyermekeket abban, hogy elsajátítsák az egészséges életmód kialakításához szükséges ismereteket, készségeket és képességeket.

Fejlődés jellemzője óvodáskor végére:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- Kulturáltan étkezik.
- Helyesen használja az evőeszközöket.
- Az elsajátított testápolási szokásokat a gyermek teljesen önállóan, igény szerint végzi: önállóan használja a vécét; önállóan és helyesen technikával mos kezét, fogat; szükség szerint használja a zsebkendőt.
- Önállóan, a megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik. Ruháját hajtogatva a helyére teszi.
- A környezetében mindenütt rendet tart. Ügyel saját külsőjére.
- Szívesen kezdeményez mozgásos játékokat.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási, öltözködési teendőket.
- Képesek lesznek szükségleteik felismerésére, mozgásigényük szándékos irányítására.
- Készség szintjén használják az evőeszközöket, kialakulnak a kulturált étkezési szokások.
- Igénylik a környezetük rendjét, gondozottságát.
- Az egészséges életmódhoz kapcsolódó helyes táplálkozás és higiéniai szokások beépülnek a gyermeki személyiségbe, pozitívan formálva azt.
- A szabadban végzett számtalan tevékenység által a gyermekek kiegyensúlyozottá, edzetté, testileg-lelkileg, szellemileg teherbíróvá válnak, felkészültté az iskolai életre.
- Tanuljanak meg alkalmazkodni a körülményekhez, megfelelően mozogni, tájékozódni, erejükkel gazdálkodni.
- Igényeljék a szabadban való tartózkodást, sétát, kirándulást, a zöld környezetet.

Helye a nevelés folyamatában

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása az óvodáskorúaknál kiemelt jelentőségű. Segíti a kisgyermek szükségleteinek kielégítését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, egészséges életmódjuk kialakulásához és megteremti a nevelési hatások érvényesülésének feltételeit.

A környezeti tényezők segíthetik vagy lassíthatják az öröklött tényezők kibontakozását. Ezért nagyon fontos, hogy a gyermek egyéni fejlettségének megfelelően legyen képes a környezethez való leghatékosabb alkalmazkodásra.

Célja:

- Testi-lelki elégedettség és harmónia biztosítása az óvodai élet során.
- Az egészséges életvitel igényének alakítása, megalapozása az óvodai életet követő életszakaszokra.

Feladataink:

- a gyermekek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezet és eszközrendszer biztosítása
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- nagy-, és kis mozgások (finommotorika) fejlesztése
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- az egészséges életmód szokásainak megalapozása, testápolás, az étkezés, az öltözködés, a baleset-megelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása
- a prevenciós és korrekciós testi fejlesztés feladatai (szükség esetén speciális szakemberek közreműködésével)
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása

Kiemelten fontos feladatainknak tartjuk:

- a szokás-, szabályrendszer kialakításával a gyermeki szabadságvágy tiszteletben tartását
- a rugalmas napirend szervezését, a pedagógus pozitív mintaadását
- az egészséget veszélyeztető dolgok és helyzetek elkerülését szolgáló szokások, szabályok kialakítása
- önkiszolgáló képességek fejlesztése, rendezett, esztétikus, egészséges és biztonságos környezet kialakításával

Programunk a gyermeket egy együttműködő, egyéni igényekkel, szükségletekkel rendelkező személyiségként kezeli. Tiszteletben tartva a gyermeki szabadság érvényesítését.

A gyermeki fejlődés egyik feltétele a megfelelő táplálkozás, mozgás, pihenés, a személyi higiénia megléte. Ezeket a feltételeket a korosztályokhoz igazodó napirendek biztosítják.

A csendes pihenőt mesével indítjuk, és a pihenés ideje változik az életkor előre haladtával.

A gyermekek egészségének, edzettségének biztosítása:

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással elkülönítve gondozzuk mindaddig, amíg szülei meg nem érkeznek.

Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, erős köhögés esetén.

A fertőzések elterjedését gyakori szellőztetéssel, megfelelő öltözködéssel, saját tárgyak használatával, megfelelő fertőtlenítéssel igyekszünk gátolni.

Figyelünk a személyiségzavarokra, neurotikus tünetekre, melyek a kedvezőtlen családi légkör, súlyos lelki megrázkódtatás hatására alakulnak ki.

A veleszületett rendellenességek korai kiszűrése lehetővé teszi a mielőbbi korrekciót (nagyot hallás, fénytörési hiba, stb).

A gyermekek ellenálló képességét növeljük a szabadban való tartózkodással. Minden időszakban sokat tartózkodunk a friss levegőn. Futkározhatnak, szabadon mozoghatnak.

A környezeti adottságokat kihasználva sokat sétálunk, kirándulunk. Télen közösen szánkózzunk, csúszkálunk, hógolyózzunk.

A kulturált életre nevelés jellemzői óvodánkban:

- étkezési kultúra, pl. asztal megterítése
- ünnepeink megfelelő szimbolizálása, lebonyolítása és mindazok a tevékenységek, amelyek a későbbi életszakasz fejlődéséhez az iskolai tanuláshoz megfelelő alapot jelentenek

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak, fésülködnek.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, helyére teszik azokat. Zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek vizet a kancsóból.
- Esztétikusan terítenek, higiénikusan étkeznek. Készségszinten használják a kanalat, villát, kést. Étkezés közben halkan beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznek, a ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik, bekötik.
- A ruhájukat esztétikusan, összehajtva helyére teszik.
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- Ügyelnek saját küllemükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésre törekvés.

AZ ÉRZELMI, AZ ERKÖLCSI ÉS KÖZÖSSÉGI NEVELÉS ÉS AZ ÉRTÉKORIENTÁLT KÖZÖSSÉGI NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Helye a nevelés folyamatában

Az óvodáskorú gyermek egyik jellegzetes vonása, hogy magatartását az érzelmek irányítják. Elengedhetetlen, hogy az óvodában a gyermeket érzelmi biztonság, egy állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott és szeretetteljes környezet vegye körül. Ennek érdekében fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor pozitív érzelmi élmények ériék; a gyermek és az óvoda munkatársai, valamint a gyermekek és a pedagógusok közötti kapcsolatot pozitív hozzáállás és érzelmi töltet jellemezze.

Az „én” fejlődésben a 3-7 éves szakasz kiemelt jelentőségű.

A 3-4 évesre jellemző, önérvényesítő, „énes” magatartásból óvodáskor végére eljut a gyermek a kezdeményező, együttműködő, szociális magatartás, viselkedés szintjére. Ez természetesen csak csoporthelyzetben valósulhat meg. Az együtteség, a közösen átélt élmények bizonyos többletet adnak a csoportnak, módosíthatják a viselkedést.

A szociális tanulás legfőbb eszköze óvodáskorban az utánzás, a minta követés, a felnőtt, majd a társmodell szociális viselkedésének érzelmi indíttatásból fakadó átvétele, majd e minta egyre szélesebb kiterjesztése, mely megnyilvánul a gyermek tevékenységében.

Az érzelmi nevelés és társas kapcsolatok célja a gyermekek egyéni érdekeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normái alapján.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és családhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Az óvoda barátságos, bizalmat teremtő és szeretetteljes környezete ösztönzi a gyermeket, amely befolyásolja a gyermek érzelmi kötődésének fejlődését, amelynek megvalósítása a pedagógus és a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítők feladata.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Szocializáció:

Az óvodánk célja és feladata

A 3 H gyermekek felkutatása, teljes körű integrálása az óvodai nevelése. A gyermek óvodába érkezése előtt a szülőkkel történő kapcsolatteremtés, a védőnő segítségével abban, hogy óvodáskor előtti egészségi állapotáról tájékozódjunk.

Az óvodába érkező gyerekeket otthonosan berendezett csoportszobákba várjuk, ezzel segítjük át őket a beszoktatás nehéz napjain. Tudjuk azt, hogy minden gyermek más, mindegyik külön kis egyéniség s ennek megfelelően próbáljuk őket formálni, alakítani, hogy egy sokkal nagyobb közösségbe be tudjanak illeszkedni.

Nagyon sok olyan gyerek érkezik az óvodába, akik nagycsaládban nevelkednek, ők sokkal hamarabb elfogadják társaik és a felnőttek közeledését, azok a gyerekek, akik egyedül nevelkednek nehezebben oldódnak – nagyon sokszor “csak én”, “csak nekemmel” találkozunk, ilyenkor segítenek az ölbeli játékok.

Célunk az, hogy az egyén és a közösség nevelése szorosan összefonódjon.

Az együttes tevékenységeken, a csoportos együtt foglalkozásokon alakítjuk a közösségi szokásokat, a közösségi magatartást.

Kirándulásokat szervezünk, azért, hogy a gyerekeket minél több közös élményhez juttassuk.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldre való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából, az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be. A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt, illetve kiemelkedő képességű gyermekeket szükség esetén megfelelő speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel fejlesztjük.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Ragaszkodnak óvodájukhoz, a társaikhoz, felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekek igényévé válik a viselkedés és helyes cselekvés szokásszabályainak betartása. Egymást megkérlik a szabályok betartására.
- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt éreznek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességeiben.
- Konfliktus helyzetben társaikkal egyezkednek.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják. Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Szavak nélkül is értik környezetük jelzéseit, érzéseit.
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, melyek a hiányosságaik.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- Érvényesítik kezdeményezőképességüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Elfogadják társaik különbözőségét, másságát.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat. Éretté válnak az iskolába lépésre.
- A tevékenységeket legyenek képesek türelemmel befejezni.
- Ismerjék el saját hibájukat, konfliktushelyzetekben tudjanak egyezkedni.
- Szociálisan váljanak éretté az iskolába lépésre.

AZ ANYANYELVI, ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

Célunk

- A gyermekeket olyan beszédközegebe helyezni, ahol a különböző élethelyzetekben támogatjuk a kérdezést, elkerüljük a javítgatást.
- A gyermek ne csak választékosan, hanem szépen, helyes kiejtéssel tanuljon meg beszélni.
- Az értelmi képességek, érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás és a kreativitás fejlesztése.
- Az alapvető kultúrtechnikák elsajátításához szükséges különböző képességek alakítása, fejlesztése.
- Egyre pontosabb, valósághű érzékelés – észlelés kialakítása.
- A figyelem összpontosítására való képesség alakítása.
- A valósághoz közelítő képzeleti működés alakítása.
- Emlékezet fajtáinak finomítása.
- Gondolkodási alpműveletek stabilizálása.
- Kreatív problémamegoldó gondolkodás lehetőségeinek bővítése.
- A beszéd fejlődésével párhuzamosan kialakuló elemi, fogalmi gondolkodás megalapozása.

Feladat:

- A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra építkezés
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak a kialakítása.
- A gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek a rendszerezése, a kreativitás fejlesztése.
- Az értelmi képességek kiművelése
- A kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetítéssel (a javítgatás elkerülésével) – az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- Az óvodai nevelés a gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitás fejlesztése.

A nevelés tartalma

1. A percepciók megfelelő kiművelése (látás, hallás, tapintás, ízlelés és szaglás).
2. Pszichológiai képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet) megalapozása.
3. Kommunikációs képességek fejlesztése, az anyanyelv eszközi használata valamennyi tevékenységben.
4. A környezet tevékeny megismerése, a számtani alapok megteremtése.
5. Komplex tevékenységrendszer megszervezése- miközben a gyermek maga fejt meg, és cselekvésen keresztül sajátít el ismereteket, és fejlődik a kompetenciánk.
6. A négy őselem (levegő, tűz, víz, föld) tapasztalati úton történő megismertetése. Gyűjtő munka, dramatikus játékok, kísérletezések, mozgásos játékok és saját készítésű társasjátékok segítségével. Az évszakok jellemzőinek megfigyelése kirándulások, séták, kísérletezések, videó filmek segítségével.

A gyermek szellemi fejlődéséhez tartozik a környezeti ingerek hatására meginduló ismeretszerzés. Ehhez elengedhetetlen a percepciók megfelelő kiművelése. /látás, hallás, tapintás, ízlelés, szaglás./ Szükséges megalapozni az alapvető pszichológiai képességeket /éneklés észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás. / Tudatosan fejleszteni szükséges a formális logikai munkaformáit. /azonosság, alá- és fölé rendelés, csoportosítás, következtetés, ítélet, indoklás, cáfolat, stb. /

A gyermek fejlődésének alappillére, hogy a felnőtt szoros interakciós kapcsolatban legyen vele. A személyes bensőséges kapcsolat kialakításához szükséges az egyéni, differenciált bánásmód, amely minden gyereket megillet.

A magyar nyelv, a helyes beszéd megtanítása is az elsődleges feladatokhoz tartozik. A beszéd és a nyelv általi kifejezés, a nyelvi kommunikáció minden tevékenységet átszö.

A gondolkodás fejlesztése a verbális szocializációval, a beszéddel szoros kapcsolatban áll. A jó kifejezőkészség segíti a gyermek szociális kapcsolatainak építését. Fejlődik önbizalma, ha képes beszélni érzelmeiről, érzéseiről, az őt foglalkoztató dolgokról. Megtanul kérdezni, válaszolni. A nyelv segítségével éli át a gyermek az intellektuális helyzeteket. A kommunikációs és metakommunikációs csatornákon keresztül érzelmi és értelmi hatások érik, ezért a közlés és a befogadás csatornáit sajátítja el.

A gyermeket aktivitásra, a problémák meglátására- és megoldására szükséges ösztönözni, ezzel alakíthatjuk a kreatív gondolkodásukat is. Minél több alkalmat kell teremteni arra, hogy a gyerekek érzéseiket, ötleteiket a játékban, az ének-zenében, a rajzolásban, a konstruálásban, stb. kifejezésre tudják juttatni.

Lehetőséget kell teremteni a minél szélesebb tapasztalatgyűjtésre, kísérletezésre, az önálló problémamegoldás kipróbálására is.

Célunk a természeti- és társadalmi környezetünk sokoldalú megismertetése, s a számtani alapok megalapozása.

A gondolkodás fejlesztését a konkrét, szemléletes környezet megfigyelésére alapozzuk.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

A kommunikációs képességek fejlesztése az anyanyelv eszközi használata az értelmi nevelés nélkülözhetetlen feltétele.

A gondolkodás fejlesztése, az elemi logikai munkaformák helyes használatának az elsajátítása.

Az óvodapedagógus feladatai

- Olyan változatos tevékenységek tervezése és szervezése a mindennapok során, mely épít a gyermeki spontaneitásra, kíváncsiságra, érdeklődésre, a természetben történő felfedező megismerésre, az élethelyzethez fűződő tapasztalatszerzési lehetőségekre.
- A játékosság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés, vizsgálódás biztosítása.
- A kötött és a kötetlen foglalkoztatási forma közötti ésszerű arány kialakítása és a komplexitásban rejlő lehetőségek kiaknázása.
- A magyar és angol nyelvhasználat megfelelő arányainak megtartása.
- Az értelmi képességek – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotó képesség – fejlesztése.
- A szülők folyamatos tájékoztatása a gyermek értelmi fejlődéséről, további teendőkről, az otthoni fejlesztés lehetőségeiről.
- Problémák esetén, szülő beleegyezésével szakember segítségének kérése.
- A szülők figyelmének felhívása a gyermek kiemelkedő képességére, további teendőkre.
- Biztosítson módot a kérdésre, adjon választ és kérdezzen vissza, beszéde legyen szemléletes és képszerű.
- Teremtsen helyzeteket, melyekben a gyermekek elmondhatják örömeiket, bánatukat, azt ami foglalkoztatja őket.
- Ismerje fel a beszédhibákat, a hangszín és beszédritmus rendellenességeit, gondoskodjon a szakirányú fejlesztésről.
- Szervezzen játékokat a beszédszervek ügyesítésére.
- Családi háttérből kiindulva, a gyermek egyéni képességeit megismerve, beszédfejlesztő, kompenzáló tevékenység folytatása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Egyre pontosabbá válik valóságghú észlelésük
- Kialakul a figyelem összpontosítására való képességük
- Képesek a problémák megoldására és a kreativitásra
- Kialakul az érzelmi rá hangolódás, a célzott tanulásra
- Erősödnek az iskola megkezdéséhez szükséges magatartási formák: önfegyelem, kitartás, beszédfigyelem, irányított figyelem, feladattudat, egymás segítése.
- Kialakul bennük az igény, hogy feladatokat sikeresen oldjanak meg
- Környezetéről valóságghú képet alkot
- Kialakul az adott életkorra jellemző szókincs. Gondolataikat rövid, összefüggő mondatokban képesek megfogalmazni.
- Különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkotson.
- Igénylik, hogy feladatokat sikeresen és önállóan oldjanak meg.
- Képesek a környezetükről hiteles, valóságghú képet alkotni.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Óvodánk tárgyi feltételei

Arra törekszünk, hogy a gyerekek óvodai környezete otthonos és barátságos legyen a gyermekek játékkedvét ösztönző, ahol a gyermekek az igényeik és tevékenységeik alapján aktívan részt vesznek annak kialakításában.

Intézményünk 3 csoporttal, 75 férőhellyel működik. 2019 márciusától az új óvoda birtokbavételétől nagy fejlődést érzékelhetünk a tárgyi feltételek tekintetében. A kötelező eszközjegyzékben elvárt feltételek megvalósultak. Főként a szociális helyiségek biztosítottasága javította a munkakörülményeket. Van nevelői szobánk és öltözőnk, fejlesztő szobánk. Minden gyermekcsoportnak külön mosdó és öltöző, vezetői és helyettesi iroda, aula a közösségi programok lebonyolításához és a mozgásos tevékenységek megtartásához. Két csoportszobában galéria, a játéktér bővítése érdekében. Továbbá digitális tábla, akvárium és sósasztal bővíti a gyermekek élménytárát. A berendezési tárgyakat lehetőség szerint folyamatosan pótoljuk, minőségileg cseréljük, felújítással javítjuk. Számítógépünk nagyon jól segíti, az adminisztrációs munkát, valamint a világhálón való tájékozódást.

Az új óvoda udvarunk az előírásoknak megfelelő mozgásfejlesztő eszközökkel, homokozókkal, babaházakkal, asztalokkal-padokkal, rugós játékokkal és csúszdákkal van felszerelve. 2021. augusztus 8-án az „Írány a pálya” pályázat keretében megvalósult sport udvart vehették birtokba gyermekeink.

A kötelező eszköz-felszerelési jegyzék előírása alapján az alapvető anyagok, kellékek, a minőségi játékeszközök, könyvek, hangszerek, sportszerek, bútorzat (asztalok, székek, fektetők, játék konyhabútorok, könyvespolcok) rendelkezésre állnak.

Helyiségek funkciója	Száma	Felszereltsége
Csoportszoba	3	A program megvalósításához szükséges eszközök, tárgyak
Folyosó	1	Padok
Mosdók	3	Gyermek WC-k, mosdók
Raktár	1	Foglalkozásokhoz szükséges fejlesztő eszközök
Játék és egyéb tároló helyiség	1	Udvari játékok
Irodák	2	Számítógép, nyomtató, fénymásoló, internet hozzáférés, DVD lejátszó, TV, CD lejátszó, fényképező, könyvállomány, hűtő, mikró,
Nevelői szoba	1	Könyvtárszekrény, asztalok
Gyermeköltözők	3	Öltözőszekrények
Felnőttöltöző	1	Öltözőszekrények
Fejlesztőszoba	1	Fejlesztő eszközök, digitális tábla
Aula	1	Akvárium, sósasztalok
Mosó-szárító helyiség	1	Mosógép és textiltároló
Tálalókonyha	1	Konyhai felszerelések

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Felnőtt mosdók	2	Felnőtt WC-k, mosdók
----------------	---	----------------------

Óvodánk személyi feltételei

Változó világunkban a pedagógus személyisége megkívánja a komplex, rugalmas látásmódot, így az új dolgok iránti elfogadáshoz a bátor, kezdeményező, kipróbáló, új iránt fogékony személyiség megléte szükséges. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modell, mintát jelent a gyermekeink számára. a teljes óvodai életben megvalósított nevelési feladatokon belül tölt be kulcsszerepet. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésünknek. A gyermek szeretetszükségletét kielégíti, mellyel számára biztonságérzetet nyújt. Megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltünk be az együttnevelésben. Követelményünk és elvárásunk, hogy előítéletektől mentesen közeledjünk a különböző kultúrájú családokhoz. Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe.

A dajkát és a pedagógiai asszisztenszt a pedagógiai munka közvetlen segítőiének tekintjük, akik éppúgy, mint az óvodapedagógus magatartásával, beszédstílusukkal, öltözködésükkel hatást gyakorolnak a kisgyermekekre. Nevelőmunkánk során a dajka és az óvodapedagógus tevékenységét összehangoltá kell tennünk. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseiről, módszereiről. A pedagógiai programnak megfelelően kell tevékenykedniük.

A nem pedagógus alkalmazottak összehangolt munkája elengedhetetlen a feladataink megvalósításához. /dajka pedagógiai asszisztens/

Óvodánkban főiskolai diplomával rendelkező óvodapedagógusok száma, jelenleg 6 fő.

Ebből 1 fő igazgató.

Főállású dajka: 3 fő

Pedagógiai asszisztens: 1 fő

Hetirend

A hetirend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai életben. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezésének, melyet az egész nap folyamán óvodapedagógus irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb hetirendet állítsunk össze. Jusson idő a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a hetirend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk a gyermekek fejlesztése érdekében az egyes napok folyamán. A hetirend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést a keret és az időtartam változó, szervezhető kezdeményezett, vagy kötött formában. Heti két alkalommal minden korosztály számára kötelező a testnevelés foglalkozás. Mozgásfejlesztő

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

szabályjátékokat a mindennapos testnevelés keretein belül a részképességeinek fejlesztésére törekedve szervezünk.

A felajánlott, választható műveltségterület, integráló tevékenységet úgy alakítjuk, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretein belül szervezhetők.

Napirend

A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez.

A napirenden belül rugalmas időbeosztással élünk, mely igazodik a gyermekcsoportok tempójához, igényeihez, a megváltozott körülményekhez.

07:00-08:00 Az ügyeletes csoportban szabad játék

08:00-9:30 Szabad játék. Kötött vagy kötetlen tevékenység, mindennapos mozgás. Munka jellegű és gondozási feladatok. Folyamatos tízórai. Napi 45 perces időtartamban, a feladatokhoz igazodva és figyelembe véve a gyermekek egyéni terhelhetőségét, külön térben megszervezett iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység a tanköteles kor előtt álló és tanköteles kort már betöltött, óvodában visszamaradt gyermekek számára.

9:30-12:00 Kötött vagy kötetlen tevékenységek, szabad játék, levegőzés, séta.

12:00-13:00 Előkészület az ebédhez, tisztálkodás, munka jellegű tevékenység. Ebéd.

13:00-15:00 WC, tisztálkodás, fogmosás, előkészület a pihenéshez, mesehallgatás, altatódalok, pihenés

15:00-15:30 Folyamatos ébredés, wc, kézmosás, uzsonna.

15:30-17:00 Szabad játék a csoportszobában vagy jó idő esetén, az udvaron. Hazamenetel

Csoportszervezés

Gyermekcsoportok szervezésének elvei:

A csoportokat a gyermekek életkora szerint alakítjuk ki. Amennyiben szükséges az arányos gyermeklétszám kialakítása érdekében részben osztott csoportokat is létrehozunk.

DOKUMENTÁCIÓK

A Nevelőmunka tervezése

A kezdeményezések, tevékenységek időtartama az egyéni fejlettségi szinttől függ.

A kezdeményezések megszervezése a nevelési év folyamán.

3-4 évesek	november 1-től május 31-ig
4-5 évesek	október 1-től május 31-ig
5-6-7 évesek	szeptember 15-től május 31-ig

A kötelező adminisztráció az oviKRÉTA rendszeren belül történik. Az oviKRÉTA rendszer célja, hogy az óvoda a gyermekekkel és alkalmazottakkal kapcsolatos adminisztratív feladataihoz informatikai támogatást nyújtson oly módon, hogy az óvodák fenntartói számára is biztosítsa a számukra fontos információk megtekintésének lehetőségét.

- Gyermekek és gondviselőik, alkalmazottak adatainak rögzítésére, áttekintésére.
- Felvételi és mulasztási napló - jelenléti ív naprakész nyilvántartására.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Csoportnapló - óvodai tevékenységek, események rögzítésére, dokumentumok csatolására. A csoport története egyben, egy helyen látható és kezelhető.
- Gyermeknapló - egy gyermek története egyben, egy helyen látható és kezelhető.
- Óvodai beiratkozás - felvételi határozatok, Felvételi előjegyzési napló generálásra.

A főigazgató kezelheti a gyermekekkel és óvodai csoportokkal kapcsolatos adatokat, letölthetők a Gyermek- és Csoportnaplók, illetve a Felvételi és mulasztási naplók. Az intézményvezetők részére az alkalmazotti adatok gyorsan hozzáférhetők, továbbá a gyermekekhez, csoportokhoz és alkalmazottakhoz tartozó dokumentumok csatolhatók, megtekinthetők az adatszolgáltatásokhoz milyen riportok állíthatók elő.

Az iskolai -előkészítő fejlesztés tervezéséhez, szervezéséhez, az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek kötelező dokumentumban való rögzítését a pedagógusnak megtervezni.

- Intézményi menüpont
- Gyermekek menüpont
- Csoportok menüpont
- Alkalmazottak menüpont
- Szülők menüpont
- Beiratkozás menüpont
- Dokumentumok menüpont
- Riportok menüpont
- TÉR menüpont

Felvételi és mulasztási napló

A jogszabályi, elszámolási, valamint az óvodai gyakorlat elvárásaihoz igazított dokumentáció:

- Elektronikusan vezetett hiányzás nyilvántartás
- Hiányzások igazolásainak dokumentálása
- Egyéni intézményi összesítések, kimutatásokkal kiegészített naplódokumentáció
- MÁK-ellenőrzés funkció

AZ INTÉZMÉNY KAPCSOLATAI

Az óvoda és az iskola kapcsolata:

Óvoda-iskola kapcsolatában arra törekszünk, hogy az iskolai pedagógusok minél jobban ismerjék meg és fogadják el az óvodai nevelés szándékát. Tudatosodjék bennük, az óvodában játékos módszerrel történő nevelés, tanulás történik.

A gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve úgy neveljük és fejlesztjük őket, hogy környezetükben jól eligazodjanak, együttműködők, kapcsolatteremtők legyenek. Úgy neveljük őket, hogy 6-7 éves korukra iskolaéretté váljanak. Legyenek képesek iskolai tanulmányaik megkezdésére. Fontos, hogy az iskolai életbe zökkenőmentesen illeszkedjenek be.

Az együttműködés formái:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- A nevelési év végén több alkalommal ellátogatnak a leendő első osztályos gyerekek a csoportvezető óvó nénijükkel az iskolába. Ismerkednek az iskolával, leendő tanítójukkal.
- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a leendő osztálytanító minél jobban megismerhesse legnagyobb óvodásainkat, megfigyelhesse őket játéktevékenység közben, foglalkozásokon, ünnepségeinken. A leendő első osztályos nevelő rendszeresen látogatása hozzájárulhat a szoros, bizalomra épülő érzelmi kapcsolat kialakulásához. Így az óvodáskor végeztével, minden gyermek örömmel, szorongás nélkül lépheti át az iskola kapuját.
- Szülői értekezletre meghívjuk a leendő első osztályos nevelőt, aki tájékoztatja az iskolába készülő gyerekek szüleit az iskolába lépés első teendőiről.
- Közös rendezvények, játékok rendezése: karácsonyi versenyjátékok, húsvéti versenyjátékok.

Az óvoda bölcsőde kapcsolat:

Törekedni szükséges a jó partnerkapcsolat alakítására, hogy ismerjék meg az óvodát és szívesen ajánlják azt. Keressük a tartalmas együttműködés lehetőségeit. A bölcsődéből érkezőknek lehetőség és igény szerint biztosítani kell, hogy azonos csoportba kerüljenek.

Területei:

- kapcsolattartási formák (megbeszélések, szakmai konzultáció)
- közös tartalmak, programok, az intézmények közötti téma azonos napok szervezésére
- kölcsönös tájékoztatás változatos formáinak alkalmazása
- információcsere az átadott gyermekekről
- -a gyermekek nyomon követése az óvoda kezdő szakaszában a gondozónók részéről stb.

Óvoda és szorványmagyarság óvodáival való kapcsolat:

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

Óvodánk egyéb kapcsolatai

Fenntartóval:

Kapcsolatunk részben hivatalos, részben pedig támogató, segítő jellegű. Problémáink megoldását az együttműködés jellemzi.

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal:

Esetmegbeszélések különös tekintettel a rendszeres óvodába járást akadályozó tényezőkre.

Közművelődési intézménnyel:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

- gyermekműsoron való részvétel
- könyvtárlátogatás

Egészségügyi szervekkel:

- rendszeres tisztasági vizsgálat

Szakszolgálati Szervvel:

- A Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Pedagógiai Szakszolgálat segítségét kérjük szükség esetén.

Szakmai Szervezetekkel:

- Kapcsolatot tartunk a vásárosnaményi Városi Óvodával és a Megyei Pedagógiai Intézettel.

AZ ÓVODA ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI

A népi hagyományainkat aktuális, komplex módon jelenítjük meg a mindennapi tevékenységekben. Törekszünk az énekes,- mondókás, dramatikus játékok hitelesebb, élményszerűbb átadására. Gyakran használunk jellegzetes népi hangszereket, zajt keltő eszközöket. Természetes és sokrétű módon alkalmazzuk óvodai életünkben népköltészeti értékeinket és népmese hagyományainkat.

Október utolsó hete: „Tök jó hét”

- „Tök jó hét” keretén belül tökfárgás, tökös játékok és tevékenységek egész héten.

November 11.: Márton nap

- Márton napi legenda megismerése. Ludas játékok és tevékenységek.

November utolsó hetétől: Adventi készülődés, karácsonyi hangulatteremtés

- Karácsonyi asztali és ablakdíszeket készítünk közösen a szülőkkel. Az itt elkészített dekorációkat mindenki hazaviheti és otthonaikat díszíthetik vele.

December első hete: Mikulás ünnepség

- December első hetében várjuk a Mikulást. Minden csoport közös énekléssel, verseléssel készül. Ezután következik a várva-várt csomagosztás, ekkor a jóságos Télapó mindenkit megajándékoz, elbúcsúzik, aztán továbbmegy.

December: Karácsony

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- A karácsonyi ünnepségre meghívjuk a szülőket, ahol a nagycsoportosok betlehemes játékkal, a kicsik és a középsősök karácsonyi versekkel és énekekkel készülnek a közös karácsonyi műsorra. Az ünnepség végén közösen díszítjük fel a karácsonyfánkat.

Február: Farsang

- Farsangi készülődés, dekorálás, jelmezvarrás, álarckészítés, stb. A rendezvényre meghívjuk a szülőket is, és a még nem óvodáskorú gyermekeket, így ez Óvodába Csalogató rendezvény is egyben. Mindhárom csoport műsort ad elő különböző jelmezekbe beöltözve. Ezután minden csoportszobában különböző versenyek következnek, amiben a gyerekek nagy örömeiket lelik, pl. csoki evő, tejszínhabevő, végül a jól megérdemelt torták következnek.

Március: Március 15.

- Nemzeti ünnepünkön ezzel kapcsolatos verseket, zenét hallgatnak, saját kezűleg készítenek (festenek) zászlókat, a nagyok váltóversenyeken vesznek részt. Kokárdát gyurmáznak, a lányok pártát, a kisfiúk huszáralapot készítenek maguknak. Célunk: hogy fejlődjen gyermekeink magyarságtudata, ismerkedjenek meg hazánk jelképeivel, azok fontosságával.

Április: Húsvét

- Húsvéti locsolkodás. A népi hagyományoknak megfelelően történik, igyekszünk megőrizni és ápolni hagyományainkat. Ünnepi ruhában a kisfiúk kölnivel meglocsolják a kislányokat, amit a kislányok csoki tojással viszonznak.

Május: Anyák napja

- A gyermekek ünnepi műsorral készülnek: versekkel, megható dalokkal, ajándékokkal és virágokkal kedveskednek az édesanyáknak és nagymamáknak.

Május: Gyermeknap

- A gyermekek számára érdekes programok szervezésével készülünk.

Június: Ballagás

- A nagycsoportosok ünnepi műsorral búcsúznak el az óvodától. Ilyenkor a szülők is bekapcsolódnak az előkészületekbe: takarítanak, a termeket díszítik, szendvicseket és süteményeket készítenek.

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Játék

A játék a fejlődésnek természetes közege, alapvető tevékenységi formája és leghatékonyabb eszköze. A játék legyen az öröm és élmény forrása az érzelmi hatások feldolgozásának lehetősége. Az óvodai élet egészét átszövő tevékenység biztosítása

„A játék nem más, mint a lélek megnyilvánulása,

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Segítségével olvashatóvá válik a lélek...”

/Ancsel Éva/

A játék célja:

A kisgyermek a környezete és saját belső érzései alapján szerzett tapasztalatait játéka során tükrözi. Ezáltal a játék rendkívül fontos szerepet tölt be, hiszen olyan tevékenység, amely a gyermek személyiségének fejlődését segíti elő és élményeket nyújt.

Az óvodai környezetben prioritást kell adni a szabad játék lehetőségének. A játék fontosságának tükröződnie kell az óvoda napi rendjében, időbeosztásában, valamint a játékos aktivitások szervezésében is.

Boldog gyermekkor megteremtése, a tapasztalatok többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyainak és ötleteinek kibontakoztatása, érzelmi-akaratú élet tulajdonságainak, társas kapcsolatainak, értelmi képességeinek komplex fejlesztése.

„A játék a gyermek útja annak a valóságnak a megismeréséhez,
amelyben él, és amelyet tovább alakítani hivatott.”

/Gorkij/

Feladat

- A játék feltételeinek biztosítása

- a nyugodt, derűs légkör
 - elegendő idő
 - megfelelő hely
 - játékeszközök
 - élmény nyújtása
- A játékfajták ismereteinek a gazdagítása
 - Játéksikerek nyújtása, a mozgásos játékok megszerettetése
 - A gyerekek szabálytudatának a megalapozása
 - A nagymozgások és finommozgások fejlesztése, a ritmusérzék alakítása, mozgáskoordináció
 - Az akarat, az önuralom, az együttműködés és segítőkészség tulajdonságainak a fejlesztése
-
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét, fontos a szabad játék túlsúlyának az érvényesülése.
 - Szükség esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátszás a gyermekekkel, az óvónő modell értékű módszereinek alkalmazásával.
 - A beszédképesség fejlesztése játék közben.
 - Az óvodáskorban megfelelő játékfajták tartalmának, minőségének gazdagítása, a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembe vételével.
 - A kompetencia alapú nevelés módszertani segédanyagának felhasználása.(„Játszunk természetesen „játékgyűjtemény.”)

Tartalma

- Szerepjáték

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

A szerepekkel bővült fantázia játéknak a megismerés szempontjából nagyon sok ismerethordozója van.

Építő-konstruktív játékok

Fejlesztjük, segítjük az összerakosgatás, a szerkesztés örömeinek kibontakozását.

➤ Szabályjáték

A szabályjátékok egyes fajtái a gyermekek érzelmeit – mások elsősorban értelmi képességeiket fejlesztik.

➤ Bábozás, dramatizálás

Fejlesztjük az empátiát segítő magatartásformák erősítését, a pozitív szokáselemek tükröződését, a cselekedetekben, a konfliktushelyzetek megoldását.

➤ Barkácsolás

Minden tevékenységet közös gyűjtőmunka előz meg, főként a természetes anyagokat használjuk fel: szalma, csutka, kóro, gesztenye, makk, stb.

➤ Szabadban történő játék

A gyermek a környezete felé kimeríthetetlen kíváncsisággal fordul. Az udvari környezet, a kedvelt játszó- és kirándulóhelyek sajátos lehetőségeikkel örömteli lehetőségek sokaságát biztosítják: mászásra, csúszásra, gyaloglásra, futásra, homokozásra, pancsolásra, stb. ad lehetőséget

Játéksegítő módszereinkről:

- Van, amikor csak szemléljük a játékot.
- Van, amikor hagyjuk a gyermekeket, hogy problémáikat saját maguk oldják meg.
- Van, amikor segítségre van szükségük.
- Van, amikor együttes játékunk jelenti a legnagyobb örömet.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

A gyermekek képesek kitartóan, több napon keresztül egyazon játék témában, együtt játszani. Képesek olyan játékhelyzeteket létrehozni, amelyeket élményeik alapján reprodukálnak. A szerepek elosztását az eszközök kiválasztását önállóan tudják elvégezni. Társas viselkedésükben megjelennek elfogadott viselkedési formák. Igényükké válik a társakkal való együttműködés. Képesek a játékok szabályait és normáit betartani.

Játékba ágyazott tanulási tevékenységek:

Verselés, mesélés

A mondókák, dúdoló és versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi stabilitásához és anyanyelvi fejlődéséhez, ezáltal megalapozva a könyvekkel szembeni pozitív érzelmi viszonyt, ami segíti az olvasóvá válás folyamatát. Ezek a kifejezések ritmusukkal és a mozdulatok, valamint szavak összhangjával érzéki és érzelmi tapasztalatokat kínálnak a gyerekeknek, miközben fejlődik a memóriájuk, képzelőerejük és szókincsük.)

Az élőlírási mesék különösen hatékonyak az óvodás gyermekek nézőpontjának és világérzékelésének formálásában. A mese életre keltett tárgyi világa és az ehhez kapcsolódó mágikus világkép, amely feloldja a szigorú ok-okozati összefüggéseket, csodákkal és

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

átváltozásokkal segíti a gyermekeket abban, hogy felfedezzék a mélyebb pszichikai valóságot és a külvilág megismerésére irányuló törekvéseiket.

A mesélővel való közvetlen kapcsolat révén a gyermek érzelmi biztonságban érzi magát, és a mesehallgatás folyamán, akár csak a játéktevékenységek során, élénk belső képeket alkot.

A belső képek létrehozásának folyamata rendkívül lényeges a gyermekek élményeik feldolgozása szempontjából. A mesélési szokások és rituálék kialakítása támogatja a gyerekeket abban, hogy könnyebben rá tudjanak hangolódni, és befogadják a meséket.

Az óvodában a három-hét éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi – népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi –, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, valamint más népek, nemzetiségek meséinek egyaránt helye van.

A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének.

Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A személyiségnevelés másik pillére a játék mellett. A mesével is nevelhetünk, mert ez az a beszédmód, amire egy óvodás kisgyermek tartósan, kényszerítés nélkül figyelni tud. Ritmusa, képi ereje, folyamatossága, hangulata fogva tartja a képzeleterőt és minden másnál jobban a mesélő felnőtthöz kapcsolja az óvodás hallgatóságot.

A mesehallgatás, a versmondás, a verses szöveggel kísért játék a bábszínház, a dramatizált mese azon túl, hogy hozzájárul a gyermekek jó közérzetéhez, az anyanyelvi nevelés semmi mással nem pótolható lehetősége.

Olyan beszédhelyzetet, amely erős, tartós, önkéntelen figyelmet vált ki.

Cél:

- Az anyanyelv szépségének, kifejező erejének megismertetése;
- a helyes nyelvhasználattal, a mondat szerkesztéssel az önkifejezés megalapozása;
- az irodalmi érdeklődés felkeltése.
- A társas élmények jelentsenek örömforrást, a gyerekek tudjanak csendben, figyelmesen mesét hallgatni, hogy a belső képalkotás jegyei minden gyerekben kialakuljanak.

Feladata:

- A pedagógus tudatosan, gyermekközpontú, a gyermek korosztályának és egyéni fejlettségének megfelelő szintű meseválasztást kell alkalmazzon.
- Irodalmi anyag szakszerű kiválasztása.
- Tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása.
- Nyelvi kultúra alapjainak lerakása, a nyelvi képességnek, életkornak és egyéni fejlettségnek megfelelő fejlesztése.
- A báb pozitív személyiségfejlesztő hatásával a társas viszonyok alakítása.
- A kompetencia alapú nevelés módszertani segédanyagának felhasználásával az irodalmi anyag bővítése, színesebbé tétele.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Forrásaink elsősorban a magyar népmesék, mondókák gyűjteménye, gyermekverses kötetek, melyek megfelelően igazodnak különböző korcsoportokhoz és a csoport összetételéhez.

Követelmény:

A három-négy évesek tudjanak 8-10 mondókát, verset.

Ezek legyenek:

- Hintáztatók, hőcögtetők, lovagoltatók.
- Egyszerű mondókák, mesék.
- Rövid, rögtönzött történetek.
- Halmazó láncmesék.
- Állatok beszédének dramatizálása.
- Egyszerű állatmesék, amelyekben ismétlések vannak.

A 3-4 éves gyermek óvodába kerülésekor első igazi vers élménye a mondókákhoz kötődnek. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatok, játékok felettébb nagy élvezetet jelentenek a gyermekeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgatják. Ez a többszöri átélt ölbeli játék fizikai kontaktusa sokat jelent a gyermek és felnőtt érzelmi egymásra találásában. Lehetőséget teremtünk a vidám ritmusok korai megkedveltetésére. A gyermekekkel együtt sokat ismételjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyerekeket a mese figyelmes végighallgatására. A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, s a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg. A belső képalkotásnak ez a folyamata a gyermeki élményfeldolgozás egyik legfontosabb formája. A gyermek saját vers- és mesealkotása, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálása az önkifejezés egyik módja.

A 4-5 évesek tanuljanak meg 10-12 mondókát, verset.

Ezek legyenek:

- Népi mondókák.
- Névcsúfolók.
- Vidám, humoros szövegű versek.
- Mai magyar költők ritmusélményt adó versei.

Ebben a korban a meseanyagok:

- Állatmesékből.
- Egyszerű szerkezetű tündérmesékből.
- Refrénekkel tagolt verses mesékből állítjuk össze.

A 4-5 éves gyerekekben kialakul a mese, a vers szeretete. Igénylik, izgatottan várják az óvónő meséit.

A gyerekek arcán megjelenik a megfelelő áhítat, figyelő ámulat. Játékukban egyre gyakrabban előfordul a mesélés, bábozás és az ismert mondókák ismételtetése. Ezek gyakoriságát ösztönözzük a kellékek biztosításával, esetleges segítségnyújtással. Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmesék, népi hagyományokat felelevenítő

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, mellett a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Az új verseket a gyerekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához kapcsolódva választjuk ki. Arra törekszünk, hogy segítségünkkel egyre több mesét jelenítsenek meg, s egyre többször rögtönözzenek bábjátékokkal. Az óvónők maguk is szívesen mondanak maguk megalkotta történeteket. Így saját gyerekkorukról, hasonló korú kisgyermekéről, állatokról, állatkölykökről. Ösztönözzük a gyerekeket, hogy a mesehőssel, vagy ellenfeleivel kapcsolatos érzelmeiket játékban, rajzban, esetleg szavakban is kinyilvánítsák

5-6-7 évesek tudjanak 12-14 mondókát, verset, ezek:

- népi mondókák
- kiolvasók
- találós kérdések
- lírai versek

Meséik, történeteik a tágabb környezetről is szóljanak:

- Erdei állatok élete
- Családról
- Gyermekéről
- Bonyodalmasabb, tréfás mesék
- Tündérmesék
- Folytatásos meseregények

Ismerjenek meg a gyerekek több versszakos mondókákat, változatos kiszámolókat. A versek többnyire ismétlésekkel, refrénekekkel tagolt, vidám, pattogó, ritmusváltó, ringató, lépegető, táncos ritmusú versek legyenek. Arra törekszünk, hogy a nagyok minél több találós kérdést, mulattató mondókát, tréfákozót, felelgetőt, csúfolót, szólás-mondást ismerjenek meg.

A dramatizálásnál a kelléktár a gyermekek ötleteinek felhasználásával készüljön és bővüljön. Ügyelünk a szavak gondos, tiszta ejtésére, az értelemszerű hangsúlyozásra.

A délutáni pihenéskor, alvás előtt folytatásos mesét olvasunk a gyerekeknek, és később lehetőséget adunk a mese önálló befejezéséhez, új mese kitalálására.

A meseszereplők jellemző tulajdonságai alapján olyan közmondásokat keresünk, amelyekkel meg tudjuk erősíteni a mese, vagy egy-egy szereplő erkölcsi mondanivalóját.

A mese, a vers tevékenység során kiemelt szerepet kap a kommunikációs készség fejlesztése. Nevelési tervünkben célszerűnek tartjuk témánként feltüntetni az irodalmi anyagot, melyet a csoportnaplóban rögzítünk.

Az éves tervek az évszakok változásait követik, és kiemelt hangsúlyt kap az ünnepekre, az ünnepélyekre való készülés.

A tevékenységekhez szükséges feltételek biztosítása:

A mesélés, a csend szigete, naponta ismétlődő tevékenység. Fontosnak tartjuk ezért a csoportszobákban egy-egy állandó helyen mesesarok kialakítását. Ehhez az igényesen válogatott mesekönyveket, versesköteteket folyamatosan szeretnénk biztosítani, előnyben részesítve a magyar népmeséket. Az eszközöket, könyveket, bábokat, gyermekméretű

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

kellékeket a gyerekek számára könnyen elérhető helyen tároljuk. Alapfeltételnek tartjuk továbbá a megfelelő érzelmi légkör, az azonosulást, átélést segítő atmoszféra megteremtését.

A nyelvi kultúra alapjainak lerakása, a nyelvi képességek életkornak és egyéni fejlettségnek fejlesztése

Arra törekszünk, hogy az óvónő mesélése, versmondása példaértékű legyen, hiszen a gyermek azt igyekszik utánozni. Nyelvtanilag helyes, tiszta beszéddel, ejtéssel, megfelelő artikulációval tolmácsoljuk az irodalmi alkotásokat. Ezáltal a gyermek szabad önkifejezése jól fejlődik, szókincsük bővül.

A valamilyen okból egyéni fejlesztésre szoruló gyermeknél személyre szabottan a konkrét hiányosságokat kell megcélózni, a mese, a vers, a báb és a dramatizálás kínálta fejlesztési lehetőségekkel. Például helyes hangzójelzés gyakoroltatása mondókával, vagy beszédgátlás oldása bábbal.

A fejlődés eredménye az óvodáskor végére:

- A gyerekek szívesen ismételtetik a verseket, mondókákat.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek maguk is.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni.
- Kialakul a belső képalkotás képessége, ami az olvasás alapja.
- Tisztán, érthetően, az életkor megkívánta fejlettségi szinten beszélnek.
- Ismerik a mesekönyveket, kialakul igényük a könyv tisztelete iránt.
- Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét.

Ének, zene, népi játék, tánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermeknek, egyben felkeltik a zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömet. A népdalok éneklése, a gyermek néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző – állami, egyházi, jeles – ünnepekhez fűződik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységében.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Cél:

Örömteli és élmény gazdag, közös ének-zenei tevékenységek által a gyermekek zenei érdeklődésének felkeltése, élmény-nyújtás, zenei ízlésük formálása, esztétikai fogékonyságuk alakítása. A zenevarázs eszközeivel (zenefestés, szabad improvizáció) változatos zenei élményekhez, sokféle önkifejezési lehetőséghez jussanak.

Feladat:

- A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése.
- A gyermek zenei anyanyelvének, zenei ízlésének, zenei fogékonyságának formálása.
- Zenei képességek megalapozása, fejlesztése.
- Igényes, életkornak megfelelő zenei élmények biztosítása a zenei tapasztalatszerzéshez.

Tartalom:

Kodály Zoltán szavait idézve: „Az óvodában történik az első alapvető, az első elhatározó zenei élmények gyűjtése. Amit itt tanul a gyermek, sosem tudja elfelejteni, vérévé válik.”

Óvodánk zenei nevelését e sorok határozzák meg és irányítják. Fontos fejlesztési területként kezeljük a zenei nevelést, hisz köztudott, hogy a gyermek minden más képességeire is hatást gyakorol.

Például:

- bővíti szókincsét
- tökéletesíti mozgását a gyermekjátékokon keresztül
- fejleszti esztétikai érzékét
- nagy hatással van a kreativitásra is.

Óvodai nevelésünket a játékoság elve határozza meg a legjobban. Ez érvényesül a zenei képességek fejlesztésénél is, hisz „kisdéd- és óvodáskorban a játék a főfoglalatosság, amelynek keretében a zenei fejlődés lezajlik...” Ennek megfelelően játékos formában, játékos mozdulatokkal történik a képességfejlesztés.

Zenei képességek fejlesztése:

- Éneklési készség
- Zenei hallás
- Ritmusérzék
- Zenei alkotókészség
- A zene hallgatása

a) Éneklési készség:

A hallás legtöbbször gyorsabban fejlődik, a tiszta éneklési készség sokkal lassabban. Az éneklési készség fejlődéséhez sokszori ismétlés, sokéves gyakorlás szükséges. Ezért is kell

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

szem előtt tartanunk azt a tényt, hogy a legtöbb gyermek három év folyamán tanul meg tisztán énekelni.

Ezt segíti:

- a kis hangterjedelmű dalok tanítása
- megfelelő hangmagasság éneklése
- az óvónő modellt nyújtó éneklése

b) Zenei hallás fejlesztése:

- Magas-mély hang különbsége:

- Kisebbséknél oktáv távolság
- Nagyobbaknál már kvint távolság
- A legnagyobbaknál terc távolság
- Halk-hangos éneklés

Zörejeket, beszédet, éneket, zenét keresztül érzékeltetve.

- Hangszínek felismerése

- Környezet hangjai, különböző anyagú tárgyak zörejei.
- Belső hallás fejlesztése
- Dallambújtás, dallamfelismerés.
- Ritmusérzék fejlesztésének a fokozatai:
- Kiscsoportban: Egyenletes löktetés érzékeltetése játékos mozdulatokkal.
- Középső csoportban: Egyenletes löktetés és ritmus érzékeltetése, külön- külön.
- Nagycsoportban: A kettő kombinálása előbb két csoportban, majd járás közben ritmus érzékeltetése

- Tempóérzék fejlesztése:

- Ezekhez a területekhez a gyors-lassú beszéd, mondókázás, éneklés tartozik.
- A nagyobbak már jól érzékelik, ha lassú, illetve gyors tempó változatlan marad a dal vagy mondóka végéig.

d) Zenei alkotókészség fejlesztése:

Alkalmazzuk a kérdés-felelet játék különböző változatait

- Ismert szövegekhez dallamot találunk ki.
- Rövidebb mesét énekelve adunk elő.

e) A zenehallgatásra nevelés:

- Fontos szerepet játszik itt az óvónői előadás énekelve, vagy hangszeren.
- Rendszeresen adunk elő zenehallgatási anyagot furulyán vagy xilofonon. Ezen kívül műzenei alkotásokat hallgatunk.
- Nagyon fontos a zenehallgatási anyag igényes válogatása, hisz a legtöbb gyermek szinte csak az óvodában jut művészi értékű zenei ingerhez.

f) A gyermekek dalanyaga:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

Az óvodai énektanítás a mondókákat és az énekes játékokat a magyar gyermekjáték-hagyomány anyagából meríti. Felhasznál még művészi értékű, a magyar népzenei sajátosságokra épülő komponált gyermekdalokat is.

A mondókák óvodai tanítása is fontos. "Zenei értékük a gyermekdaléval egyenlő és óvodai szerepük is ugyanolyan jelentős. A legújabb kutatások szerint a mondókákat, kiolvasókat is éneklük, csak azért nem jegyezték le hangjegyekkel, mert a gyűjtők vagy nem tartották fontosnak a dallam rögzítését vagy nem tudtak kottát írni. A pontos hangzóejtés, valamint a folyamatos lüktetés elősegíti a beszéd fejlődését, a szép kiejtést és a jól hangsúlyozott folyamatos beszéd technikájának elsajátítását." /Forrai Katalin/

A befogadás idején hatásosan felhasználhatjuk arra, hogy közel kerüljünk a gyermekekhez. Ölbé vesszük, hőcögtetjük, ringatjuk őket, hogy érzelmi biztonságot nyújtsunk. Személyes kontaktust tudunk általuk kialakítani, közben fejlődik a ritmusérzékük, bővül szókincsük. Általuk gyakorolják a hangzók helyes ejtését.

Mondókaanyag a három korcsoportban:

- Kiscsoport 5-7
- Középsőcsoport 4-6
- Nagycsoport 3-4

Az énekes gyermekjátékok néha a felnőttek ritmusaiból, népszokásaiból ellesett motívumok, így a történelmi, társadalmi változások hordozói.

A hagyományápolás fontos eszközei.

Ritmusuk egyszerű, az élőbeszédhez igazodó. Az énekes játékokban az éneklés és a játékos mozgás szoros egységben él. Játékos formában fejleszti a gyermekek formaérzékét, éneklési készségét, zenei hallását, ritmusérzékét. Komplex hatást gyakorol a gyermekekre. Mindenekelőtt erősíti a gyermekek közötti kapcsolatot. Pl. párválasztóknál barátot választanak.

A legkisebbek ismerjenek meg 10-14 kis hangterjedelmű dalt:

Eleinte csak megfigyelik az óvónő énekét, hallgatják, esetleg játékmozdulatokkal kísérik azt. Eleinte olyan játékokat választunk, amelyeket körbesétálás nélkül állva, vagy ülve is el tudnak játszani. Később egyszerű körjátékokra is sor kerülhet, az év végéig pedig éneklés közben körbejárni is megtanulnak a gyerekek.

Középső korcsoportos óvodásaink ismerjenek meg 12-15 dal

Az egyszerű körjáték bonyolultabb mozgása is bővíthet (guggolás, taps, visszafordulás). Az utánzó mozgások ugyanúgy alkalmazhatók, mint korábban. Felhasználhatók változatos sorformák, csiga- és kígyóvonal is.

A nagyok ismerjenek meg 15-18 dalt

Több szereplővel, kombináltabb mozgással, nagy térben mozgó játékokat is választhatunk. Szerepcserés, két körforma, csoportos fogócska, sorgyarapodó játékformákat is alkalmazhatunk.

Az alkalmi dalokkal hangulatosabbá tehetjük a foglalkozási területeket (évszakokkal kapcsolatos dalok, állatokkal kapcsolatos dalok).

Az ünnepeket is meg lehet bőségesen varázsolhatjuk általa (Karácsony, Anyák napja).

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Fontos követelmény, hogy e dalok ritmusa, nyelvezete, hangterjedelme is feleljen meg a gyermekek életkorának.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Váljanak képessé a zenei élmények befogadására
- Alakuljon ki a belső indíttatás az éneklésre, táncra
- Zenei ízlésük finomuljon, váljon igényükké a szép, tiszta éneklés
- Tudjanak rögtönözni dallamokat, mozgásokat, ritmusokat
- Szívesen és önállóan játszanak népi dalos játékokat
- Mernek és tudnak egyedül is énekelni
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát
- Figyelmesen hallgassanak végig zeneműveket, vagy élő zenealkotást
- Tudjanak megfelelően használni ritmushangszereket, dobot, zenei háromszöget

Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka az ábrázolás különböző fajtái, a műalkotásokkal a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszközei a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására, és a tehetségek bátorítására.

A tevékenységek célja:

- Az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponáló-, térbeli tájékozódó- és rendezőképeségek alakulását;
- a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését;
- a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését;
- esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Feladata:

- Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés.
- A gyermeki alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.
- Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán biztosítson teret, lehetőséget, változatos eszközöket.
- A gyermek környezete iránti érzékenységének kialakítása.
- Az alkotó tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése, az egyéni képességek figyelembevételével.
- A tevékenység szervezeti formájának biztosítása.
- Az eszközök célszerű kezelésének, a technikák használatának megtanítása.
- A gyermek alkotó, alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- A kompetencia alapú nevelés módszertani segédanyagának felhasználásával új vizuális technikák megismerése, önkifejezésének változatossá tétele.

Fontosnak tartjuk, hogy a csoportszobában a mesesarokhoz hasonlóan egy rajz, vagy művészi sarkot is kialakítsunk. Ezzel szeretnénk megteremteni a zavartalan mintázás, rajzolás, kézimunka jellegű tevékenységek lehetőségét. Itt minden szükséges eszköz egymáshoz közel, és a gyerekek számára könnyen elérhetően megtalálható. Az eszközök kiválasztásánál figyelembe vesszük a célszerűséget, az esztétikusságot, hogy azok többnyire természetes alapanyagúak legyenek. Sétákat szervezünk a közeli erdőbe, ahol fák, bokrok leveleit, termésait gyűjtjük, amit később felhasználunk. A gyerekek megismerhetik a tevékenységükhöz használható eszközök és anyagok tulajdonságait, és a velük való bánásmódot, azok biztonságos kezelését.

Eszköztárunkba igyekszünk minél változatosabb tárgyakat beszerezni, mellyel a gyerekek is változatosan dolgozhatnak (gyurma, zsírkréta, rajzlap, ruhaanyagok, termések, barkács eszközök, fonalak, anyag, színes lapok, stb.).

A gyermek környezete iránti érzékenységeinek kialakítása:

A környezetben találhatóak a gyermekek számára kedves, érdekes tárgyak. Ösztönözzük a formák, jelenségek megfigyelését, és az emlékezet alapján való egyéni témába ágyazott megjelenítést. Az érdeklődés felkeltése a környezet színei iránt, gyönyörködés a szép szín együttesekben (pl. ég, föld, épületek, virágok, stb.)

Az alkotó tevékenység tartalmának, minőségének fejlesztése az egyéni képességek figyelembe vételével.

A vizuális nevelés önmagában is összetett, sokszínű nevelési terület. Magába foglalja a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, konstruálást, kézimunkát. Ezen technikák gyakorlása, pontosítása segíti a gyermeket abban, hogy a „művei” kifejezőbbé váljanak, tükrözzék a világról szerzett ismereteit, érzelmi megnyilvánulásait.

3-4 éves korban játszva ismertetjük meg a gyereket az anyagokkal, eszközökkel, és alapvető technikákkal. Szabadon firkálgató, mázoló, gyurmázó gyerekekkel együtt éljük a felfedezés, az alkotás, a színek, a formák adta örömet, esztétikai élményt. A firkából kilépő, valamint ábrázolni kezdő gyermeket egyénileg segítjük a továbblépésben, de fokozatosan figyelünk a gyermek igényeire, gondolataira, engedjük szabadon próbálkozni.

Képalakítás különböző technikákkal: festés, rajzolás, papírragasztás, agyagba, homokba karcgatás.

Plasztikai alakítás: nyomkodva, ütögetve, gyurkálva, gömbölyítve, simítva, sodorva, tépegetve, stb.

Építés: Különböző tárgyakkal formák, alakzatok létrehozása.

4-5 éves korban jelentkezik a szándékos képalakító tevékenység, melyet fejlesztünk kapcsolódó témákkal, technikával. Megjelenik az ember, a környezet, tárgyak, cselekmények ábrázolása. (Egy-egy emlék közös, vizuális felidézése során felhívjuk a figyelmüket a részletek

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

fontosságára). Ösztönözzük a gyerekeket, hogy játékuikat a maguk által készített eszközökkel bővítsék, készítsenek apró esztétikus ajándékokat (pl. nőnapra, anyák napjára, barátaiknak).

Képalakításra jellemző legyen: gazdagabb formák, színkeverés, színárnyalatok.

Plasztikai munkájukat jellemezze: a formák tagolása, bábdíszlet készítés, összeszerelésük, díszítésük.

Építés lehetőségeinek részletezése: térváriálások.

5-6-7 éves korban a fejlődés a részletgazdagságban, a kompozíciókészítésben, a készülő dolgok bonyolultságában és a tervszerű készítésben jelenik meg. Ezen a területen a folyamatos fejlesztés fontos feladatunk.

Támogatjuk az egyre gyakrabban jelentkező "közös" alkotásokat. Segítjük a gyerekek befogadó és alkotó képességeinek fejlesztését, megteremtjük a feltételeit annak, hogy az egyszerű odafordulástól az ámuló rácsodálkozásig jussanak el. Ösztönözzük, hogy rajzaikban jelenjen meg az emberábrázolás, környezet, tárgyak, cselekmények saját elképzelés alapján, majd később a saját élményeken alapuló témákban a mesék, versek, ünnepek, közös élmények eseményábrázolásai is.

Képalakítás során alkalmazzuk: képmontázs, lenyomat technikáját.

Rajzban és plasztikai munkánál megjelenik térben és síkban a többalakos cselekményábrázolás.

Díszítőtechnikák: fonás, szövés.

Az egyéni fejlesztésre minden korcsoportban nagy hangsúlyt fektetünk. Nem törekszünk arra, hogy minden gyerek azonos szinten dolgozzon. Arra törekszünk, hogy mindenki önmagához képest fejlődjön. A tehetséges gyerekek tehetséggondozása is folyamatosan történik.

A tevékenység szervezeti formáinak biztosítása:

Óvodánkban az alkotó, alakító tevékenységek a mindennapi játékban integrálódnak. Heti egy alkalommal szervezünk irányított mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységet. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak 5-6 gyerek vesz részt a tevékenységben.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére:

- Képzalkotásban egyéni módon biztonsággal jelenítik meg ismereteiket,
- gondolataikat, szűkebb és tágabb környezetükből származó élményeiket, elképzeléseiket.
- Örömmel saját kezdeményezésükre is ábrázolnak, megtanulnak "látni".
- Örülnek alkotásuknak, a közösen elkészített kompozícióknak.
- Megfogalmazzák értékítéleteiket, beszélgetni tudnak az alkotásukról és elfogadják mások véleményét.
- A gyerekek önállóan tudnak választani a megismert és elsajátított vizuális technikák közül és a természet kincsét felhasználva tudják céljukat kreatívan megvalósítani.
- Téralkotásban, építésben bátrak, ötletesek, együttműködők.
- Meglátják környezetükben az esztétikai értéket.
- Kézműalkotásuk lehetővé teszi az egyre precízebb, apróbb mozdulatokat kívánó feladatok elvégzését. Finommozgásuk alkalmassá válik az iskolai ceruzai fogásra.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: puszttaovi@gmail.com

Mindennapos mozgás

A gyermekek legfontosabb igénye és természetes kifejezési módja a mozgás. A rendszeres, szívesen végzett, közösségi testmozgás segíti a gyermekek optimális személyiségfejlődését és hozzájárul az egészséges életmód kialakításához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők

- spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- szervezett mozgásos tevékenység.

A gyermekek óvodai életének minden egyes napján biztosítani kell az aktív szabad játékot, amely mellett kiemelt szerepet kapnak az irányított mozgásos tevékenységek. Ezek a tevékenységek játékos környezetben zajlanak, és játékba ágyazott módon segítik az alapvető mozgáskészségek, valamint a hozzájuk kapcsolódó fogalmi rendszerek fejlesztését.)

A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

A szabad játék keretein belül végzett spontán mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásformák. A komplex testmozgások integrálódnak az óvodai élet más tevékenységeibe is, miközben támogatják a gyermek személyiségének fejlődését, például a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás és tanulási képesség terén.

Az egészséget támogató testmozgást az óvodai nevelés minden egyes napján és minden gyerek számára biztosítani kell az egyéni igények és képességek figyelembe vételével. Fontos, hogy a gyermekeket legjobban fejlesztő, együttműködést igénylő mozgásos játékok széleskörű alkalmazására törekedjünk, továbbá a szabad levegő adta lehetőségeket is ki kell használni.)

A mindennapi irányított testmozgás része lehet zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc).

Az egészséges életmód kialakulásának egyik elengedhetetlen feltétele a mozgás, mely nagyban hozzájárul a gyermekek ideális testi és szellemi fejlődéséhez. A torna, a mozgásos játékok és a szabad mozgások kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró képességét és az egyes szervek teljesítőképességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Felerősítik és kiegészítik a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatásait.

Arra törekszünk, hogy a gyermekek minél sokrétűbb mozgásformákkal ismerkedjenek meg. A mozgás öröm legyen a számukra, s ezt az örömforrást az egész nap folyamán biztosítanunk kell. A mozgáslehetőségek kötött és kötetlen formában valósulnak meg a játék során, az udvari életben, a mindennapos testnevelési, foglalkozásokon.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Cél: A mozgás megszerettetése, a mozgáskedv fenntartása, gyermekeink testi képességeinek fejlesztése játékos módon, koordinációs képességek fejlesztése (egyensúlyérzék, téri tájékozódás, ritmus érzék, szem – láb koordináció, testséma), mozgás- és tartás rendellenességek megelőzése, javítása, akarat tulajdonságok fejlesztése (kitartás, kudarctűrés, önfegyelem), a pszichikus funkciók fejlesztése közvetett módon (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás), finommotoros mozgáskészség megalapozása.

Válják gyermekeink igényévé a természetes mozgás, találják meg fejlettségüknek, érdeklődésüknek, temperamentumuknak legmegfelelőbb tevékenységeket. A gyermekek sokoldalú fejlesztése – változatos tevékenykedtetésen, aktivitáson keresztül.

Feladat:

- Megfelelő lehetőség teremtése a mozgásos tevékenységhez.
- A testi képességek fejlesztése (kondíció) társra figyelés.
- A gyermekek mozgásigényének kielégítéséhez, a mozgásos tevékenykedtetéshez szükséges hely, idő, eszköz, módszer biztosítása.
- A gyermekek életkorának és egyéni fejlődésük ütemének megfelelő, szükségleteikhez igazodó mozgásformák és terhelés biztosítása.
- Differenciált mozgásfejlesztő játékok és gyakorlatok összeállítása.
- A mozgásfejlesztés főbb területeinek változatos alkalmazása a gyermekek életkorát és egyéni fejlettségét figyelembe véve:
 - járás és futás gyakorlatok,
 - ugrás gyakorlatok,
 - dobás gyakorlatok,
 - labda gyakorlatok,
 - támasz gyakorlatok,
 - talajtorna elemei,
 - egyensúly gyakorlatok,
 - függés gyakorlatok,
 - mozgásos játékok.
- A játékos mozgásoknak, a tornának, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek az óvodai nevelés minden napján – az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve – minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.
- A mozgáson keresztül az értelmi és szocializációs képességek fejlesztése.

A mozgás a gyermek számára létszükséglet. Jelentős szerepet tölt be fejlődésükben.

A 3-4 évesek szabadjátékában, mozgásában, irányított mozgásos tevékenységében a természetes mozgások fejlődésének segítése előtérben áll. A csoportszobában egyaránt a kúszásra, mászásra, bújásra, egyensúlyozásra minden kínálkozó alkalmat felhasználunk. Fontos az egyforma lépésekkel való járást, futást, menetirány betartását gyakorolni. Járás, futás közben történő megkerülést, ki- és belépést, le- és fellépést próbálják a gyerekek. Megismertetjük őket egyszerű ugrásokkal, szökdelésekkel. Kézi szerek közül a labdával való gyakorlatok mindig jó játékot jelentenek. A játékanyag mindig jórészt futójátékok, egyszerű fogójátékok begyakorlásából áll.

A 4-5 éves gyerekek mozgása egyre koordináltabbá, járásuk, futásuk egyre biztosabbá válik. A nagy mozgások fejlesztését bővítjük. Nagyobb hangsúlyt helyezünk a szem, a kéz, a láb

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

összehangolt működését segítő játékokra. Az irányított tevékenységek során a járás, futás közben alkalmazott, tempóhoz való igazodás, oldal- és hátrafelé való járás. A gyerekek az irányváltoztatásokat már képesek korrigálni, a menetirányban történő járások, futások közben gyakoroljuk a testfordulatokat. A csúszást, mászást, kúszást emelt akadályokkal nehezítjük. Oldaliság megkülönböztetésénél már használjuk a jobbra, balra, jobb, bal, kifejezéseket. Az 5-6-7 éves gyerekek mozgása egyre összetettebbé válik. Járásuk, futásuk, kúszásuk, mászásuk ritmikusabb lesz, egyensúlyukat megtalálják. Egyre több fogó, futó ügyességi játékokkal ismertetjük meg a gyerekeket. A futás feladataiban megjelenik a tempóváltás, gyors, lassú futás, a belegyorsuló futás. A futó-, fogójátékok szabályai bonyolultabbak lesznek, vagy sor-, és váltóversenyekkel egészülnek ki.

A labdagyakorlatok labdavezetéssel, egykezes alsó és felső, célzott irányú dobásokkal bővülnek. A tanult gimnasztikai elemeket párosan és társsal együtt gyakorolják.

Az irányított mozgásos tevékenységet mindhárom korosztálynak egy alkalommal szervezzük meg különböző időkeretekkel. Mindennapi kocogás, futás, mozgás az udvar erre kijelölt részében, vagy rossz idő esetén a csoport szobában. Hetente egy -két alkalommal, zenés percekkel gyakorolhatják rövid ideig a gyerekek a ritmusra történő mozgást. A szabad mozgásra mindennap lehetőséget biztosítunk a csoport szobában vagy az udvaron. A szervezett mozgások ideje 10 -15 perc. Az udvaron kezdeményezett mozgásos játékokban minden gyerek-érdeklődéstől függően- kapcsolódhat be.

Tartalom:

- Mozdásfejlesztés a foglalkozásokon
- Mindennapi testnevelés
- Mozdásfejlesztés a szabad játékban
- Séta, szabad levegőn tartózkodás
- Önfegyelm és testkontroll megalapozása

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére

- Szeretik és bizonyos fokig igényüké válik a mozgás
- Testsémájuk kialakul
- Téri helyzetben tájékozódni tudnak, oldaliságuk alakul
- Finommotorikájuk fejlettsége alkalmassá teszi őket az írás-tanulás megkezdésére.
- Önfegyelmük, fegyelmük megerősödik
- Megfelelő kondicionális és koordinációs képességekkel rendelkeznek

Kötelező mozgás foglalkozás:

Heti két alkalommal szervezzük, jó idő esetén, az udvaron. Minden nap lehetőséget biztosítunk arra, hogy az épület és az udvar adottságának figyelembevételével, óvónői irányítás mellett aktívan kielégítsék mozgásigényüket a gyermekek. A testnevelés foglalkozások során teremtünk alkalmat speciális gyakorlatok beiktatásával a testi deformitások megelőzésére is /lábboltozat erősítés, gerinctorna /. A játékot, a játékoságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben.

Mindennapos mozgásos tevékenység

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

A napirend fontos része, mely a gyerekek fejlettségétől függően 5-10 percig tart. Megalapozzuk azt az igényt, hogy rendszeresen mozogni jó és szükséges. Középpontban a mozgásos játékok állnak, melyek aktív pihenést jelentenek a gyermekeknek. Kiegészülnek a járás, futó és gimnasztikai gyakorlatokkal. Teremben, folyosón az óvoda egész területén biztosítunk lehetőséget a mozgásra. Törekszünk arra, hogy minél többet tartózkodjunk a szabadlevegőn, a hol a legjobban ki lehet használni a mozgásos játékok kooperatív, fejlesztő hatásait.

A külső világ tevékeny megismerése

Cél: A természeti és társadalmi környezethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása, a családi nevelést figyelembe véve, azt kiegészítve olyan szokás- és viselkedésformákra nevelés, melyek megalapozzák a környezettel való harmonikus együttélést. Minél gyakrabban éljük át a gyermekek, hogy tudok tenni valamit a környezetért, mivel bármilyen kicsiny is egy ember, megtalálhatja azt a kis birodalmat, melynek gondozását megkezdheti.

Feladat:

- Ismerje meg a gyermek természeti-társadalmi környezetét, amelyben biztonsággal eligazodik.
- Népi hagyományok ápolása
- A természet megismerése és szeretete, hogy már az óvodáskorú gyermek képes felfogni, hogy a környezetben mindenre szükség van
- Matematikai érdeklődés felkeltése. Annak biztosítása, hogy a gyermekek matematikai ismereteiket természetes környezetben is megszerezhetik

A fejlesztés tartalma:

- Természeti és társadalmi környezet megismerése, tapasztalatszerzés. Érezzék az erdőt, a színeket és illatokat, szagokat és ízeket. Ha az erdei sétán résztvevő gyermekek a fűbe lefekve lehunyják szemeiket, és minden érzékükkel az erdőt figyelik, akkor meghallják annak üzenetét.
- Népi hagyományok ápolása. Olyan hagyományok beépítése az óvodai életbe, amelyek szebbé, gazdagabbá teszik a gyermekek életét. Pl. Madarak és Fák napja, Állatok napja, Föld napja, a Víz Világnapja.
- Természetvédelem. Abból az elvből indulunk ki, hogy a kisgyermekkorban szerzett élmények meghatározóak a későbbiekben. A közvetlen valóságos tapasztalat teszi a környezeti problémákra igazán fogékonnyá a gyermekeinket. Észrevehetik a szétszórt szemetet, a szennyvesztéseket, érezhetik a füstöt és ezek a személyes élmények érzelmeket formálnak.
- Környezetünk kapcsolódásai, okozati összefüggései.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét a családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét is.

A környezet megismerése több szempontból is kiemelt helyet foglal el az óvodai életben. A megismerés mellett nagyon fontos a környezethez való alkalmazkodás elősegítése. Ezért nem lehet a környezetismeretről csak a foglalkozások keretén belül beszélni. Legtöbbször nem is

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

ilyen alkalmakkor tágul a gyermek látókörének világa. A nap, mint nap megélt események felidézéseiből, válaszkeresésekből adódó beszélgetések során annál inkább. Ezért lehetőség szerint a foglalkozásokat a természetes környezetben tartjuk meg. Óvodánk természeti környezetben való elhelyezkedése ezt az elvet nagyon elősegíti. Gyakran teszünk sétát a közeli parkban, utcákon az év minden szakában. Sétáink során lehetőség adódik a közlekedés megfigyelésére és gyakorlására is. A természetben végbemenő változásokat közvetlen közelről tevékenységek közben figyelhetik meg (levelek színeinek változása. stb). Megfigyeljük a fák fajtáit, az erdő apró élőlényeit (bogarak, békák, gyíkok). A séták során gyűjtött terméseket, bogyókat a csoportszobákban kialakított élősarokban helyezük el. Szabadidőben lehetőség szerint barkácsolunk belőle (gesztenyéből, makkból, dióból, stb.). Sokat beszélgetünk az erdei és mezei állatokról.

Eddig a homok-víz asztalt töltöttük meg vízzel és telepítettük be halakkal és vízi növényekkel, kavicsokkal. A gyerekek szívesen időztek el a folyosón és gyönyörködtek a fickándoató halacsókákban. Megfigyelték hogyan esznek, hogy bújnak el a különböző búvóhelyeikre.

Az új óvodát birtokba véve a halainknak is szükségük van egy számukra sokkal humánusabb környezetre, akváriumra, amiben minden megvan, ami az állataink jólétéhez szükséges.

A vízben élő állatokról, január-február hónapokban, a kompetencia alapú óvodai programból átvett tartalommal szerzünk tapasztalatokat.

Az akvárium folyamatos gondozása, megfigyelése a gyermekekkel közösen történik. Gyönyörködhetünk a halak mozgásában, színeiben. Akvárium segítségével ismertetjük meg a gyermekekkel a vízben élő állatok és vízben élő növények fogalmát. Kavicsok, kőzetdarabok összehasonlításával formai és mennyiségi megállapításokat tehetünk. Új szavak épülhetnek be a szókincsükbe, mint például: törékeny, gondozás, állott víz, élőhely, rés, vízi világ stb. A kavicsok, kőzetdarabok tisztogatása közben a finommozgás-, azok akváriumba helyezésével, az összerendezett mozgás is fejlődik.

Az állatvilághoz hozzátartoznak a madarak is. Minden évben figyeljük és várjuk a gólyák, fecskék érkezését. Megfigyeljük ezen állatok életmódját.

A természetbe beletartozik az állatvédelem is. Minden évben készítünk madáretetőket, azokba magvakat rakunk, s etetjük a madarakat. Télen megrendezzük a " madarak karácsonyát", amikor az erre a célra kijelölt fát madaraknak szánt magvakkal, madáreleséggel díszítjük fel.

A háziállatokat a gyerekek mindegyike ismeri, sok tapasztalattal rendelkeznek róluk. Otthon szinte minden gyereknek lehetősége adódik arra, hogy közelről megfigyelhesse, megsimogassa ezeket az állatokat. Bátran építhetünk gyermekeink megfigyeléseire, élményeire, amelyet szívesen megosztanak velünk.

A növényvilág megismerése céljából különböző magokat vetünk, hagymákat duggatunk, ágakat hajtunk, így megfigyelhetik gyermekeink a növények fejlődését, illetve az ehhez szükséges körülményeket. Az új tágas óvodába költözés lehetőséget biztosít nagyobb dézsás növények elhelyezésére, ami az esztétikum mellett gondozási tevékenységekre is lehetőséget biztosít.

Feladatok:

3-4 éves korban:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- Az óvodai élet elfogadtatása, megszerettetése.
- Az óvoda közvetlen környezetének megismertetése.
- A család tagjai.
- Ismerkedés a testükkel: végtagok, érzékszervek, azok funkciói, ápolásuk. Önmaguk felismerése tükör előtt.
- Az évszakok szépségei, színei, jelenségei.
- Időjárás – öltözködés egyszerűbb összefüggéseinek felfedezése.
- Tapasztalatszerzés a közvetlen környezetükben található néhány gyümölcsről, virágról, zöldségről, állatról, színről.
- Rövidebb séták, kirándulások szervezése.

4-5 éves korban:

- A családról szerzett ismeretek bővítése (nevük, címük, családtagok).
- Testünk: testrészek ismerete; testséma és oldaliság fejlesztése. A testápolás fontosságának tudatosítása.
- Évszakok: a természetben bekövetkezett változások megfigyeltetése, összefüggések keresése az időjárás és az emberek tevékenysége között.
- Hajtatás, magvak csíráztatása. A növények fejlődési feltételeinek megfigyeltetése (hőmérséklet, víz, napfény hatása).
- Háziállatok, madarak, rovarok, bogarak megfigyeltetése.
- Színismeretük gazdagítása.
- Gyűjtőmunkák differenciálása, évszakaialbum készítése.
- Személy -, és teherszállító járművek megfigyeltetése, összehasonlítása. A gyalogos közlekedés szabályainak gyakorlása séta közben.
- A szűkebb környezet nevezetességeinek, hagyományainak, szokásainak megismerése, szervezett séták, kirándulások alkalmával.

5-6-7 éves korban:

- A családnál szerzett ismeretek bővítése (kinek, mi a feladata otthon, nemek és kor szerinti csoportosítás, rokoni kapcsolatok).
- Testünk: a testrészek pontos megnevezése, domináns kéz tudatosítása.
- Tájékozódás az óvoda környékén.
- A napszakok, évszakok megfigyeltetése. Újabb összefüggések megláttatása az évszakok – növények – állatok – munkálatok között.
- Ismerkedés újabb zöldségekkel, gyümölcsökkel, virágokkal, állatokkal.
- Annak tudatosítása, hogy minden növény magból fejlődik ki.
- Ismereteik gazdagítása a szárazföldi -, vízi és légi közlekedési eszközökről.
- Séta során a gyalogos közlekedés szabályainak és az ehhez kapcsolódó viselkedésformának a gyakorlása.
- Színek, színárnyalatok felismertetése a környezetükben.
- A gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve hosszabb kirándulások szervezése a tágabb környezet nevezetességeinek, szokásainak, hagyományainak megismerésére.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Tisztában van saját és szülei, testvérei adataival: lakáscím, név, foglalkozás.
- A testrészeket az emberi test felépítésének megfelelően sorolja fel.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri jellegzetességeiket, sorrendjüket.
- Felismeri a napszakokat: reggel, dél, este.
- Ismeri a növény szót, önállóan gyakorolja a növénygondozás legegyszerűbb műveleteit, élményszerűen gondozza a fákat, bokrokat, virágokat...
- Az általa ismert állatokat csoportosítja külső jellegzetességeik, hasznuk és élőhelyük szerint.
- Van konkrét fogalma a környezetvédelem, energia-takarékosság, környezettudatos magatartás szabályairól. Azokat aktívan gyakorolja, társai, szülei figyelmét felhívja rá.

A környezet mennyiségi és formai összefüggései

A környezet megismerése során matematikai tartalmi tapasztalatokat, ismereteket szereznek a gyerekek és azokat a tevékenységeikben is alkalmazzák. Folyamatosan felismerik a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és térbeli viszonyokat. Alakul ítélőképességük, fejlődik tér, sík és mennyiség-szemléletük. A matematikai nevelés alapvető feladata a matematikai összefüggések felfedezése, a matematikai tapasztalatszerzés, melynek birtokában a gyerekek a világot objektívebben ismerik meg, fejlődik problémafelismerő, és megoldó képességük..

3-4 éves korban is adunk a gyermeknek matematikai ismereteket, de játékaikba, mindennapi tevékenységeikbe ágyazva használjuk a matematikai fogalmakat. 4 éves kortól kezdődik a tényleges matematikai nevelés. Séták során megfigyeljük a nagyságbeli, mennyiségbeli különbségeket (kisebb, nagyobb, több, kevesebb, stb.), amit a csoportszobai foglalkozásokon külön felidézünk.

A csoportszoba berendezése, a játékok is számtalan lehetőséget nyújtanak matematikai ismeretek szerzésére, pl. a polcokon nagyság szerint rakjuk sorba a könyveket, az építőkockákat szín szerint rendezzük sorba.

Közben a több, kevesebb fogalmát is tisztázzuk. A foglalkozásokat mikro csoportos formában szervezzük, hogy több időt tudjunk fordítani az egyéni fejlesztésre. A matematikában használt eszközök mindig elérhető helyen vannak elhelyezve, hogy a gyerekek érdeklődésüknek megfelelően tudják használni.

A gyerekek matematikai képességét a következők alapján fejlesztjük:

4-5 éves gyerekeknél:

- Halmazok képzése, összehasonlítása, egyesítése és bontása – variációs lehetőségek (6-os számkörben).
- Elemek rendezése, sorozatok kialakítása, sorszámnevek gyakorlása.
- Különböző mennyiségek összehasonlítása becsléssel és összeméréssel (relációk). Matematikai fogalmak gyakorlása.
- Irányok gyakorlása, azok használata térben és síkban való tájékozódás során.
- Számfogalom megalapozása. Töszámnevek, sorszámnevek gyakorlása.
- Tevékenykedés tükörrel.
- Tapasztalatszerzés a geometria körében. (Építések, alkotások szabadon és másolással).

5-6-7 éves gyerekeknél:

- Halmazokról, relációkról, tükrözésről, irányokról szerzett eddigi ismereteik gyakorlása, bővítése, mélyítése 10-es számkörön belül. (felül: képességektől függően).

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

- Tapasztalatszerzés a területek, térfogatok, hosszúságok különféle egységekkel való méréséről.
- Zárt vonalon belül, kívül lévő pontok; nyitott, zárt vonalak felismerése.
- Rész-egész viszonyának gyakorlása (kocka-, puzzle kirakók...).
- Bonyolult ritmikus sorok kirakása, „hibajavítás”.
- Tájékozódás térben, síkban, „labirintusban”.

Fejlődésük várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermek életkori sajátosságának megfelelően legyen képes tájékozódni és eligazodni a szűkebb-tágabb természeti és társadalmi környezetében.
- Pozitív érzelmi viszonyulása erősödjék meg az őt körülvevő környezet iránt.
- Különbséget tud tenni az évszakok között, ismeri jellemző tulajdonságaikat.
- Tanulja meg értékelni a természet szépségét, annak növény-, állatvilágát, védje, óvja azokat.
- Ismeri nevét, szülei nevét, lakóhelyének címét.
- Ismeri és alkalmazza az alapvető közlekedési szabályokat.
- Képes felfedezni egyszerűbb ok-okozati összefüggéseket, mennyiségi viszonyokat, matematikai fogalmakat, melyek a környezetben rejlenek.
- Érti és helyesen használja a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatos kifejezéseket.

Munka jellegű tevékenységek

Célja: A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, képességek kialakítása, melyekkel a gyermekek képesek saját szükségleteik kielégítésre és a közösségben adódó együttműködést kívánó feladatok elvégzésére.

Az óvodapedagógus feladatai

- Megfelelő hely, idő, nyugodt légkör biztosítása az egyes tevékenységekhez.
- A gyermek méretéhez igazított eszközök biztosítása.
- Az eszközök használatának bemutatása, gyakoroltatása.
- A munkamozzanatok legcélszerűbb fogásainak, azok sorrendjének megtanítása.
- Differenciált fejlesztés, a munkakészségek és szokások alakítása az életkor és egyéni fejlettség figyelembevételével.
- Az egyéni fejlettségnek megfelelő ellenőrzés, értékelés, segítségnyújtás.
- Az állandóság, aktivitás, folyamatosság biztosítása.
- Az önállóság fejlesztése.
- Az önbizalom, a kitartás, a felelősségérzet fejlesztése.
- A gyermekek önértékelésének, igény szintjének emelése.
- Az együttműködés formáinak megismertetése.
- A gyermek szociális magatartásának, társas kapcsolatainak fejlesztése.
- A szülők figyelmének felhívása a gyermeki munka szükségességére, a türelem, az érdeklődés, a segítség fontosságára.
- Kialakítani a játék által azokat a magatartásformákat, amelyek a későbbi munkához való viszonyt megalapozzák
- A kéz ügyesség, percepciók és a finommozgás alakítása

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoi@gmail.com

- Az önértékelés képességének a fejlesztése
- A munkafogások gyakorlásával jártasságok és képességek kialakítása

Tartalma:

1. Önkiszolgálás:

- *Testápolás: fogmosás, kézmosás*
- *étkezés*
- *Öltözködés: fel-le*

2. A környezet rendjének megőrzése

3. Alkalomszerű munkák

- Életkorhoz, a gyerekek erejéhez mért, a csoport fejlettségi szintjének megfelelő munkalehetőségek teremtése. (díszítés, javítás, üzenetek átadása, ünnepi készülődés, teremrendezés)

4. Közösségi munkák

- A naposi - felelősi rendszer fokozatos bevezetése egyéni képességeknek megfelelően.
- A feladatok mozzanatainak sorrendjének bemutatása, gyakoroltatása.

5. Naposi munka

6. Növény- és állatgondozás

- Kert (gyógy – fűszernövény) gondozása: locsolás, levélgyűjtés, gereblyezés, ültetés, begyűjtés, szárítás.
- A természetvédelem fontosságának hangsúlyozása.
- A gyermekek aktivitásának, érdeklődésének kiaknázása.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Önállóan végzik az önmagukkal kapcsolatos teendőket
- Figyelnek környezetük rendjére és saját holmijukra, azok rendezettségére
- Szívesen vállalnak rendszeres és alkalmi munkákat, a megbízásokat felelősen látják el
- Segítenek társaiknak és a felnőtteknek
- Örömmel végeznek növény- és állatgondozást, alakul felelősségérzetük ezen a területen is.
- Különbséget tesznek a játék és a szükséges tevékenységek között, ennek megfelelően viselkednek.
- Tevékenységek végzése közben fejlődik a munkavégzéshez szükséges képességük, készségük, jártasságuk, begyakorlódnak és pontosabbá válnak a különböző munkakészségek
- Munkavégzés közben alakul gyermekeinkben a feladattudat, kötelességérzet, kitartás, felelősség.

Tevékenységekben megvalósuló tanulás

A gyermekek óvodai tanulásának fő célja, hogy fejlessze képességeiket, valamint gazdagítsa és rendezze tapasztalataikat. Ez a folyamat legfőképpen a játékos tevékenységek és cselekvések

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

keretein belül történik. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Feladat:

- A gyermek tanulási képességeinek fejlődése és kibontakoztatása a teljes óvodai életre kiterjedő, folyamatos és alapvető feladat.
- A gyermek természetes adottságai, a családjában és a tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés keretében biztosított tanulási formák mind szerepet játszanak a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeinek és motivációjának alakulásában.
- Az óvodapedagógus a tanulás szempontjából kedvező feltételek megteremtése során figyelembe veszi a gyermekek korábbi élményeit, tapasztalatait és tudását.
- A tapasztalási lehetőségek biztosítása, konkrét ismeretek szerzése.
- Eljuttatni a gyerekeket egyéni fejlődési szintjüknek, és képesség szerinti gondolkodási szintre.
- Hátrányok kompenzálása.

Tartalom:

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

Feltétele:

A gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A tanulás jelenléte a játékban:

Abból kiindulva, hogy a tanulás színtere a játék, az is következik, hogy:

- Minél inkább belefeledkezik a gyermek a játékba, annál inkább megindulnak benne a tanulást előidéző folyamatok.
- Minél többféle játékban vesz részt a gyermek, annál többféle tanulási hatások érik.
- A folyamatos és rendszeres játék hatására kialakuló új szükségletek mind bonyolultabb játékokhoz teremtik meg a belső, pszichés feltételeket.
- A valamilyen területen lemaradt, valamilyen részfunkció fejlődési ütemében megkésett gyermekek a megfelelően összeállított játékkészlet segítségével behozhatják lemaradásukat.

Utánzás a tanulásban:

A játékbeli utánzások egyben a tanulás alapjai is. Ezen kívül vannak a tanulással összefüggő utánzások is. Ezek nem játékok, de játékos jellegűek. Ilyenek a készségeket fejlesztő tevékenységek: eszközök készítése, eszközök használata (mintakövetéses, szociális tanulási formák), a beszédnek, a dallamoknak, a mozgásoknak az elsajátítása (népi tánc, a zenei

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

képességfejlesztést kísérő mozgások, testnevelés mozgásai, szabadidős mozgások). Ezen kívül probléma megoldási stratégiákat, magatartásformákat sajátíthat el a gyermek akár a felnőtt, akár kortársai tevékenységének megfigyelésével, utánzásával. A mintaadást az teszi indokolttá óvodás korban, hogy a 3 – 6 évesek számára könnyebb látva utánozni és „mímelni”, mint instrukciók alapján megérteni, cselekedni.

A megfigyelés

A megfigyeléses tanulás lehet önálló tanulási forma, az utánzásos tanulás előzménye és kísérője, és a gyakorlati tevékenység része. Mindhárom változatban lehet spontán és irányított, a játékhoz kapcsolt (de nem játék!) tanulási forma.

A megfigyelés képességének fejlődése, fejlesztése több tényezőtől függ. Ezek mindegyikének helyet kell adni az óvoda mindennapi életében. A gyermekek sokat és szívesen szemlélődnek. Ezért a megfigyeléshez:

- Nyugodt körülményekre, megfelelő időre van szükség.
- A tárgyaknak, eseményeknek a gyermek közelében kell lenniük.
- A figyelem és az inger erősség megfelelő szintje mellett folyó gyakorlás eredményeként egyre bonyolultabb jelenségek és összefüggések megismeréséhez jut el a gyermek.
- A megfigyelt tárgyak, események, jelenségek elraktározásának és tartós megőrzésének képességére is szükség van.
- A megfigyelt jelenségek megértését nagyban segíti az óvodapedagógus néhány szavas megjegyzése és a minél többszöri megfigyelési és gyakorlási alkalom biztosítása.

Az óvodás gyermek kérdései:

A kisgyermek kérdései révén is kap választ és segítséget a környezetéből szerzett benyomásai, tapasztalatai megértéséhez, kérdései segítségével rendeződnek az őt ért tagolatlan környezeti hatások. A válaszok hozzájárulnak a környezetében elfoglalt státuszának megértéséhez, a társakhoz, felnőttekhez fűződő viszonyának tisztázásához, önismeretének kibontakozásához.

A kérdések legtöbbször játék közben és a megfigyelések eredményeként fogalmazódnak meg. A kérdésekben a gyermeknek a kérdezett iránti bizalma fejeződik ki. Válaszaink közben rendkívül fontos a kapcsolat megőrzése és elmélyítése. Ennek érdekében:

- A válaszok harmonizáljanak a gyermek fejlettségével és igényével.
- A gyermek érezze kérdései iránti őszinte érdeklődésünket.
- Figyeljünk válaszaink megértésére.
- A derűs légkör bátorítólag hasson.

A derűs légkörre a társakhoz intézett kérdések megfogalmazásához is szükség van. A társak közötti kérdésfeltevések legtöbbször beszélgetések közben fogalmazódnak meg.

A kölcsönös kérdésfogalmazások annál sokoldalúbbak és bizalmasabbak, minél magasabb a csoport szocializációs indexe, illetve minél szorosabb kapcsolat jellemzi a beszélgetőket.

Problémamegoldás:

Mindenfajta játék során előfordulhat problémamegoldásra váró szituáció. A problémamegoldás minden tanulási formának lehet a kiegészítője (rész), ugyanakkor önálló tanulási formaként is szerepelhet.

A problémamegoldások játékfajtaiktól függően eltérő módon fordulnak elő. A gyakorlójátékban a tárgyak újszerű összeillesztése, újszerű csoportosítása, az új

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

mozgáskombinációk, az új nyelvi kifejezések megtalálása, felfedezése jelzi a kreatív gondolkodás jelenlétét.

A szerepjátékban a minta helyzetek kitalálása és megvalósítása, a szerepek elrendezése, a játékosok közötti összhang megteremtése, a tárgyi feltételek előteremtése, kiválasztása egyaránt igényli a kreatív gondolkodást. Az építőjáték a maga tárgyi eszközeivel és azok variatív felhasználásával kínál lehetőséget a kreatív gondolkodáshoz.

A felmerülő problémahelyzetek megoldásához néha szükség van az óvodapedagógus segítségére, ugyanakkor a problémahelyzetek kívánják meg a legtöbb önállóságot és a legnagyobb erőfeszítést a gyermektől. Ezért a gyermekeknek nyújtott segítség nagy szakértelmet és türelmet igényel az óvodapedagógustól. Úgy segítsünk, hogy az önállóságot ne vegyük el a gyermektől, hogy övé legyen a megoldás sikerélménye, hogy legyen kedve a további tevékenykedésre.

A gyakorlás:

Az óvodáskorú gyermekek közismerten a játékukba építik be az érdeklődésükre számot tartó élményeiket, tapasztalataikat – gyakorolva ezzel meglévő és alakuló képességeiket. A nevelő által kezdeményezett gyakorlást is szívesen fogadja a gyermek, ha az tartalmában érdekes, ha maga a gyakorlási forma vonzó, ha eredménnyel kecsegtet.

A játék jelenléte a tanulásban:

A tanulás folyamatos tevékenység, amely gyakorlati tevékenységen keresztül fejlődik.

A tanulás sokféle lehetőséget ad az érdeklődés kiegészítésére, tapasztalatszerzésre, a gondolkodás örömeinek átélésére, a környezet szépségének felidézésére.

Tanulás közben változatos szervezeti formákat alkalmazunk, amely igazodik a gyermek életkorához, egyéni érdeklődéséhez, képességeihez.

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely nem szűkül le az ismeretszerzésre, hanem az egész óvodai nap folyamán jelen van.

A tanulás feltétele a gyerekek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetőségeinek biztosítása.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- Spontán játékos tapasztalatszerzés, mint tanulási forma.
- A cselekvéses tanulás.
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés.
- Az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés.
- Problémaszituációk, gyakorlati probléma- és feladatmegoldások.
- Az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon megvalósuló tanulás.
- Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

A tanulás megszervezése:

A szervezett tanulás kötetlen vagy kötött formában történik. Mindkettőben érvényesül a tervszerűség és a pedagógiai önállóság.

Egyaránt oldottak, játékosak és élményszerűek legyenek.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

A gyerekek elhelyezésében a legfőbb szempont a célszerűség.

A tanulás megszervezése:

A 3-4 éveseknek - tiszteletben tartjuk a gyerekek önkéntességét, de figyelemmel kísérjük, kik azok a gyerekek, akik nem vettek részt a kezdeményezésen, s próbáljuk kideríteni, miért?

Igyekszünk olyan helyzeteket teremteni, amelyben az eddig távol maradó gyerekek is megtapasztalhatják a megismerés örömteli élményét.

A 4-5 és 5-6-7 évesek - kötött és kötetlen formában is tanulnak. A testnevelés foglalkozás kötött. A matematika foglalkozások többnyire kötöttek, de alkalmanként – témától függően kötetlenek is lehetnek.

A környezet megismerésére nevelés leginkább természetes környezetben zajlik. Egy – egy témakört (állatok, közlekedés...) kötött formában zárunk le, az ismeretek rendszerezése és megszilárdítása érdekében.

A rajzolás, mintázás, kézimunka témától és technikától függően lehet kötött és kötetlen. Ezen felül mindennap kötetlen formában jelen van az óvodai életben: egyéni ötletek, az évszakok témái és az aktualitás jegyében sokat festünk, gyurmázunk.

A mese – vers kötetlen formában teszi színesebbé napjainkat.

Munkaformák:

- Egyéni munkaforma, a gyerekek lehetőleg saját elképzeléseik szerint, saját eszközeikkel, önállóan oldják meg a feladatot.
- Mikro csoportos munkaformánál (különösen a nagyok tanulják meg), hogy társaikkal együttműködve, egymást segítve vegyenek részt a tanulásban.

Az óvodapedagógus feladatai

- Az óvodai nevelés elsődleges célja az óvodás gyermek *kompetenciáinak fejlesztése*. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes ismereteire.
- A tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.
- Kiindulópontnak tekinti a természeti és társadalmi környezetből szerzett gyermeki tapasztalatokat.
- Új élményeket, ismereteket nyújt.
- Az egyéni és életkori fejlődési ütemét figyelembe véve juttatja magasabb szintre a gyermekeket.
- Tekintettel van a családban kialakult kulturális, világnézeti, hagyományokra. Figyelemmel kíséri és elősegíti ezek spontán gyermeki megnyilvánulásait, egymásra való hatását.
- A családdal való együttnevelés során figyelembe veszi, hogy különböző otthoni környezetből érkeznek a gyermekek.
- Az óvodai tanulás során épít a gyermek cselekvő aktivitására.
- Biztosítja a gyermek sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás lehetőségeit.
- Tudatosan és tervszerűen biztosítja a gyermek fejlődéséhez szükséges differenciált tevékenység feltételrendszerét.
- Saját ismereteit tudatosan bővíti.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- Tudatosan fejleszti a gyermek értelmi képességeit: érzékelés, észlelés figyelem, megfigyelés, emlékezet, képzelet, gondolkodás, probléma megoldás.
- Az egyéni lemaradásokat tudatosan korrigálja az egyéni fejlesztések során.
- Figyelemmel kíséri a kiemelkedő képességű gyermekeket és biztosítja számukra tehetségük kibontakozását.
- Tudatosan alkalmazza az egyéni bánásmód elvét.
- Alkalmazza a pozitív megerősítést.
- A kötött foglalkozások során figyelembe veszi a játékosság, az élményt adó, oldott légkörben való cselekvés alapelvét.
- Minden korosztályban lehetőséget biztosít a kötetlenségre, játékosságra.
- Megteremteni a gyermekek számára a rugalmas beiskolázás – fejlettség szerinti iskolakezdés lehetőségeit.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Érthetően folyamatosan kommunikáljon, beszéljen.
- Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni.
- Minden szófajt használ.
- Különböző mondat szerkezeteket, mondatfajtákat alkosson.
- Tisztán ejtse a magán- és mássalhangzókat.
- Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.
- Legyen képes rövid történet önálló elmondására.
- Észlelése egyre pontosabb, valóságosabb.
- Képes figyelemösszpontosításra.(10-15 perc)
- Képzleteti működése a valósághoz közelít.
- Emlékeztét a reprodukivitás jellemezi.
- A cselekvő gondolkodástól eljut az alakuló fogalmi gondolkodásig.

A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A fejlődés, folyamat jellegű, amely a gyermek óvodába fogadásával kezdődik. A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki, szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

• Testi (biológiai, szomatikus) érettség:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képest.

• Lelki (pszichés) működések érettsége:

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus eltérésnek, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának.

A lelkiileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.
- a cselekvő - szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

• Az egészségesen fejlődő gyermek:

Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél, gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni. Minden szófajt használ, különböző mondatszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek. Végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, óvodáját felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

• Szociális érettség

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését, feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladatartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK EGYÉNI FEJLESZTÉSE

A Nkt.4.§ 25. pontja szerint, a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról alapján

Nkt.4.§ 25. alapján

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A sajátos nevelési igény szerinti környezet kialakítása, a szükséges tárgyi feltételek, és segéd-eszközök megléte akkor biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, ha a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kap, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszköz-rendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. A többségi óvodában történő együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyerek szükségletei szerint.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a. a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b. a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan team munkában kialakított és szervezett nevelési folyamatban valósul meg, mely az egyes gyermekek vagy gyermekcsoport igényeitől függő eljárások (időkeret, eszközök, módszerek, terápiák) alkalmazását teszi szükségessé.

A gyermekek rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztésének az alapja a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Integrált – nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segíti elő, valamint a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált nevelés.

Az óvodai nevelőmunka során figyelemmel kell lenni arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárás fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

Az egyéni fejlesztési terv elkészítéséhez a gyermek fogyatékoságának, pszichés fejlődési zavarának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, pszichológus, orvos együttműködése szükséges.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

A szükséges gyógypedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű gyermek számára:

- a. A sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása;
- b. Az egyéni szükségletekhez igazodó környezet, speciális bútorok biztosítása;
- c. Az egyéni szükségletekhez igazodóan speciális segédeszközök használata; a segédeszközök elfogadtatása, azok következetes használatára és megóvására nevelés;
- d. A kompenzációs lehetőségek körének bővítése a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével;
- e. Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes;
- f. Rugalmas szervezeti keretek kialakítása a sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni foglalkoztatásának megvalósulásához;
- g. Az óvoda pedagógusai, pedagógiai munkát segítő alkalmazottai és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermek befogadására, együttműködés a sérült gyermek családjával.

Óvodánk;

- a. pedagógiai programunk kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- b. külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez,
- c. támogatjuk a pedagógusok részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat).

Feladata:

Közreműködik a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, az óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésébe. Folyamatos tanácsadást biztosít, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.

Az integráltan fejlesztett gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritérium: a gyermekek beilleszkedése, egyenlő hozzáférés a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődés.

A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő óvodapedagógus rendelkezzen:

- a magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: puszttaovi@gmail.com

Feladata:

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a gyermek fejlődésének elemzése alapján, ha szükséges, eljárásait megváltoztatja, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztja,
- egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

Óvodánk az alapító okirata alapján ellátja:

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek fejlesztésének elvei, feladatai **óvodai nevelés során**

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek:

- a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.
- A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Kiemelt feladat :

- a mozgásos akadályozottságból eredő hátrányok csökkentése, megszüntetése,
- a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása.

Biztosítani kell a gyermek állapotához igazodó megfelelő mozgás- és életteret szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

Óvodáskorú mozgáskorlátozott gyermek fejlesztése, nevelése speciális szempontok figyelembevételét kívánja, az óvodai nevelés valamennyi területén.

Mozgásfejlesztés:

Feladat:

- megfelelő tartási és mozgási funkciók segítése,
- a hely- és helyzetváltoztatás és a manipuláció javítása a nagy- és finommozgások célirányos fejlesztésével,
- az írás megalapozását célzó egyéb fejlesztések,

A mozgásfejlesztésben hangsúlyt kell kapnia a különböző önellátást, önkiszolgálást, helyváltoztatást segítő-támogató eszközök szükség szerinti használata kialakításának is.

Önellátás, önkiszolgálás fejlesztése:

Feladat:

A meglévő funkcióknak, a család igényeinek megfelelően és velük együttműködve szükséges az önellátási funkciók fejlesztése, az életkornak megfelelő mindennapos tevékenykedtetés.

Játéktevékenység:

Feladat:

- Szükség lehet a játékhoz használt tér átalakítására, a játéktevékenység egészének, esetleg egyes részeinek adaptálására.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Az egyes tevékenységek során fontos a mozgáskorlátozott gyermek aktív szerepe, bekapcsolódása.

Nyelvi fejlesztés:

Feladat:

- a mozgáskorlátozott gyermek bevonása minden nyelvi és kommunikációs képesség fejlesztését célzó tevékenységbe,
- sajátos fejlesztési célok kitűzésére, esetleg a logopédussal való együttműködés.

Éneklés, zenei nevelés:

Feladat:

- Az óvodás életkor kiemelt tevékenysége az éneklés, így a mozgáskorlátozott gyermek fejlesztésébe is beépítendő.
- Pozitív hatása előnyösen befolyásolhatja a mozgásfejlődést is (pl. elősegíti a test ellazulását), társas cselekvést jelent, fejleszti a ritmus- és tempóérzékelést.

Rajzolás, kézügyesség fejlesztése:

Feladat:

- A kézfunkciót és a manipulatív tevékenységek segítségét célzó megfelelő testhelyzet megtalálása,
- a kóros izomfokozódások, együttmozgások leépítése,
- adaptált eszközök használata, esetleg az eszközök rögzítése,
- a finommotorika és grafomotoros képességek célirányos fejlesztése

Kiemelt feladat:

- a tapasztalatszerzés biztosítása, mozgásos tapasztalatszerzésre,
- a cselekvéses ismeretszerzés lehetőségének megteremtése,
- fejleszteni kell a kognitív funkciókat, különböző észlelési területeket, a figyelmet, emlékezetet, téri tájékozódást stb.

A látási fogyatékos (látássérült) gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Látássérült az a gyermek is, akinek látótere – tekintése fixációs pontjától mindkét irányban legfeljebb 10°, azaz teljes szélességében legfeljebb 20°.

Feladat:

- minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a részvételt a közös játékban,
- a közösséghez való alkalmazkodást,
- a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását,
- a közösség előtti szereplést.

Kiemelt feladat:

- az önkiszolgálás megtanítása,
- a tárgyak és helyük megismertetése,
- a rendszeret, a higiéniát (a szem és a kéz tisztán tartása).

Az adott szembetegségre vonatkozóan mindvégig figyelembe kell venni a látássérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait.

A gyengénlátó gyermekek óvodai nevelése

- Nevelésük speciális optikai eszközök segítségével a vizuális megismerés útján történik,

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- Kiemelten fontos a testtartási hibák megelőzése, a helyes testtartás megtanítása, az ehhez szükséges környezet (pl. dönthető asztallap, egyéni megvilágítás) biztosítása.

A gyengénlátó gyermek fejlesztésének kiemelt területei:

- Látásnevelés: a látás használatának megtanítása a távoli és a közeli környezetben.
- A nagymozgás fejlesztése: mozgáskoordináció, mozgásbiztonság.
- Térbeli tájékozódás a látás felhasználásával.
- A finommozgás fejlesztése: a kézügyesség fejlesztése, az írás előkészítése.
- A látás-mozgáskoordináció fejlesztése: finommozgások és nagymozgások esetében egyaránt.
- Az érzékelés egyéb területeinek fejlesztése
- A hallási figyelem és megkülönböztető képesség segíti a tájékozódást, tanulást.
- A tapintás által szerorzhető információk kiegészítik a tárgyak tulajdonságairól szerzett ismereteket.

A hallási fogyatékos (hallássérült) gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

A kevésbé súlyos- vagy közepesen fokban hallássérült (nagyothalló) és a korai életkorban cochlea implantált kisgyermekek képessé válhatnak a hallásra épített kommunikációra.

A nyelvi és pszichoszociális fejlettség kedvező esetben olyan szintű lehet az óvodás kor kezdetére, hogy a hallássérült kisgyermekek egy része további speciális segítséggel, halló társaikkal együtt vehetnek részt az óvodai nevelésben.

A hallássérült gyermek óvodai nevelésének központi feladata – a korai pedagógiai és audiológiai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van. Ez függ a hallásállapottól és a beszéd kialakulását egyénenként is nagymértékben és eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől (például kognitív és pszichés állapot, szociokulturális környezet korai és optimális pedomaudiológiai ellátástól stb.).

Az anyanyelvi-kommunikációs fejlesztés az óvoda egész napi tevékenységében megjelenik. Minden, a szocializációt hatékonyan segítő munkajellegű tevékenységbe be kell vonni a hallássérült gyermekeket.

A fejlesztés feladatai:

A nagyothalló – gyermekeknél a beszéd tartományban mért hallásveszteség 30–45 dB közötti, középsúlyos esetben 45–65 dB közötti, súlyos esetben 65–90 dB közötti hallásveszteséget mutatnak ki. A nagyothalló óvodás korú gyermekek az emberi beszéd, a környezeti hangok korlátozott felfogására, differenciálására képesek. Beszédfejlődésük késve, általában spontán (hallókészülék segítségével vagy anélkül), esetenként azonban csak speciális segítséggel indul meg.

A nagyothalló gyermekek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, és/vagy fejlesztése a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése, a

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata, valamint a családi szociális háttér bekapcsolása a kommunikáció-fejlesztés rendszerébe.

A hallásukat műtéti úton helyreállított/létrehozott (pl. cochlea implantált) hallássérült gyermeknél – egyik vagy mindkét oldalon végzett hallásjavító műtét után – fizikai értelemben közel ép hallás mérhető.

Fejlesztésük stratégiája döntően a beszédhallásra alapozott módszerek alkalmazásával történik. Beszédértésük, hangzó beszéd produkciójuk fejlődése hasonlóságot mutat a hallók beszédfejlődésével.

Fejlesztetheységük, fejlődési ütemük döntően függ a műtét időpontjától, a család aktív együttműködésétől. A minél korábban végzett hallásjavító műtét előtti és utáni pedagógiai habilitációs és rehabilitációs fejlesztés, szülői támogatás, foglalkozás – valamint azzal párhuzamosan –, az audiológiai gondozás eredményezi a nyelvi fejlődés gyorsabb, magasabb szintű elsajátítását.

Fejlesztésük kívánatos színtere az ép hallásúak környezetében van (többségi óvoda, szükség esetén logopédiai csoport). Teljesítményüket döntően befolyásolja intellektusuk, esetleges – a pszichés fejlődés zavara miatti – beszéd-, nyelvtanulási akadályozottságuk valamint a családi háttér, a fogadó intézmény integrációs szintje a speciális pedagógiai segítség.

A nagyothalló – gyermekek

- anyanyelvi kommunikáció megindítása, és/vagy fejlesztése
- a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szintaktikai elemek nyelvhasználatba építése,
- a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermekek különböző mértékben közelítik meg a halló társak nyelvi teljesítményét.

A hallássérült kisgyermek eredményes fejlesztésének feltétele a gyermeket körülvevő környezet minden elemében a nyelvi kommunikáció helyzetekhez kötött alkalmazása, szükség esetén a beszédértést és a konkrét megnyilvánulást segítő egyéb eszközrendszerek használata.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermek fejlesztésében meghatározó és kívánatos a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés.

A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést, a kommunikáció fejlődését segítik azok az élmények, tapasztalatok és minták, amelyeket a gyermek a kortárs csoportban megél.

Az integrált óvodai nevelés keretében szükség szerint gondoskodni kell a folyamatos gyógypedagógiai megsegítésről.

Külön óvodai csoport létesítése kizárólag az 5. életévét betöltött – óvodai nevelésre kötelezett – és a komplex – pedagógiai-gyógypedagógiai, pedagógiai, pszichológiai és orvosi – vizsgálat diagnózisa alapján egyértelműen az enyhe értelmi fogyatékos övezetbe sorolt gyermekek számára abban az esetben lehet szakmailag indokolt, ha a gyermek nevelése vélhetően csak a speciális nevelés keretében biztosított, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés mellett valósítható meg megfelelően.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Beszédfigyatékos gyermek: nyelvfejlődési és beszédzavarok óvodáskorban fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Beszédfigyatékos az a gyermek, akit a szakértői bizottság a komplex vizsgálata alapján annak minősít. A gyermek életkorától eltérően az anyanyelv elsajátítási folyamata akadályozott a receptív vagy expresszív beszéd/nyelvi képességrendszer szerveződésének fejlődési eredetű vagy szerzett zavara miatt.

A beszédfigyatékos gyermek szenzoros, motoros vagy szenzomotoros problémája (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia, a folyamatos beszéd zavarai, logofóbia, centrális eredetű szerzett beszédzavarok, orrhangzós beszéd), illetve a beszédproblémákhoz társuló megismerési nehézségek és viselkedés zavarok miatt eltérően fejlődik.

A nyelvfejlődési és beszédzavarok az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében a beszédértés és észlelés nehézségében, kifejezőkészség nehézségében (szegényes szókincs, grammatikai fejletlenség), a beszédszerveződés nehézségében (mondatalkotási készség nehézsége, összefüggő beszéd kialakulatlansága), a beszédszervi működés gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, az írott nyelv elsajátításának nehézségeit előjelző kognitív képességzavarban (fonológiai tudatosság, taktilis, vizuális észlelés, verbális emlékezet zavarai), a verbális tanulás lassú fejlődésében nyilvánulhatnak meg.

A beszéd- és nyelvi problémák súlyos zavara mellé társulhatnak részképességzavarok (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia veszélyeztetettség) és magatartás problémák, amelyek nehezítik a gyermek beilleszkedését.

A beszédfigyatékos gyermek fejlesztés :

- középpontban az anyanyelvi nevelést áll,
- aktív nyelvhasználatot segítő, speciális terápiákat alkalmazó fejlesztési környezetben valósulhat meg a gyermek komplex állapotfelmérése alapján,
- az egyéni képességeihez igazodó intenzív fejlesztőmunka az ismeretszerzést sokoldalú tapasztalatszerzést biztosító módon, cselekvésbe ágyazott játékos módszerekkel valósuljon meg.

Az óvodai nevelés, fejlesztés kiemelt feladata:

- az aktív nyelvhasználat és kommunikáció kialakítása,
- az értelmi fejlesztés, a mozgás és észlelési funkciók, a vizuomotoros koordinációs készség javítása,
- az érzelmi élet fejlesztése egyéni és kiscsoportos fejlesztési formában.

A speciális nevelés keretében biztosított fejlesztés segíti az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi szint elérését.

A gyermek fejlődéséről a szülőket folyamatosan tájékoztatni kell, a gyermek fejlesztése a szülőkkel való együttműködés keretében, egyéni fejlesztési terv alapján valósulhat meg.

Azoknál a beszédfigyatékos gyermekeknél, akiknél több beszédprobléma együttesen fordul elő, vagy a beszédfigyatékosághoz a testi érzékszervi- és pszichés fejlődés zavara társul, az eredményes fejlesztés a logopédia és a társuló fogyatékoság módszereinek kombinációjával valósulhat meg.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

Az autizmus spektrum zavarok meghatározó jellegzetessége:

- a társas viselkedést, a kölcsönösséget igénylő kommunikációt és a rugalmas viselkedésszervezést megalapozó kognitív készségek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg.
- Az állapot hátterében az idegrendszer fejlődési zavara áll.

Az autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekre jellemző :

- a kölcsönösséget igénylő társas helyzetek megértésének és azokban való részvételének zavara,
- a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmatlan, sztereotip viselkedés,
- a viselkedésszervezés és kivitelezés zavara és az egyenetlen képességprofil,
- a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszélt nyelv,
- hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

A korai speciális terápia hiányában a kommunikációs eszköztár fejlesztése lesz az óvodai fejlesztés fő célja, kiegészítve a viselkedésproblémák, viselkedés- és gondolkodási készségek terápiájával, szükség esetén a korai elemi készségek kialakításával (szobatisztaság, rágás-evés, önkiszolgálás) fejlesztésének elemeivel.

A jó értelmi képességekkel rendelkező, jól beszélő autizmus spektrum zavarral küzdő kisgyermek számára is a kommunikációs, szociális és kognitív habilitációs terápia az óvodai nevelés elsődleges feladata.

Az óvodai nevelés, a szülőkkel való együttműködés eredményeképpen az egész ébren töltött idő használandóak a fejlesztésre.

A fejlődési szint és szociális alkalmazkodás követése egyéni felméréssel történik, speciális eszközök és módszerek használatával, egyéni fejlesztési helyzetben megalapozva.

A gyermekek szükségleteinek megfelelő fejlesztéséhez az óvodai környezet megfelelő kialakítása, és a speciális módszerekben képzett szakember vagy fejlesztő asszisztens jelenléte szükséges.

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermek fejlesztésének elvei, feladatai óvodai nevelés során

A fejlődés egyéb pszichés zavarával (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozás zavarral) küzdő gyermeket az ismeretelsajátítást, a tanulást, az önirányítás képességeinek fejlődését nehezítő – részképesség-zavarok, vagy azok halmozott előfordulása jellemzi.

Jellemző rájuk:

- az átlagnál nehezebben viselik el a várakozás és a kivárás okozta feszültségeket, a váratlan zajokat,
- aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak.
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, szabályokat, a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.
- a kognitív, az emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése a sikeres beilleszkedést, az iskolába lépésre való felkészülési folyamatot késleltetheti.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Az óvodai nevelés és fejlesztés során kiemelt feladat:

- a szakértői bizottsági véleményében foglaltakra alapozva a részképesség-zavarok egyéni fejlesztési terv szerinti korrekciója és kompenzálása tudományosan megalapozott szakmai módszerek alkalmazásával,
- a fejlesztés szakmai teamben, és a szülő aktív bevonásával történjen.
- meg kell előzni a teljesítménykudarckokra épülő másodlagos zavarok, az inadaptív viselkedés kialakulását,
- meg kell alapozni az eredményes iskolai előmenetelhez szükséges készségeket.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni kell és a fejlesztés további menetét erre alapozva kell meghatározni.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció a pszichés fejlődési zavar jellegét megállapító, komplex szakértői véleményben foglaltak alapján történik.

Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

A magatartás-, viselkedés- és beilleszkedési zavarokkal küzdő gyermekek is gyógypedagógiai segítséget igényelnek. Az óvoda, amelynek egyik legfontosabb feladata a szocializáció, alkalmazkodást igényel az általa előírt szokás- és szabályrendszerhez. Azok a gyermekek, akiknek szocializációja sérül, állandó konfliktusba keverednek a szabályrendszerekkel, és ez a társas viszonyaik zavaraihoz vezet. Ha ezek mértéke meghaladja a pedagógus és a társak által tolerálható szintet, a gyermek problematikusává válik a rendszer számára, így az óvodai és iskolai közösségekben komoly problémává nőheti ki magát a magatartászavaros gyermekekkel való bánásmód. A magatartászavarokat mutató gyermekek körének meghatározása nagyon nehéz. A szakirodalmak említést tesznek beilleszkedési zavarról, alkalmazkodási zavarról, nehezen nevelhető gyerekekről, hiperaktív gyerekekről vagy viselkedészavarról is. Találkozhatunk az MCD, a POS, a hiperkinetikus zavar, a FIMOTA kifejezéssel, sőt ma már az indigó elnevezés is kezd egybemosódni a magatartási rendellenességgel.

A magatartászavar lehetséges formái, tünetei, kritériumai, alapsajátossága, kialakulásának okai

A viselkedészavar olyan speciális gyűjtőfogalom, amely mindazon viselkedésbeli módosításokat magában foglalja, amelyek a normatív mércétől való jelentősebb eltérést mutatnak.

A súlyos beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképességzavarok, hiperkinetikus (kórosan felfokozott mozgástevékenység) vagy kóros aktivitászavar és/vagy figyelem-zavar, az iskolai Óvodai nevelés teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy mindezek halmozódása áll.

Nem határozhatók meg egységes jellemző jegyek sem. Az egyes állapotok, tünetek a funkciógyengeségtől a személyiség komplex zavaráig, a teljes funkcióképtelenségig terjedhetnek.

A részképességzavarok gyakran az érzékszervi fogyatékoság látszatát kelthetik, a hiperaktivitás, a nyugtalanság, a túlmozgások, a figyelemzavar előfordulásakor a gyermek általánosan gyenge képességűnek vagy rosszabb esetben értelmi fogyatékosnak tűnhet.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének, érési meglassúbbodásának általános jelei:

A gyermek érzékenyebben reagál meteorológiai változásokra.

- Fáradékonyabb az átlagnál, nehezebben tűri a zajokat, nehezen viseli el a várakozási és egyéb feszültséget.
- Gyakran igényli a pihenést, szünetet, egyedülletet.
- Fokozottabb szüksége van a tevékenységeket meghatározó állandó keretekre, érthető és követhető szabályokra.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelésének prioritásai:

- Egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- A kudarcűrő képesség növelése
- Önállóságra nevelés

A magatartászavar különböző formái

Hiperkinetikus zavarok

Olyan tünetegyüttes, amely az első öt évben alakul ki. Általános jellemzője a tevékenységek közötti csapongás, a figyelmetlenség, az impulzivitás, a meggondolatlanság, a szabályokhoz való nehéz alkalmazkodás. Társuló tünetként előfordul a beszédkézség és pszichomotoros fejlődés késése.

Viselkedési zavarok

Elsődleges tünete a visszatérő és tartós disszociális, agresszív vagy dacos magatartásséma. A viselkedés eltér az adott életkorban elvárhatótól. A szabályokat durván áthágja, súlyosabb a viselkedés, mint egy hagyományos gyermekcsíny, és hosszan is tart (társakkal, állatokkal, tárgyakkal való durva bánásmód, rombolás, hazudozás, lopás, gyakori és súlyos indulatkitörés, szófogadatlanság).

Kevert magatartási és emocionális zavarok

A fennálló agresszív, disszociális vagy kihívó magatartás kombinálódik depresszióval, szorongással vagy más emocionális zavarokkal.

Jellegzetesen gyermekkorban kezdődő emocionális zavarok

Sokkal inkább a normális fejlődés eltúlzott formáinak tekinthetők, semmint minőségileg abnormálisnak. Ez egy kóros védekezési mód, vagyis a gyermek kóros viselkedési tüneteket produkál annak érdekében, hogy a kitörni, kiobbanni igyekvő szorongását visszafojtsa, ne engedje felszínre törni. Ide sorolható a szeparációs szorongás, a fóbiás szorongás, a szociális szorongás. A szorongásos esetekben a nem megfelelő fejlődés fontos diagnosztikus támpont.

Ajánlások a pszichés fejlődés zavaaraival küzdő gyermekek kompetencia alapú fejlesztéséhez

A szocializáció jellegzetesen gyermek- és serdülőkorban jelentkező zavarai

Heterogén tünetcsoport. Közös jellemzőjük a szociális funkciók rendellenessége, de más fejlődési terület zavara nem társul hozzá. A legtöbb esetben környezeti zavarok vagy depriváció húzódik meg a háttérben.

Tic-zavarok

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

A tic egy önkéntelen, gyors, visszatérő, nem ritmusos, motoros mozgás vagy hangformálás. Hirtelen kezdődik és céltalan. A stressz fokozza, az alvás pedig megszünteti.

A magatartászavar tünetei

A tünetek a viselkedés több területén figyelhetők meg. Nem tévesztendő össze azonban az óvodás gyermek életkori sajátosságából fakadó rendkívüli aktivitásával. A motoros aktivitás ugyanis kisgyermekkorban örömforrás, valamint a környezet megismerésének leghatékonyabb eszköze.

A motorium területén jelentkező tünetek

- Ülés közben babrál, fészkelődik.
- Elhagyja a helyét feladatvégzés közben.
- Össze-vissza rohangál olyan helyzetekben, ahol annak semmi értelme.
- Nehézségei vannak a nyugodt játéktevékenységben.
- Sokat beszél.
- Nem tud csendesen és egyedül játszani.
- Állandó mozgásban van („mintha motor hajtaná”).
- Mozgása céltalan.
- Keveset, nyugtalanul alszik, alvás közben is mozog.

Az impulzivitás területén jelentkező tünetek

- Nem várja meg a kérdést, instrukciót, hanem előbb válaszol.
- Gondot jelent a várakozás.
- Gyakran félbeszakít másokat.
- Kiszámíthatatlanul viselkedik.
- Nem reagál sem büntetésre, sem dicséretre.
- Ok nélkül agresszív.
- Gyakran szenved sérülést, fokozott a baleseti hajlama.

A figyelem jellegzetességei magatartás-zavaros gyermekeknél

- Nem figyel a részletekre.
- Figyelme hullámzó, elkalandozó.
- Gyakran nem veszi észre, ha beszélnek hozzá.
- Nem követi az utasításokat.
- Figyelme minden külső ingerre elterelődik.
- Feledékeny.
- Játék-, illetve feladathelyzetben nem vagy nehezen tartható.
- Az elkezdett tevékenységet nem fejezi be, csapong.
- Minden érdekli, de ez az érdeklődés nem tart sokáig.
- A feladatok megszervezésében komoly gondjai vannak.

Óvodai nevelés

- Koordinációs, motoros nehézségek
- Diszharmonikus, merevebb mozgás

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

- Az átlagostól eltérő mozgásfejlődés (Az életkornak megfelelő mozgásformák jóval hamarabb vagy jóval később jelennek meg.)
- Kimaradt mozgásfejlődési lépcsőfokok
- A ritmusérzék fejletlensége
- Gyengébb finommotorika

Vegetatív tünetek

- Időjárás érzékenység
- Alacsonyabb vagy magasabb fájdalomküszöb
- Alvási problémák

A pszichés problémák, éretlenség tünetei

Szófogadatlanúság, ellenállás: akaratos, makacs, engedetlen, öntörvényű, nem tanul a hibáiból. Nem használ a jutalmazás és a büntetés. Általában jellemző a fokozott függetlenség és az önállósági törekvések. Többnyire nem okoz gondot a szülőktől, ismerősöktől való elszakadás. Más gyerekekkel lehet zsarnokoskodó, uralkodni akaró. A látszat ellenére nagyon is igényli a korlátokat, szabályokat, csak sokkal nehezebb betartatni vele, mert idő előtt feladja.

Szociális éretlenség: túl könnyen barátkozik, de a kapcsolatait megtartani nem vagy csak nehezen tudja. Sokszor inkább kisebbekkel játszik, akiket tud irányítani, akiken uralkodhat. A felette való uralmat azonban nem viseli el. Váratlan helyzetekhez vagy egyáltalán nem tud alkalmazkodni, vagy egyből idomul.

Érzelmi, hangulati problémák: ingadozó hangulat, érzelmi labilitás jellemzi. A jó és a rossz időszakok néha óráról órára, sőt percről percre váltakoznak, és az ok legtöbbször rejtve marad. Jellemző még a túlérzékenység, túlzott reagálás az ingerekre, rendkívüli izgalmi állapotok vagy éppen a félelemérzet hiánya, gátlástalanság. Kudarcélményük alacsony. Ingerlékenyek, rövidzárlatok, dührohamok jelentkezhetnek. Ez azonban nem agresszivitás, a gyermek nem szándékosan rossz. A környezet gyakran félrekódolja a reakciókat. Állandó szeretetre, a velük való foglalkozásra vágynak.

Még ha a felsorolt tüneteknek csak egy része van is jelen az évek során, az már elég ahhoz, hogy a gyermek elhiggye magáról azt, hogy ő a csoportban, később az osztályban a legrosszabb, a leghasznontalanabb, ő semmire se jó, őt nem szereti senki, vagyis az önértékelése nagyon alacsony lesz. Ez viszont másodlagos tünetként depressziót, apátiát, devianciát, szorongást, reménytelenséget okozhat, majd az alkohol, gyógyszer túlzott fogyasztásához vezethet.

A pedagógustól elvárható magatartásformák

Az integráláshoz elengedhetetlen, hogy a pedagógus felkészült legyen a sérülés alap sajátosságaiból, tisztában legyen a pedagógiai korrekció lehetséges módszereivel.

Jó, ha a szülő őszintén el tudja mondani a gyermekére jellemző viselkedést, a várható reakciókat, a megnyugtató esetleges változatait és azt, hogy mi a gyermek fő érdeklődési köre (a szükséges motivációt majd erre lehet építeni).

Tehát az óvodapedagógusnak fel kell mérnie a gyermek szociokulturális hátterét, tudnia kell, milyen és mennyi segítségre számíthat integráló munkája során a szülőktől.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Fontos szempontok magatartás-zavaros gyermek fogadásához

- Lehetőség szerint a csoportban ne legyen több viselkedészavart mutató gyermek, mert felerősíthetik egymás tüneteit.
- Fontos, hogy a gyógypedagógussal és egyéb segítő szakemberekkel állandó kapcsolatot tartsanak az óvodapedagógusok.
- Alapvető dolog, hogy egy szorongó gyermek érzéseit, a szorongása tárgyát mindig komolyan kell venni, csúfolás tárgya soha ne legyen.
- A hiperkinetikus kisgyermek esetében elegendő mozgást kell biztosítani. Fontos a szabályok, határok nagyon pontos meghúzása, és annak következetes betartása is.
- Tudatosítani kell a gyermekben, hogy akkor is szeretjük, ha éppen ostobaságot követett el (nem rád haragszom, hanem arra, amit tettél).
- Hagyjunk minden lehetséges szituációban választási lehetőséget, hogy érezze a döntések következményeit, és érezze a bizalmat is!
- A hiperaktivitással általában figyelemzavar is társul. Figyelemzavaros gyermeknél lényeges, hogy egyszerre csak egy, rövid utasítást kapjon a gyermek (a több utasítás a figyelem fejlesztésénél kap szerepet), és az utasítást mindig indokoljuk is meg!
- A magatartás-zavaros gyermekekkel szemben nélkülözhetetlen a türelem.
- Nem szabad abba a hibába esni, hogy a viselkedészavaros gyermeket kikiáltjuk az óvodai csoport legrosszabb gyerekének, és akkor is őt büntetjük, amikor éppen nem ő volt a konfliktus kirobbantója. A büntetés csak agressziót hoz magával.
- Minden apró sikernek, minden apró viselkedésben beállt pozitív változásnak nagyon kell örülni, állandó és azonnali megerősítésre van szükség, mert ez motiválja majd a gyermeket a további változásra. Ezáltal tudja meg, hogy ahogyan viselkedett egy szituációban, az jó volt.
- Az integráló pedagógus szakmai eszköztárából nem hiányozhat a differenciálás elmélete és gyakorlata.
- Körültekintést és hozzáértést igényel a csoportok szervezése, az eszközök kiválasztása,
- feladatszervezés, egyéni értékelés.
- Elengedhetetlen az együttműködési készség a gyermekek nevelésében közreműködő más személyekkel és természetesen a szülői házzal.
- Az SNI-gyermekek fogadására fel kell készíteni a csoportot a megfelelő mértékben, nem túlhangsúlyozva SNI-s társuk másságát, gyámolításának szükségességét.
- Kiscsoportos munkák szervezésénél mindig ügyelni kell arra, hogy társaitól kellő segítséget kapjon.
- A csoport valamennyi tevékenységébe be kell vonni az integrált gyermeket, s mindig olyan feladattal kell ellátni, amelyet eredménnyel el tud végezni. Figyelemmel kell kísérni a gyermek tanulási, figyelmi és fegyelmi teherbíró képességét.

A TEHETSÉGGONDOZÁS

Az óvodai élet a maga kiegyensúlyozott, biztonságos, elfogadó légkörével akarva, akaratlanul felszínre hozza a többet mutató gyermekek adottságait, képességeit. Megfelelő neveléssel, tág cselekvési szabadságot adva - a családdal együtt - lehetőséget biztosíthatunk a tehetség csíráit hordozó gyermekeknek a kreatív újat teremtő felnőtté váláshoz.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

A tehetség meghatározása

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetséggondozás célja:

- a tehetséges gyermek erős oldalának fejlesztése,
- a tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése,

Feladata:

- A tehetség erős oldalának fejlesztéséhez olyan érzelmi biztonságot nyújtó légkör szükséges, amelyben a gyermek el mer indulni, kereset, kutathat, tapasztalhat olyan dolgokat, amelyek tágitják világképét.
- Vegyük körül őket minél több lehetőséggel, amelyekből tanulhatnak. Mutassunk lelkesedést az őket érdeklő dolgok iránt, mert lelkesedésünk erősíti a különböző képességek kibontakozását.
- Tudjunk beszélgetni a gyerekekkel, és olyan játékot játszani, amely fejleszti képzeletét.
- A tehetséges gyermek érzelmi energiáit irányítsuk teremtő, alkotó folyamatba.
- Az óvodai élet rendje lehetőséget ad a tehetségre irányuló hajlam kibontakozására, melynek gondozása napi feladatunk.
- A személyre szóló tehetséggondozáshoz a tárgyi feltételeket, és körülményeket biztosítani kell.
- A tehetséges gyermek tehetséggel összefüggő gyenge oldalának erősítése, fejlesztése szintén körültekintő, fejlesztő munkát igényel az óvodapedagógustól.

A gyermek én tudata attól függően alakul, hogy a környezete mit tart róla.

Nevelésünkkel segíthetjük, bátoríthatjuk a tehetség lehetőségét magába hordozó gyermeket saját jövőképeének kialakításában.

HÁTRÁNYOS VAGY HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK

Hátrányos helyzetű az a gyermek, a gyermekvédelmi törvény meghatározása alapján, aki - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki a hátrányos helyzet megállapítása feltételeiből legalább kettő fennáll,
- a nevelésbe vett gyermek,
- az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre megállapítja a gyermek, hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk.

Feladatunk:

- észrevenni és kiemelt figyelmet fordítani azokra a gyerekekre, akiknek fejlődését negatív környezeti hatások, társadalmi, kulturális hátrányok gátolják,
- a gyermekek rendszeres óvodába járása figyelemmel kísérése és betartatása,
- a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek,
- befogadó környezet biztosítása,
- a hátrányok csökkentése egyénre szabott differenciált fejlesztéssel,
- a családdal, gyermekvédelemmel, a Szakértői Bizottság szakembereivel, a gyermekvédelmi feladatot ellátó pedagógussal együttműködve folyamatosan segíteni személyiségük fejlődését,

Az óvodai mindennapokban nagy figyelemmel fordulunk a hátrányos helyzetű családokból érkezett, hátrányos, illetve halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek felé, törekedve a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítására.

Nagyon fontos a gyermekek rendszeres óvodába járása, ezért ezt minden óvónő figyelemmel kíséri és ha szükséges, folyamatosan tartja a kapcsolatot a családdal, különös tekintettel a tanköteles korú gyermekekre.

ÓVODAI FEJLESZTŐPROGRAM

Az óvodai fejlesztő program meghatározza az óvodai nevelés azon területeit, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmazottan hátrányos helyzetű gyerekek fejlődésének elősegítésében. A hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer a tanulás az adaptációs készségek alakulásában.

Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig – megterhelés nélkül – rendkívül hatékonyan fejleszthetők. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja. A szülőkkel való

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak, helyzetüknek és képzettségüknek megfelelően kiemelt szerepük és felelősségük van.

Az óvodai fejlesztő programunk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását szolgálja.

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül, figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvényt.

Az óvodai Fejlesztő Program egy olyan rendszernek tekinthető, melynek elemeit a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében nagyobb tudatossággal és mérhetően is nagyobb eredményességgel kell a nevelési folyamat fókuszába állítani.

Az óvodai fejlesztő program legfőbb jellemzője a gyermekközpontú és családorientált szemlélet.

Feladatunk:

A valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális

- személyiségfejlesztő,
- tehetséggondozó,
- felzárkóztató programok szervezése.

Területei:

A fejlesztő programunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésében.

1. szervezési feladatok
2. a nevelőtestület együttműködése
3. a pedagógiai munka kiemelt területei
4. a gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok
5. együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel
6. óvoda –iskola átmenet támogatása
7. szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés
8. intézményi önértékelés, eredményesség

1. Szervezési feladatok

- A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása, valamint teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása érdekében kapcsolatot építünk ki a védőnővel.
- A gyermekek minél kevesebb óvodai hiányzása érdekében-szülői értekezleteken, egyéni beszélgetések alkalmával alkalmazzuk a meggyőzés pedagógiai módszerét.

2. A nevelőtestület együttműködése

- Óvodánk nevelőtestülete és alkalmazotti közössége rendszeresen tart:
 - munkatársi értekezletet,

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- szakmai műhelyfoglalkozást.

Megvitatjuk az egyes gyermekek fejlődését, az alkalmazott pedagógiai módszereket, és kijelöljük a további feladatokat.

3. Pedagógiai munka kiemelt területei

A gyermekek óvodai felvételétől, óvodai életének megkezdésétől kezdve a következő pedagógiai eljárásokat alkalmazzuk:

- Anamnézis felvétele az óvodába lépéskor
- Tudatosan tervezett folyamatos és rendszeres tervező és megvalósító pedagógiai munkával segítjük:
 - Egészséges életmód, egészségtudat, egészséges táplálkozási szokások kialakítását.
 - Szeretetteljes légkörben segítjük az intézményes nevelésbe való beilleszkedést, érzelmi nevelést és szocializációt.
 - Értelmi fejlesztést.
 - Anyanyelvi nevelést. Szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszédészlelés fejlődését.
 - Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztését, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtését.

1. A gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok

- Az óvoda védőnője rendszeresen vizsgálja a gyerekeket. Ezeken a szűrővizsgálatokon felhívja a figyelmet az esetleges problémákra, a vélhetően szükséges egyéni, illetve szakorvosi vizsgálatokra.
- A szociális hátrányok csökkentése érdekében lehetőséget teremtünk a gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételére. Aktív kapcsolatot tartunk a szociális ellátórendszerrel.

2. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése, hátránykompenzációja érdekében kapcsolatot építünk az alábbi szervezetekkel:

- Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat
- Védőnő
- Szakmai szolgáltatók
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
- Egyház

Célunk, hogy e szervekkel való együttműködés eredményeképpen az esélyegyenlőségi pedagógiai célok megvalósuljanak. A különböző partnerekkel és szervezetekkel való kapcsolatunk, közös munkánk, erőfeszítésünk hozzásegíti a családokat és a gyermekeket a hátrányok csökkentéséhez, az életesély növeléséhez.

1. Óvoda –iskola átmenet támogatása

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- Az iskolai életmódra való felkészítés során fokozott hangsúlyt fektetünk a képességfelmérés eredményeire, és az abból adódó feladatok figyelembevételével
 - a motivációra,
 - a minél sokoldalúbb ismeretszerzési lehetőségre, a gyakorlás biztosítására a tanulási képességek megalapozása érdekében,
 - a tudás és az alkotóvágy kialakítására, erősítésére a minél gyakoribb pozitív megerősítés módszerével.
- A gyermekek számára közös programokat és iskolalátogatást szervezünk.
- Az iskolával kapcsolatot tartunk, és információt cserélünk a gyermekek haladási üteméről.

7.Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

- Minden szülővel személyes, közvetlen kapcsolatot alakítunk ki annak érdekében, hogy-a szülők kérdéseikkel, bizalommal forduljanak a pedagógusokhoz és az óvoda vezetéséhez,
 - megismerjük a családok szokásait, értékrendjét a gyermek szociális háttérét,
 - közös rendezvényeinken minél többen vegyenek részt,
 - bekapcsolódjanak az óvoda életébe.
- A gyerekekről anamnézis lapot, beszoktatásról feljegyzés és fejlődési lapot vezetünk, amelyben az óvodába érkezéstől folyamatosan rögzítjük fejlődésüket. Ebbe a szülők fogadóórán betekinhetnek.
- A tájékoztatás alapjául
 - anamnézis lap
 - beszoktatásról feljegyzés
 - a fejlesztési lap bejegyzései,
 - a gyermek alkotásai,
 - a nyílt foglalkozásokon való részvétel lehetőségei szolgálnak

8.Intézményi önértékelés, eredményesség

Munkánk eredményességének, a hozzáadott értéknek a kimutatása céljából mutatókat állítunk fel, melynek teljesülését mérjük, rögzítjük. Az eredményességi mutatók kiterjednek az integrációs programunk valamennyi területére.

A TARTÓS GYÓGYKEZELÉS ALATT ÁLLÓ GYERMEK ELLÁTÁSA

Az a gyermek számít, tartós gyógykezelés alattinak, akinek egészségügyi ellátása az **általános járóbetegszakellátásban** vagy az **általános fekvőbeteg-szakellátásban** részt vevő szakorvos véleménye alapján **az adott nevelési évben, tanévben a harminchat nevelési napot, tanítási napot várhatóan meghaladja, és emiatt nem tud részt a kötelező óvodai nevelésben.**

Ha a tartós gyógykezelés alatt álló gyermeket a Járási Hivatal az óvodai foglalkozáson való részvétel alól felmentette, az óvoda a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek neveléséhez szükséges eszközöket az óvoda vagy az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai eszközök és

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

segédanyagok kölcsönzése tevékenység keretében az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény biztosítja.

SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG

Óvodás gyermekeink szociális háttere szélsőséges képet mutat. Ezért munkánk tervezésénél figyelembe kell vennünk az elfoglalt, időhiánnyal küszködő családok igényeit éppúgy, mint a szerényebb anyagi lehetőségekkel bíró, több gyermeket nevelő, vagy csonka családok igényét. Nagy a felelősségünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelésében, oktatásában. A hátrányos helyzet a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők leginkább csak tőlünk kapnak segítséget a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz, a világban való eligazodáshoz.

Feladataink a szociális hátrányok enyhítése érdekében:

- önművelés igényének kialakítása
- a tolerancia, segítőkészség kialakítása, a másság elfogadása
- praktikus ismeretek elsajátíttatása
- a mindennapi élethez szükséges készségek kialakítása
- családi életre és egészséges életmódra nevelés
- a testnevelés sajátos eszközeivel kialakítani az alapvető mozgás- és feladatmegoldó
- képességet, az egészséget értéknek tekintő gondozásmódot, a szabadidő tartalmas
- eltöltésének igényét.

A szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységek:

- Olyan pedagógiai környezetet alakítunk ki, ahol a befogadó nevelés megvalósul az
- egyenlő hozzáférés biztosításával.
- Megvalósul a multikulturális, interkulturális nevelésen alapuló integráció.
- Hozzájárulunk a kialakult előítéletek lebontásához, az újabb előítéletek kialakulásának
- megelőzéséhez.
- Figyelünk a csak tünetekkel jelzett, ki nem mondott gyermeki segélykérésre.
- A pedagógiai intézkedéseket a gyermek személyiségéhez igazítjuk.
- A gyermeki szükségletek kielégítését megvalósítjuk.
- Az egyéni bánásmód és differenciált fejlesztés alkalmazásával a gyermeki fejlődést
- nyomon követjük.
- A prevenció, korrekció testi, lelki nevelési feladatokat ellátjuk a megfelelő
- szakember bevonásával és a szülőkkel együttműködve.
- A halmozottan hátrányos és hátrányos helyzetű gyermekek szocializációját speciálisan
- fejlesztjük.
- A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre fordított
- kiemelt odafigyelést megvalósítjuk. A játékba való beilleszkedésüket támogatjuk.
- Az inkluzív nevelés értékeinek indirekt közvetítését és a szemléletformálást
- megvalósítjuk.

Szülőknek felajánlott segítség

- fórum – életvitellel kapcsolatos tanácsadás
- játékos, ismeretterjesztő klubfoglalkozások
- felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleten, fogadó órán

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- szülőkkel közös programok (társadalmi munka, gyereknap, stb.)

Az óvónő feladatai:

- a megváltozott élethelyzet okainak feltárása, kérdőív, írásbeli feljegyzés készítése a gyermekek egyéni dossziéjába,
- konzultáció az óvoda gyermekvédelmi felelősével, szükség esetén külső szakemberrel,
- családlátogatás,
- a körülmények változását átélő kisgyermek csoportbeli tevékenységének megfigyelése, a fejlesztés irányának kijelölése,
- egyéni beszélgetések, szoros érzelmi kapcsolat kialakítása a gyermekkel,
- a csoportbeli beilleszkedésének kiemelt segítése,
- az együttéléshez szükséges erkölcsi normák és tulajdonságok megismertetése,
- fokozott gyakoroltatása változatos módszerekkel,
- változatos egyéni tevékenység biztosítása,
- a csoportszoba - udvar, eszköz és játéktárának még mélyebb személyiségformáló segítő hatásának kiaknázása,
- baráti kapcsolatok mélyítése,
- kommunikációs készség felmérése, egyéni fejlesztés, ha szükséges.

GYERMEKVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGE

Óvodásaink eltérő szociokulturális környezetből kerülnek hozzánk. Minden óvodapedagógus feladatának tekinti az egyéni sorsokkal való törődést, a gyermekvédelmi feladatokat, a komplex prevenciót.

Célunk: évenként feltárjuk azokat a körülményeket, amelyek gyermekeink családi helyzetét hátrányosan érintik, illetve veszélyeztetik.

Feladataink: A segítségnyújtás a hátrányok enyhítésére, az óvodai keretek közötti kompenzálás biztosítása. Az egyéni bánásmód, a tapintatos egyéni személyes kapcsolattartás alapvető nevelési módszerünk. A szülőkkel való közvetlen viszony alakítására törekszünk. A gyermekvédelmi munka fő feladata a szeretetnyújtás, a humánus megértés, segítségnyújtás, támaszkodás.

A gyermekvédelmi eseteket feltérképezzük, adatszolgáltatást, környezettanulmányokat készítünk a hatóság kérésére, kapcsolatot tartunk a családsegítő szolgálattal, pszichológussal, a Szabolcs-Szatmár- Bereg megyei Pedagógiai Szakszolgálattal.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. Törvény rendelkezései az irányadóak.

Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése. Az óvodai nevelés folyamatában a gyermeki jogok tiszteletben tartása, védelme, erősítése, érvényre juttatása.

Célunk:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztadobi@gmail.com

A prevenció, az esélyegyenlőség növelése, a gyermeki jogok és érdekek érvényesítése, testi-lelki egészségüknek és a családban történő nevelésüknek elősegítése, szükség szerint segítségnyújtás, valamint együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel.

Feladatunk:

- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek és családok segítése.
- A gyermekek fejlődését korlátozó ártalmak kiszűrése, külső speciális szakemberek bevonásával / logopédus, Pedagógiai Szakszolgálat /.
- Külső segítőkkel, gyermekvédelmi szervekkel, intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés. A társintézményekkel való kapcsolattartás mélyítése / Bölcsőde, Általános Iskola/ a prevenció minden gyermekre való kiterjesztése.

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

1. szint az óvodapedagógusok szintje:

- Biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését.
- Hátrányos és veszélyeztetett helyzetet felismeri.
- Szükség esetén megfelelő szakemberhez, intézményhez irányítja, megszervezi a gyermek felzárkóztatását.
- Biztosítja a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését.
- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja (a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít).
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő,- óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében

2. szint Gyermekvédelmi feladatot ellátó pedagógus szintje:

- Nevelési év elején megtervezi az adott év gyermekvédelmi feladatait.
- Az óvónő segítségével felméri a hátrányos és veszélyeztetett gyermeket.
- Nyilvántartást vezet a HH/HHH gyermekekről.
- Kapcsolatot tart a családsegítő szolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal.
- Koordinálja a probléma kezelését, feljegyzi a családokkal kapcsolatos intézkedéseket.
- A gyermekek és a családok anyagi és szociális helyzetéből fakadó különbségeit a család és más intézmények bevonásával, fenntartó közreműködésével a lehető legkisebbre csökkenti.
- Szükség szerint családlátogatásokat végez az óvónőkkel.
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll a felmerülő problémák és kérések megbeszélésére.
- Részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszélésen.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaoivi@gmail.com

3. szint igazgató szintje:

- Irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát.
- A gyermek mindenképp álló érdekének érvényesítése, és az érvényesítés ellenőrzése.
- Kapcsolat felvétele az illetékes gyermekvédelmi és családsegítő szervezetekkel.
- Gondoskodik a gyermekvédelmi felelős továbbképzéséről és beszámoltatja az elhangzottakról.
- A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt (gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek).
- Tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős, és a családsegítő személyéről és elérhetőségéről.
- Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában

A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁIT

Az óvoda és a család kapcsolata:

- A nevelésben a család szerepe elsődleges, az óvoda épít rá és kiegészíti azt.
- A kapcsolat épüljön a tapintatra és mélyüljön el a közös programok, együttes tevékenységek során
- Az óvónő ismerje a család szokásrendszerét, tapintatosan befolyásolja az életmód jó szokásainak alakítását.

Óvodánkban a szülők képviselőtét a Szülői Munkaközösség látja el, mely az SZMSZ-ben megfogalmazottak és a vezető irányításával vesz részt az óvoda életében.

Kialakult kapcsolattartás formái:

- napi beszélgetések
- családlátogatások
- szülői értekezlet
- nyílt nap
- közös programok szervezése

AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az egészségfejlesztés célja

Az óvodai egészségfejlesztés célját a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § határozza meg, mely szerint: „A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési- oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési - oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek és a szülő

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

részvételét a nevelési-oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Az egészség meghatározása

Az egészség fogalmát az Egészségügyi Világszervezet így definiálta: "Az egészség a testi (fizikai), a szellemi (pszichikus) és a társas-társadalmi (szociális) jólét állapota, nem csupán a betegség hiánya." Az élet és az egészség az embernek semmi mással nem pótolható alapvető értéke. Nélküle sem egyéni, sem társadalmi lét, sem kultúra nem valósítható meg.

Napjainkban az egészség megtartása, fejlesztése, az életre, a sikerre vonatkozó kompetenciák kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarat) és társ kapcsolati viselkedés megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá attitűddé alakítja az egészségvédő magatartást.

Egészségfejlesztés kisgyermekkorban

Az Óvodai nevelés országos alapprogramja az óvodai nevelés alapvető feladatának a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését jelöli meg. Ezeknek a szükségleteknek kielégítése biztosíthatja a kisgyermek egészséges fejlődését.

Az egészség védelme tanítható, fejleszthető. A kisgyermekkorban történő egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van. Ezeket figyelembe véve az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület.

Az óvodai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére (promóció) és az egészségkárosodás megelőzésére (prevenció) irányuló egészségnevelő tevékenység. Mindkét egészségfejlesztési feladat vonatkozik a testi, a lelki és szociális nevelő tevékenységre. A modern értelmezésű egészségnevelés széleskörűen készíti fel az óvodás gyermeket az egészség védelmére: edzi a testi erőnlétét, gondozza lelki (érzelmi, akarat, értelmi) kiművelését és az embertársakkal kapcsolatos (szociális) együttműködési készségét.

Az egészség hármass (testi, lelki, társ kapcsolati) jellemzője megbonthatatlanul egybefonódik a személyiségfejlesztés feladatával, annak védelme, fejlesztése nem önálló nevelési feladat. A speciális egészségfejlesztő szempontokra és módszerekre az óvodapedagógusnak tudatosan kell felkészülnie.

Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 128. § (3) A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen a következőkre terjednek ki:

- az egészséges táplálkozás
- a mindennapi egészségvédő testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a szenvedélybetegségek megelőzése, a bántalmazás és erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás, egészségmegőrzés, a személyi higiéné területe
- környezeti higiéné

Az egészséges táplálkozás

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

Az egészségfejlesztési program az óvodásgyermekek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítését szolgálja. A helyes étkezési szokásokat kisgyermek korban kell kialakítani épp úgy, mint az egészséges életmód egyéb jellemzőit, összetevőit pl. a mozgásigény kifejtését, az alapvető személyi higiénés ismeretek elsajátítását és begyakorlását.

A fejlődés alapfeltételei között kiemelt jelentőségű a gyermek egészséges táplálása, mivel az óvodás gyermek fejlődésének egy olyan periódusában van, melyre jellemző a nagyfokú és rendszeres fizikai aktivitás, a szervezet gyors növekedése, ami ennek megfelelő tápanyagfelvételt tesz szükségessé. A teljesítés nemcsak anyagiakon (élelmezési normán), de szemléleten (étrend - összeállításon), óvónői leleményességen (egészségpedagógiai kulturáltságon) és a szülők segítő együttműködésén is múlik.

Gyermekeink gyakran fogyasszanak tejtermékeket, és az idénynek megfelelő gyümölcsöket és zöldségeket.

Az intézményünkben reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna áll a gyermekek rendelkezésére. A konyha által szállított gyümölcsöt a szülők közös megegyezése szerint kiegészíthetik. Igyekszünk meggyőzni a szülőket, hogy fokozottan csökkentsék gyermekük étkezési szokásrendjéből a túl cukros, sós, zsíros ételeket, a cukrozott szörpöket, kólaféléket, a chipset, édességet.

A különleges étrendet igénylő gyermekek étkeztetését a szülők otthonról hozzák amihez külön tárolást az intézmény biztosít.

A gyermekek étvágyát, eltérő szokásait figyelembe vesszük. Nem erőltetjük az ételt, de kínálunk, igyekszünk megszerettetni az új ízeket. A kiválasztó szervek megfelelő működése érdekében a gyermekeknek folyadékot állandóan biztosítunk a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

Nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja az óvodapedagógus egészségpedagógiai feladatát. Az étkezéshez való előkészületben gyermekeink is részt vesznek - életkori fejlettségüknek megfelelő szinten -, és részesei étkezéskor az önkiszolgálásnak.

Feladataink:

- a kulturált étkezési körülmények biztosítása,
- óvodai napirend keretében az óvónők a dajkákkal együttműködve ismertetik meg a gyermekeket új ízekkel,
- az étkezést örömtelivé tenni, jó hangulatot teremteni az ételek elfogyasztásához, intenzív rágasra ösztönzés,
- a folyadék folyamatos biztosítása,
- életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa, kés helyes használatával való megismertetés,
- fokozottan ügyelünk a táplálék érzékeny gyermekek diétájára,
- a szülőkkel, támogatókkal közösen gyümölcsnapokat tartunk.
- tanácsadás a szülőknek (szülői értekezleten, fogadóórán, kötetlen beszélgetés keretében), hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki,
- az egészséges táplálkozásra nevelés érdekében játékos alkalmakat teremtünk arra, hogy a gyermekek maguk is részesei legyenek egyszerűbb ételek elkészítésének (pl. salátakészítés, tízórai összeállítás),
- minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel: őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogatunk, zöldségekből, gyümölcsökből salátákat készítünk, és kóstolunk.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- saját zöldséges kiskertet gondozunk a gyerekekkel közösen

Elvárásaink az óvodáskor végére:

- önállóan el tudják dönteni, hogy mennyi ételt fogyasztanak, önállóan töltenek folyadékot a kancsóból,
- ismerik a kulturált étkezés szokásait, higiénikusan étkeznek, szívesen kóstolnak meg új ízeket,
- ismerik a fogyasztott ételek, gyümölcsök, zöldségek nevét.

A mindennapi egészségvédő testmozgás

A mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A gyermek mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár.

A változatos mozgáslehetőség biztosítása óvodásaink számára kiemelt feladatunk, ezért minden nap alkalmat teremtünk rá. A játék, a mozgás segíti a gyermeket önmaga és a környező világ jobb megismerésébe. A frissítő, edző mindennapi testmozgás középpontjában is a sok mozgással járó játék áll. Emellett korcsoportra bontott, egy mozgásfejlesztő csoportos foglalkozást is tartunk hetente.

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok. Ha az idő engedi, sokat tartózkodunk a szabadban. Az udvari tevékenység mellett a séta, kirándulás egészsíti ki a levegőzést.

A mozgáshoz változatos eszközöket, helyet (tornaterem) biztosítunk, melyek alkalmasak a nagy- és finommozgások fejlesztésére.

Rossz idő esetén a tornateremben, felfújható légvár segíti a gyermekek mozgásigényének kielégítését.

A négy-öt éves korban kialakuló alakváltozás, a hirtelen növekedés gyakran okoz hanyag testtartás, ezért a szervezett mozgásfoglalkozások keretében prevenciós, fejlesztő tornagyakorlatok végzésével segítjük a gerinc deformitások megelőzését. A lábboltozatot erősítő, fejlesztő mozgással a lúdtalpas gyermek lábtartását javítjuk.

Feladataink:

- a gyermekek egészséges fejlődése érdekében azoknak a feltételeknek a megteremtése, amelyek elősegítik a biológiai fejlődést, követik a szervezet teherbíró-, ellenálló- és alkalmazkodóképességét, valamint fejlesztik erejüket, ügyességüket, gyorsaságukat és állóképességüket,
- az udvar lehetőségeinek kihasználása a gyermekek nagymozgásának fejlesztéséhez (járás, futás, kúszás, mászás),
- minél több alkalom biztosítása a szabad mozgásra, mivel ez gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére,
- irányított mozgásos játékok szervezése mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal, különböző időkerettel,
- hely, idő biztosítása a korosztályok életkori sajátosságainak a figyelembevételével, időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 óra levegő és napfény edzés biztosítása a gyerekeknek a fokozatosságot betartva,
- a nyári napirend alakításánál az egész napos levegőn való tartózkodásra törekvés (kivétel az erős napsugárzás miatt a 11-15 óra közötti időszak),

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

- az általános balesetvédelmi szabályok megismertetése, begyakoroltatása és ellenőrzése a gyermekek biztonságának és egészségének védelmében.

Elvárásaink az óvodáskor végére:

- szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban,
- képesek harmonikusan együttműködni társaikkal mozgásos tevékenységekben, örömként élik meg a közös mozgást,
- kialakult nagymozgásuk, finommozgásuk, egyensúlyszelzésük összerendezett, ismerik és biztonságosan használják a mozgásfejlesztő és mozgásos tevékenységekhez szükséges eszközöket,
- szívesen tartózkodnak a szabad levegőn, természetes igényük a szabadban való mozgás.

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

A dohányzás megelőzésének feladata

Felmérések igazolják, hogy az óvodásgyermekek családjának több mint felében él dohányzó felnőtt, aki kedvezőtlen mintát nyújt a gyermekek számára.

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára, ezért az óvoda dolgozói nagyobb felelősséggel tartoznak személyes példamutatásukért. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely a gyermeknek kedvezőtlen mintaként szolgálhat. Az óvoda egész területe dohányzásmentes terület.

Törekszünk arra, hogy az intézményünk dolgozói ne dohányozzanak. A szülőket is ösztönözzük erre, hogy pozitív példát mutassanak a gyerekeiknek.

A bántalmazás és erőszak megelőzése

A WHO definíciója:

„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (rossz bánásmód) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmód, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelőségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.”

Elhanyagolást jelent, ha a szülő vagy a gondviselő rendszeresen elmulasztja a gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését, védelmét, felügyeletét, amely súlyos ártalmat okoz, vagy ennek veszélyével fenyeget bármelyik területen: egészség, oktatás, érzelmi fejlődés, táplálkozás, lakhatás és biztonságos körülmények, amely veszélyt jelent, vagy nagy valószínűséggel jelenthet a gyermek egészségi állapotára, mentális, lelki és spirituális, erkölcsi és szociális fejlődésére.

Érzelmi elhanyagolást jelent az érzelmi biztonság, az állandóság, a szeretetkapcsolat hiánya, a gyermek érzelmi kötődésének durva mellőzése, elutasítása, a gyermek jelenlétében történő erőszakos, durva, támadó magatartás más családtaggal szemben.

Fizikai elhanyagolást jelent az alapvető fizikai szükségletek, higiénés feltételek hiánya, a felügyelet hiánya, a gyermek védelmének elmulasztása olyan esetekben, amikor veszélynek van kitéve. Ide sorolható az orvosi ellátás késleltetése, az orvosi utasítások be nem tartása, a védőoltások beadatásának indokolatlan elmulasztása, késleltetése.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztavoi@gmail.com

A gyermekbántalmazás azt jelenti, ha valaki sérülést, fájdalmat okoz egy gyermeknek, vagy ha a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt - bár tud róla, vagy szemtanúja – nem akadályozza meg, illetve nem jelenti.

Fizikai bántalmazás az a szándékos cselekedet, vagy gondatlanság (így különösen ütés, rázás, mérgezés, égés, fulladás, közlekedési baleset stb.), amely a gyerek fizikai sérüléséhez, halálához vezet vagy vezethet. Ide sorolható a közlekedés során elkövetett gondatlan veszélyeztetés (gyermekülés hiánya, ittas vezetés, kivilágítatlan kerékpár stb.).

Az érzelmi bántalmazás azt a rendszeres, hosszú időn át tartó érzelmi rossz bánásmódot jelenti, amely súlyos, és tartósan káros hatással van a gyermek érzelmi fejlődésére. Ez magában foglalhatja annak közvetítését a gyermek felé, hogy értéktelen, el nem fogadott, nem kívánt és nem szeretett. Jelenthet az életkornak, vagy a fejlettségnek nem megfelelő elvárások támasztását a gyermekkel szemben (pl. a szobatisztaság idő előtti erőltetése, a képességekhez nem igazodó követelmények). Ide tartozik a gyermekekben állandó félelemérzet, vagy szorongás keltése, megszegényítés, állandó kritizálás, az érzelmi zsarolás, a gyermek kihasználása.

Az érzelmi bántalmazás súlyos formája az olyan élethelyzet, amelyben a gyermek, szem- és fültanúja más bántalmazásának.

Feladataink:

- Intézményünk közreműködik a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során együttműködünk a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal; ha a gyermekeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, segítséget kérünk a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattól.
- Óvodánk alapvető feladata a rábizott gyermekek nevelése; ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy közreműködjön a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében.
- A gyermekek szüleit a nevelési év kezdetekor tájékoztatjuk a gyermekvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Feladatok és tevékenységek az egészségfejlesztésért

Feladat	Tevékenység	Határidő	Felelős
A csoportszobák környezetének kialakítása	A csoportnaplókban tervezett napokon és alkalmi megfigyelések keretében folyamatosan	A tevékenységi tervekben meghatározott napokon	Óvodapedagógusok

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Egészséges táplálkozás	A szülők és a közmunkaprogramban dolgozók által megtermelt idény jellegű gyümölcsök, és zöldségek kiegészítik az intézményi étkezést. A gyerekek, közösen készítenek gyümölcs és zöldség salátát.	-kijelölt napokon	Óvodapedagógusok
Mindennapos testmozgás	Lehőségeket kihasználva, időjárástól függően, udvar vagy tornaterem.	Minden nap, beépítve a napirendbe	Óvodapedagógusok
Balesetmegelőzés segítségnyújtás	Év elején játékos formában átbeszélés, tevékenységek bemutatásával megelőzés. Nagyobb figyelmet igényelnek az újonnan érkező gyerekek.	Szeptember vége	Óvodapedagógusok
Személyes higiéné	Évente a TESTÜNK témakörében szervezeten felhívjuk a figyelmet a higiénés szokásokra. Játékos tevékenységek alkalmával el is játszuk, bemutatva a fontos napi tennivalókat.	Éves tervben és a csoport naplóban meghatározott időpontban	Óvodapedagógusok

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

Természeti környezet témájának feldolgozása	Természetvédelmi és jeles napok megünneplése. Az energiagazdálkodás, szelektív hulladékgyűjtés fontossága. Évszakok megfigyelése Növény és állatvilág	Éves tervben és a csoport naplóban meghatározott időpontban	Óvodapedagógusok
Társadalmi környezetünk feldolgozása	Lakhelyünk, nemzeti ünnepeink, Könyvtár látogatása, utcai közlekedés	Tevékenységi tervben	Óvodapedagógusok
Együttműködés szülőkkel	Családi programok	Május végén Gyermeknapon	Óvodapedagógusok

Környezetnevelés

Megvalósítandó feladatok

- A gyerekek egészséges fejlődéséhez szükséges biztonságos környezet kialakítása. A környezet (levegő, víz, eszközök) tisztasága, a balesetvédelem szempontjából a biztonságos eszközök és térberendezés, a zajmentesség, megfelelő fényviszonyok biztosítása
- A gyerekek testi szükségleteinek nyugodt, egyéni igények szerinti kielégítése
- A gyerekek érdekében a víz, a levegő és a napfény edző hatásának kihasználása, a fokozatosság betartásával és az egyéni érzékenység figyelembevételével
- Betegség megelőzés: az ellenálló képesség erősítésével, edzéssel és a fertőzések megakadályozásával
- A tágabb és szűkebb környezet közvetlen, tapasztalati úton történő megismertetésével (kirándulások, séták) elérni, hogy a gyermek tisztelje a környezetét, és bátran alakítsa azt anélkül, hogy kárt okozna benne.
- Környezettudatos magatartásformák alakítása személyes példamutatással.

A GYERMEKEK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

Az óvodai nevelés a kisgyermek egész életpályáját alapozza meg. Pedagógusaink a hozzánk járó gyermekek esélyegyenlőségét a következő képen értelmezik:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- A gyermek testi épségének megóvásáról és erkölcsi védelméről való gondoskodás, az óvodába történő belépéstől az óvoda jogszerű elhagyásáig terjedő időben, továbbá a pedagógiai program részeként szervezendő óvodán kívül tartott foglalkozások, programok ideje alatt kiemelten kezelendő.
- Az óvodában gyermekeink biztonságban és egészséges környezetben nevelkedjék, óvodai életrendjét, testmozgás beépítésével, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsuk ki.
- Gyermekeink képességeiknek, érdeklődésüknek, adottságaiknak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljenek.
- Az emberi méltósághoz való jog biztosítását, kizárólag óvodai pedagógiai eszköztárunk alkalmazásával teremthetjük meg. Óvodapedagógusainknak nem lehet több joga a gyermekkel szembe, mint a szülőnek. Óvodai életünk megszervezésekor sürgősségi intézkedéseket nem hozunk.
- A személyiség szabad kibontakoztatásának joga alapján minden hozzánk járó gyermek az óvoda által nyújtott szolgáltatásokban szabadon részt vehet.
- A családi élethez és magánélethez való jog érvényesülését a gyermek családi kapcsolatainak tiszteletben tartásával biztosítjuk.
- A tájékozódás jogának szülői gyakorlása érdekében hozzáférhető, nyilvános helyen tároljuk az óvoda alapidokumentumait.
- A rendszeres egészségügyi felügyelethez való jogosultságot az óvodai egészség szűrések, orvosi, - védőnői alapvizsgálatok megszervezésével biztosítjuk.
- Óvodai nevelésünk során kitüntetett figyelemmel kísérjük a képesség kibontakoztató foglalkozások megszervezését, az egyenlő bánásmód elvét.
- Az óvodánkba beiratkozó, hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek nevelésekor biztosítjuk az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását.

PEDAGÓGIAI PROGRAM FELÜLVIZSGÁLATÁNAK RENDJE

A Pedagógiai program módosítását az óvodaigazgató készíti el a nevelőtestület bevonásával.

A Pedagógiai Program hatálya

- Területi hatálya: Óvodánk
- Személyi hatálya: Az óvoda valamennyi dolgozójára, valamint a szolgáltatásait igénybe vevőkre terjed ki (gyermek, szülő, nagyszülő...).
- Időbeli hatálya: A nyitvatartás ideje alatt, a legközelebbi felülvizsgálat idejéig.

Érvényességének ideje: 2025. május 15-től visszavonásig.

Érvényességi, módosítási feltételek:

- Módosítására – rendkívüli időpontban – akkor van szükség, ha törvényi változás következik be.

Módosítása az alábbi indokok alapján lehetséges:

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

- összevonás, leépítés
- szervezeti átalakítás
- nevelőtestület kezdeményezése
- a szülők többségének módosító javaslata
- jogi szabályzók változása

A módosítás előterjesztésének feltétele:

- Írásbeli előterjesztés az óvoda fenntartója felé.
- Részletes szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten.
- Koherencia vizsgálat a jogi szabályzókkal.

Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde

Telefon: 06-45/710-132
4565 Pusztadobos Petőfi út 85.
Email: pusztaovi@gmail.com

LEGITIMÁCIÓ

Pusztadobos Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2025.
ülésén számmal jóváhagyta.

Pusztadobos 2025.....

.....
polgármester

„határozati-javaslat”

**PUSZTADOBOS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

.../.... (.....)

határozata

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde Pedagógiai Programjáról

A Képviselő-testület:

a Pusztadobosi Óvoda, Konyha és Mini Bölcsőde Pedagógiai Programját **megtárgyalta** és azt 89 oldal tartalommal **elfogadta**.

Felelős: Polgármester

Határidő: Azonnal

